

stran 4 in 5

Jesenice in Kranj praznujeta

stran 2

K vojakom ali na fakulteto

stran 7

Tretji otrok v družini

stran 15

So kranjska križišča res zgrešena

Kranj, 29. julija - Na letošnji triindvajseti mednarodni kolesarski dirki Po ulicah Kranja je nastopilo nad tristo tekmovalcev iz Avstrije, Madžarske, Poljske, ZRN in Jugoslavije. V članski tekmi je zmagal član Roga Robert Pintarič. Organizatorji so se potrudili, da so vzorno izvedli obe tekmi.

Delavci in delodajalci

Kolektivna pogodba med svobodnimi sindikati in gospodarsko zbornico je podpisana. Vrednost akta, ki naj tudi pri nas ureja odnose med delavci in delodajalci v nanovo rojenem kapitalnem odnosu, sicer zmanjšuje dvoje dejstev. Prvo, da ga podpisuje en sam, monopolni sindikat, ne pa vsi obstoječi sindikati po načelu reprezentativnosti, ki ga je v eni mednarodnih konvencij ratificirala tudi naša država. Druga, da je na skupščinskih klopeh ta hip »Markovičev zakon o plačah«, za katerega se še ne ve, kako bo vplival na kolektivno pogajanje, vsekakor pa ima zakon večjo moč kot kolektivna pogodba.

Pogajanja o pogodbi, ki je v svojem tarifnem delu postavila tudi najnižjo ceno dela, so bila dolgotrajna in mučna, saj nobena od pogajalskih strani ni rada popustila. Sindikati, ki so sprva zagovarjali 600 DEM plače (v dinarski protivrednosti) za najenostavnejše delo, niso hoteli še bolj zbiti cene delu; zbornica, ki je imela pred oči negotove gnotne razmere slovenskega gospodarstva, pa se ni hotela obvezati k previsoki ceni, ki je podjetja potem ne bi zmogla. Kompromisna izhodiščna plača 440 DEM se zdaleč ni na ravni naših evropskih ambicij, je pa vendarle toliko, kolikor si lahko v danih okoliščinah privoščijo slovensko gospodarstvo. Sicer pa ne gre zgolj za tarifni del razmerij med delavci in delodajalci, ki bo v boljših gospodarskih časih kajpada lahko doživel za zaposlene ugodnejše številke (na tujem kolektivno pogodbo obnavljajo na tri leta), temveč tudi za niz ostalih odnosov med delavci in delodajalci, ki temelje na delovni zakonodaji. Podpis kolektivne pogodbe, čeprav zaenkrat šele splošne, ne pa tudi panožnih in podjetniških, je vendarle pridobitev za eno in drugo stran. Ni pa čarobna palica, s katero bodo čez noč odpravljene sedanje delavske stiske. Preden bodo delavci pri nas »vredni« toliko kot oni v sosednjih državah, bo preteklo še veliko vode. Zaenkrat imajo v rokah šele osnovne vrednosti, prek katerih se bodo lahko v prihodnje pogajali za več. ● D. Z. Žlebir

ki ceni, ki je podjetja potem ne bi zmogla. Kompromisna izhodiščna plača 440 DEM se zdaleč ni na ravni naših evropskih ambicij, je pa vendarle toliko, kolikor si lahko v danih okoliščinah privoščijo slovensko gospodarstvo. Sicer pa ne gre zgolj za tarifni del razmerij med delavci in delodajalci, ki bo v boljših gospodarskih časih kajpada lahko doživel za zaposlene ugodnejše številke (na tujem kolektivno pogodbo obnavljajo na tri leta), temveč tudi za niz ostalih odnosov med delavci in delodajalci, ki temelje na delovni zakonodaji. Podpis kolektivne pogodbe, čeprav zaenkrat šele splošne, ne pa tudi panožnih in podjetniških, je vendarle pridobitev za eno in drugo stran. Ni pa čarobna palica, s katero bodo čez noč odpravljene sedanje delavske stiske. Preden bodo delavci pri nas »vredni« toliko kot oni v sosednjih državah, bo preteklo še veliko vode. Zaenkrat imajo v rokah šele osnovne vrednosti, prek katerih se bodo lahko v prihodnje pogajali za več. ● D. Z. Žlebir

V kranjskem Kmetijstvu

Rekordni pridelek pšenice

Kranj, 30. julija - Žetev na Gorenjskem se približuje koncu. Prvi rezultati kažejo, da bo letina dokaj obilna.

"S pridelkom smo zadovoljni, boljši je kot lani. Pri pšenici je celo rekorden, večji od pet ton na hektar," je dejal Stane Bernard, vodja poljedelstva v M-Kmetijstvu Kranj, in poudaril, da bo na natančnejše izračune treba še nekoliko počakati. Doslej so od skupno 675 hektarov z žitom zasejanih polj poželi tri četrtine, vso pšenico, ječmen in oljno ogrščico, preostali rž in ječmen pa naj bi - če jim le vreme ne bo nagajalo - do konca tega tedna. S kombajni in drugimi žetvenimi napravami doslej niso imeli težav; kar je bilo okvar, pa so jih lahko odpravili sami. Pšenica sodi v drugi kakovostni razred in bo plačana po 2,40 dinarja za kilogram. ● C. Z.

V predoru polagajo asfalt

Jesenice, 30. julija - Gradnja v predoru Karavanke poteka zadovoljivo in bodo predor zgradili do poletja prihodnje leto. Panoramski pogled na Jesenice z nekaterih odsekov na avtocesti Hrušica - Vrba.

Gradnjo predora Karavanke nadzoruje, usmerja in posamezna dela in odločitve potrjuje posebna jugoslovanska - avstrijska komisija za cestni predor skozi Karavanke. Na zadnjem sestanku je ugotovila, da gradnja poteka zadovoljivo in da obstajajo realne možnosti, da bo kljub težavam in veliki zahtevnosti gradnje objekt končan v mednarodno dogovorjenem roku, se pravi za turistično sezono prihodnje leto.

V predorski cevi so pri betoniranju dosegli okoli 2910 metrov in imajo nekaj več kot

dvomesečno zamudo. Z betoniranjem notranjega obroča bodo predvidoma zaključili avgusta, sredi julija pa so začeli s polaganjem podložnega asfalta na prvih dveh kilometrih. Z betoniranjem cestišča bodo začeli v začetku septembra in bo potekalo neprekinjeno od mostu preko Save skozi predor do severnega portala. Septembra bodo začeli tudi polagati elektroinstalacije in montirali ventilacijo.

Zaključujejo tudi z izgradnjo portalne zgradbe in z obračal-

no cesto ter z vso ploščadjo pred vhodom v predor severno od mostu.

Še to jesen bi morali zgraditi primarno komunalno in ptt mrežo, da bi lahko sprejeli promet iz predora poleti 1991. Ne nazadnje bo investitor ozelenil vse območje predora in mejnega platoja ter dovoznih cest. Pred začetkom prometa na cesti Hrušica - Vrba bi bilo mimo Jesenic treba skupno z lokalnimi organi urediti panoramski pogled s ceste na mesto. ● D. S.

Bohinj, 28. julija - Skoraj sto udeležencev bodoče olimpijske discipline - klasičnega triatlona - se je v soboto zbralo v Bohinju. Tekmovali so v plavanju, kolesarjenju in teku. Turistično društvo iz Bohinja je prireditev odlično organiziralo, ogledalo pa si jo je tudi veliko obiskovalcev in turistov, ki te dni uživajo ob kopanju v toplem in čistem Bohinjskem jezeru. V. Stanovnik, slika: G. Šinik

Spodbuda turističnemu gospodarstvu

Kranj, 27. julija - Konec prejšnjega tedna je Zvezni izvršni svet znižal temeljni prome-

tni davek za alkoholne in brezalkoholne pijače.

Tako bodo po novem gostinci za pijače plačevali 36 in ne več 50 odstotni davek, kot je bilo doslej. Gostinci so se zaradi visokih davščin že dalj časa pritoževali, končno pa je ZIS spoznal, da je treba narediti kaj tudi za izboljšanje konkurenčnosti. To namreč pomeni,

da se bodo pijače pocenile na račun proračunskih virov, kar pa bo povečalo izvenpenzion-sko porabo. Hkrati se je sprostil uvoz reprodukcijskega materiala namenjenega gostinstvu. Za štiri odstotke so nižji tudi nekarinski prispevki za uvoz nekaterih izdelkov pomembnih za turistični trg. ● V. S.

Svečanost pri Češki koči

Ježersko, 28. julija - Planinsko društvo Ježersko, ki upravlja Češko kočo na Spodnjih Ravneh v Kamniških Alpah, se pripravlja na praznovanje pomembnega jubileja. Letos namreč poteka 90 let od odprtja te planinske postojanke, ki s svojo domačnostjo še vedno privablja veliko število planincev in smučarjev. Kočo je zgradila Češka podružnica Slovenskega planinskega društva v Pragi in jo predala svojemu imenu 26. julija 1900.

Obletnico odprtja koče bodo jezerski planinci označili s svečanostjo, ki bo v nedeljo, 5. avgusta 1990, ob 11. uri pri Češki koči. Na prireditve so povabili predstavnike češke planinske organizacije, med domačimi častnimi gosti pa bodo slovenski minister za vzgojo in izobraževanje ter šport dr. Peter Vencelj, škof g. Jože Kvas in župan Kranja dipl. ing. Vitomir Gros. V kulturnem sporedu bodo sodelovali Pihalna godba iz Gorij, Borovniški kvartet, citrarka Danica Butinar, Smrtnikovi fantje in najmlajši folklorna skupina z Ježerskega. ● S. Saje

Smrtna nesreča v Podtaboru - V petek ob devetih dopoldne je 37-letni Jožef Rus iz Most pri Kamniku s katrcem vozil od Kranja proti Podtaboru. Pod vrhom klanca je iz nepojasnjenega vzroka zapeljal v levo na nasprotni vozni pas in trčil v ford taunus Hasana Imamovića, roj. 1942, začasno stanujočega v ZRN. V silovitem trčenju je Jožef Rus umrl, vkleščenega so iz razbitin katrce rešili poklicni gasilci. Hudo ranjen je bil tudi Hasan Imamović, njegova 10-letna hči Nafa Imamović iz Zavidovičev lažje, srečno pa jo je odnesel Rusov sopotnik Mitja Žitnik, roj. 1964, iz Ljubljane. Brez telesnih posledic se je izšlo tudi vozniku mercedesa Ivo Krajniku, roj. 1954, ki začasno stanuje v ZRN. Krajnik, ki je vozil za Imamovićem, se je ognil nesreči tako, da je zapeljal s ceste na travnato pobočje. Zaradi nesreče je bil promet na tem delu magistralke oviran do poldneva. Miličniki prosijo očividce - voznike rdečega juga, ki je vozila pred Rusovo katrcem - da jim pomagajo razjasniti, zakaj je Rus nenadoma zavil v levo. ● H. J., foto G. Šinik

Aljančič še direktor Elana?

Kranj, 30. julija - Sodišče združenega dela v Kranju je Elanu vrnilo v ponovno proučitev odločitev delavskega sveta, ki je 20. aprila izglasoval nezaupnico oziroma razrešnico direktorju Urošu Aljančiču, češ da gre za napako v postopku.

Kot je znano, se je Uroš Aljančič na odločitev delavskega sveta Elana pritožil pri sodišču združenega dela. Vrnitev zadeve v ponovno proučitev pomeni, da je Uroš Aljančič formalno še vedno direktor Elana. K uspehu njegove pritožbe na sodišču je očitno pripomogla tudi njegova trditve v pritožbi (ki jo v svoj bran navaja tudi finančnik Pavel Koder), da gre za kolektivnost odločitev poslovnega odbora (in potemtakem tudi za morebitno skupno krivdo).

V Elanu so delavci trenutno na kolektivnem dopustu in bo zato na novo odločitev v zvezi z razrešnico Urošu Aljančiču (brez proceduralne napake) najbrž treba še nekaj časa počakati. Res pa je, da Uroš Aljančič zadnje čase ni več prihajal v Elan, kar mu delavci v skrajnem primeru lahko navržijo tudi kot ožitek neizpolnjevanja delovnih dolžnosti... ● H. J.

Uspehi gorenjskih športnikov

Kranj, 29. julija - Kranjčanka Barbara Mulejeva je bila najuspešnejša jugoslovanska udeleženka evropskega mladinskega teniškega prvenstva. V finalu jo je kljub dobri igri premagala Romunka Irina Spirilea, srebrna medalja pa je velik uspeh mlade Barbare Mulej, ki je s tem zabeležila tudi največji uspeh ženskega mladinskega tenisa pri nas. Prav tako srebrna je bila skupaj z Zagrebčanko Majo Muričevco v igri dvojic.

Tekmovalci Alpskega Letalskega centra iz Lesc so bili brez konkurence na državnem prvenstvu v Prijedorju, kjer so zmagali v vseh disciplinah in vseh konkurencah. Uspehe gorenjskih športnikov je dopolnil tudi atlet Miloš Krampelj, ki je na mladinskih balkanskih igrah v atletiki v Ljubljani zmagal v troskoku. Najboljša radovljjska plavalca Polona Rob pa je zmagala na mednarodnem plavalnem mitingu v Radovljici. ● V. Stanovnik

d.o.o. KRANJ
AVTOSOLA
Begunjska 10
tel. 064 26245

DEL. ČAS: OD 11. - 13. IN OD 16. - 18. URE

ZUNANJEPOLITIČNI KOMENTAR

Sredi valov

Zadnjič smo videli, kako je razvojna pot naše civilizacije vodila od vzhoda proti zahodu in kako je v novejšem času prevladala nad vsemi drugimi, ko je z mehanizmi svetovnega trga potegnili v svojo orbito tudi tiste svetove, ki so se sicer razvijali drugače in posebej.

Danes si oglejmo še, kako smo se sredi vsega tega znašli Slovenci. Omenjeni civilizacijski tok nas je zajel kmalu po tistem, ko smo prišli z vzhoda, vendar nas ni nikoli odnesel iz krajev, v katerih ostajamo, čeprav je bil ravno tu še posebej močan in se je pogosto divje vrtinčil s tokovi, ki so vedno znova pritekali z vzhoda. Vztrajali smo torej na preprihu in sredi valov, ki so butali z vseh strani neba: germanski s severa, romanski z zahoda in azijski z vzhoda.

Germanski val je bil najmočnejši. Zalival nas je v letih 745-1918 in 1941-45, prav zdaj pa se čuti, kako spet prihaja; tokrat ne z vojaško silo, temveč z gospodarsko močjo, ki narašča in nas zaliva počasi, kot plima. Odpiramo mu vrata nastežaj in naša nova oblast ga hodi vabiti, naj le pride. Vprašanje pa je, ali se zavedamo, kako nevarne utegne biti v tej novi podobi; zgodovina namreč nazorno kaže, da je kapital pаметen in bolj premeten kot politika. Posebno se nam je bati tistega, čemur pravijo "Lohnarbeit", delo za božji lon, ki se dandanašnji dostikrat opravlja še z okolju neprijazno tehnologijo.

Romanski val, po poreklu starejši od germanskega, se s prevlado le-tega v naših krajih nikoli ni sprijaznil. Italijani, ki se dobro zavedajo, kolikšna bo moč združene Nemčije, zato ne sedijo križem rok. So pobudniki novega sodelovanja podonavskih držav, njihova je jadranska pobuda in sploh si prizadevajo za svoj vpliv v srednjeevropskem prostoru, kjer se bodo seveda tudi tokrat soočili z nemško konkurenco. Slovenci moramo pri tem paziti, da ne bosta Rim in Beograd delala kakih računov brez nas. Zato se ne bo več mogoče zadovoljiti s prijaznim sodelovanjem v delovni skupnosti Alpe - Jadran, čeprav tudi tu še ni narejeno vse, kar bi bilo potrebno in mogoče. Ko so ob priložnosti kolesarskega maratona "Franja 90" vaščani Podjelovega brda pozdravljali kolesarje in hkrati demonstrirali za asfalt na prašnem odseku ceste Sovodenj - Kladje (prav tam, kjer je bila pred vojno državna meja), se je pokazalo, da še Gorenjska ne premore poštene ceste na Primorsko; kje so tedaj šele ozimske ceste? Sam sem v teh dneh hodil po Velikem vrhu (Rombon, 2208 m) ter se srečeval in pozdravljal s prijaznimi italijanci in nemško govorečimi planinci - na gori, ki je še danes vsa razbita od bojev v prvi svetovni vojni, v kateri so slovenski vojniki branili svojo zahodno mejo in hkrati umirali v sprejemu nemških in italijanskih interesov. Kakšna sprememba! Toda prijaznost takšnega srečevanja na gori kamenja in železa ter znoja in krvi ne more zakriti nevarnosti, ki tokrat tiči drugod, v zamočvirjenih ravninah poslov in politike.

Kaj pa val z vzhoda? Vse do naših krajev sta pljusknili nevarnosti, ki izvirata v Aziji: mohamedanstvo in boljševizem. Turške vpade smo preživeli in potem, ko sta v začetku tega stoletja take turški kot nemški vali odtekla z Balkana, smo se združili z drugimi jugoslovanskimi narodi, misleč, da bo s tem rešeno vse in enkrat za vselej. Pa smo padli v roke lastnim "povodnim možem": v carski Rusiji vzgojenemu "zedinitelju" Aleksandru, ki nas je hotel vtopiti v troednem jugoslovanskem plemenu in boljševiškem playboyju Josipu Brozu, ki se je namenil, spet po sovjetskem zgledu, zediniti vse v primežu "bratstva in enotnosti". Česar nista dosegla omenjena dva, poskušaj zdaj vedno nasmejani monetarni vrač Markovič, ki pluje kot Odisej med čerami "enotnega jugoslovanskega trga". Sekundira mu zvezno predsedstvo, ki venomer negoduje in zraven rožlja z orožjem, tem balkanskim rožnim vencom. Zato previdnost ne bo odveč. Osamosvojitve slovenske države, ki se bo lahko suvereno pogajala s sestrami na jugovzhodu, je na pravi poti. Vztrajati na svojem in kljubovati ter hkrati sodelovati s sosedi, kakršnikoli že so - taka je naša usoda.

Miha Naglič

Usklajevanje le dvakrat letno

Na zvezni ravni so minuli teden sprejeli dopolnilo zakona o temeljnih pravicah iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja. Pokojnine naj bi po zakonskih določilih usklajevali le dvakrat letno, če pa bi se plače med letom povečale (ali zmanjšale) za več kot pet odstotkov, pa tudi med letom. Poslej je tudi brez pomena datum upokojitve. Medtem ko je bilo poprej ugodnejše, če se je delavec upokojil v prvi polovici leta in je tja do konca leta prejemal ugodnejšo pokojnino kot njegov sotrp in iz druge polovice leta, zdaj to ne drži več. Obračunska osnova za pokojnino je zdaj namreč za oba plača v koledarskem letu pred upokojitvijo. Po

Zvezni zakon pa je sprejel tudi zakon o osnovnih pravicah iz delovnega razmerja. Po njem naj bi delavci, ki so tehnološki presežek, še 24 mesecev uživali pravico do zajamčenega dohodka. ● D. Ž.

GORENJSKI GLAS

Ob 35-letnici izhajanja je kolektiv Gorenjskega glasa prejel red zaslug za narod s srebrno zvezdo

Ustanovitelj in izdajatelj ČP Glas, Kranj, tisk ČGP Delo Ljubljana, TOZD TČR Ljubljana

Predsednica časopisnega sveta Kristina Kobal

Naročnina za III. trimesečje je 120,00 din

Gorenjski glas urejamo in pišemo: **Stefan Zargi** (glavni urednik in direktor), **Leopoldina Bogataj** (v. d. odgovornega urednika), **Vilma Stanovnik** (šport, turizem, poslovne informacije), **Danica Dolenc** (za dom in družino, zanimivosti, Tržič), **Danica Zavrl Zlebir** (socialna politika, gorenjski kraji in ljudje), **Andrej Zalar** (gorenjski kraji in ljudje, komunalne dejavnosti), **Lea Mencinger** (kultura), **Helena Jelovčan** (izobraževanje, iz šolskih klopi, kronika, Škofja Loka), **Cveto Zaplotnik** (kmetijstvo, Radovljica), **Darinka Sedej** (razvedrilo, Jesenice), **Stojan Saje** (družbene organizacije, ekologija), **Vine Bešter** (notranja politika, kultura), **Jože Košnjek** (notranja politika, šport), **Marija Voljak** (gospodarstvo), **Gorazd Šinik** (fotografija), **Igor Pokorn** (oblikovanje), **Ivo Sekne** in **Mirjana Draksler** (tehnično urejanje) in **Marjeta Vozlič** (lektoriranje).

Naslov uredništva in uprave: Kranj, Moše Pijadeja 1, Kranj

Tekoči račun pri SDK: 51500-603-31999

Telefoni: direktor in glavni urednik 28-463, uredništvo 21-860 in 21-835, ekonomska propaganda 23-987, računovodstvo, naročnine 28-463, mali oglasi 27-960.

Časopis je oproščen prometnega davka po pristojnem mnenju 421-1/72.

K vojakom ali na fakulteto

Kranj, 27. julija - Medtem ko fantje, letošnji maturanti in bodoči študenti uživajo zadnje počitnice, preden jih sredi septembra za eno leto pokličejo v "državno reprezentanco", na občinskih sekretariatih za ljudsko obrambo še vedno nimajo novih odmer za septembrsko napotitev nabornikov na služenje vojaškega roka. Slovenska skupščina je na sejah vseh treh zborov 18. in 19. julija sprejela stališča do pošiljanja nabornikov na služenje vojaškega roka izven slovenskega ozemlja. Ali se bo zvezni sekretariat za LO strinjal s stališči slovenske skupščine ali ne, pa naj bi izvedeli danes oziroma v roku tega tedna.

V zadnjih dveh letih so bile s strani različnih političnih organizacij iz Slovenije na zvezne institucije naslovljene številne zahteve po teritorialnem načelu služenja vojaškega roka v JLA. Razen povečanja števila nabornikov, ki služijo vojsko v matični republiki z 8 na 15 odstotkov in nekaj neargumentiranih odgovorov s strani zveznih vojaških organov, se do sedaj ni zgodilo nič takega, kar bi spremenilo že obstoječe stanje.

Zato so sredi julija poslanci v slovenski skupščini sklenili zveznemu sekretariatu za LO posredovati zahtevo, da naj bi že v naslednji, septembrski partiji, 50 odstotkov nabornikov služilo vojsko v Sloveniji, ostali pa v enotah 5. vojaškega območja, torej na Hrvaškem.

V primeru negativnega odgovora, oziroma, če pristojni organi zveznega sekretariata LO ne bodo poslali novih odmer za septembrsko napotitev, po-

tem Slovenija ne bo poslala nabornikov na služenje vojaškega roka. Poleg tega naj bi do konca letošnjega leta na ozemlju matične republike služilo vojsko 95 odstotkov slovenskih fantov. V Ljubljani naj bi zopet odprli šolo za rezervne oficirje, ki je bila pred leti ukinjena.

V sekretariatih za ljudsko obrambo po gorenjskih občinah so povedali, da so vse obveznosti, ki potekajo ob pošiljanju nabornikov na služenje vojaškega roka, opravili brez večjih problemov, po ustaljenem redu, skratka tako kot v prejšnjih letih. Trenutno čakajo na odmere za septembrsko partijo, če pa na relaciji med republiškim in zveznim sekretariatom ne bo sklenjen neki skupen konsenz, se bodo ravnali po navodilih slovenske

skupščine in slovenskega sekretariata za LO.

Zvezni sekretariat za LO zaenkrat brezkompromisno odklanja vse slovenske zahteve in kot protargument navaja možnost enonacionalnih sestav enot, v nevarnosti pa naj bi bil celoten sistem popolnitve v JLA. Tokrat imajo zahteve slovenske skupščine brzokone večjo simbolno kot pa praktično težo, stvari pa se bodo zagotovo korenito spremenile, če zvezni sekretariat za LO tudi v primeru prihodnje partije nabornikov na slovenske zahteve ne bo odgovoril pozitivno. V tem času bo Slovenija zagotovila vse pogoje za usposabljanje nabornikov na lastnih tleh, hkrati pa bo tudi prenehala v zvezni proračun pošiljati sredstva za vojsko. ● Igor Kavčič

Delavska univerza bo samostojna

Jesenice, 30. julija - Delavska univerza Viktor Stražišar je dala pobudo, da se izloči iz Vagovno izobraževalnega zavoda Jesenice in se osamosvoji, kar so potrdili tudi delegati zborov skupščine Jesenice.

Delavska univerza na Jesenicah je kot samostojni zavod delala vse do leta 1974, ko se je

ustanovila kot TOZD v okviru Vagovno izobraževalnega zavoda Jesenice, skupaj z osnovni-

mi šolami, vrtci in glasbeno šolo. Večino sredstev si je ustvarjala sama, deloma je prispevala izobraževalna skupnost. Z zakonom o usmerjenem izobraževanju je izgubila tisti del izobraževanja, ki je bil zanj najbolj donosen - program za pridobitev srednje izobrazbe. Junija 1985 je skupščina občina Jesenice ugotovila, da delavska univerza s svojo dejavnostjo ne opravičuje obstajanja kot samostojna TOZD in dala pobudo, da se prouči možnost združitve z oddelkom za izobraževanje odraslih pri CSUI Jesenice. Do tega ni prišlo in tako je pred dvema letoma začela z novimi oblikami izobraževanja za prekalifikacijo delavcev in se

zavzela za dvig kvalitete dela strokovnih delavcev delavske univerze kot tudi zunanjih sodelavcev.

Delavska univerza že več let ugotavlja, da sedanja organiziranost delavske univerze pomeni le formalno navzočnost v VIZu. Obenem pa ugotavlja, da ji način finančnega poslovanja v VIZ onemogoča tekoče oblikovanje cen izobraževalnih storitev in pravočasno sprejemanje ustreznih poslovnih odločitev. Uspešneje bi delovala kot samostojna organizacija.

Zato so se delavci na referendumu odločili za izločitev iz VIZA, kar je potrdil tudi izvršni svet in jeseniška občinska skupščina. ● D. S.

Škofjeloški cestni križi

Vendarle tudi črna točka do Žabnice?

Škofja Loka, 30. julija - Občinska vlada je kot informacijo sprejela prioriteten plan gradnje in obnov regionalnih cest v svoji občini, kot ga odbor za ceste predlaga republiški upravi za ceste za uvrstitve v njen plan za naslednje petletno obdobje. Koliko je plan glede na finančne možnosti republiške uprave in sofinancerski delež občine realen, koliko pa le spisek želja, je težko reči. Dejstvo pa je, da je spisek škofjeloških cestnih križev glede regionalnk, ki so pred tremi leti prešle v republiško pristojnost, kar zajeten.

Po občinskem načrtu naj bi že letos uredili nekatere odseke regionalnk. Gre za odsek Studeno, Sovodenj-občinska meja, Gorenja vas - Dobrava, Lipica - Stari dvor - Grenc - Plevna in Soriška planina. Kot kaže odgovor iz republiške uprave za ceste, letos še ne bo sreče z odsekom Sovodenj-občinska meja, čeprav je občina zanj namenila denar že 1987. leta in doslej vložila blizu štiri milijone dinarjev.

Za naslednje leto v občini predvidevajo obnovo odseka Podlubnik - Klančar, odseka Plevna - Petrol, Grenc - Žabnica in gradnjo nove poljanske obvoznice. Za prva dva odseka imajo sofinancerski delež rezerviran, poljanska obvoznica gre kot stara obveza do t.i. uranske ceste izključno iz republiške blagajne, zaradi nujnosti ustavitve propadanja, gradnje pločnika ter s tem odprave prometne črne točke, pa uvrščajo na čelo plana za prihodnje leto tudi odsek od Grenc do Žabnice.

Po letu 1990 so predvidene še naslednje zahtevnejše obnove in gradnje regionalnk v škofjeloški občini: Stari dvor - Podlubnik I, Gorenja vas - Vršajn, Klančar - Praprotno, Vršajn - Trebija, Praprotno - Železniki, Selo - Žiri, Gorenja vas - Todraž, Todraž - Lucine in Petrovo brdo - Soriška planina. ● H. Jelovčan

Pustolovščina loških tabornikov

S kolesi po Madžarski

Škofja Loka, 30. julija - Peterica tabornikov odreda Svobodni Kamnitnik iz Škofje Loke se v petek popoldne s kolesi odpravljajo na potep po Madžarski. Poleg sogovornika Boštjana Gruma so v "navazi" še Miran Jemec, Simon Pavlič, Primož Verčič in Stane Štajer, vso pot pa jih bosta v kombiju spremljala Anton Zadnik in Marko Šifrer.

Fantje so bili že lansko poletje na podobnem potepanju s kolesi, ko so križarili po Sloveniji. Letos so svoj cilj še pogumneje zastavili. Kondicijo na kolesih si nabirajo, odkar je popustil mraz, preverjajo jo tudi na raznih množičnih kolesarskih prireditvah. Na nedavnem maratonu Franja, denimo, so bili kar uspešni.

»Lani nam je bilo po Sloveniji zelo všeč in sklenili smo, da bomo takšna kolesarjenja spremenili v tradicijo. Letos smo izbrali Madžarsko, ker se nam zdi zanimiva dežela, ki se odpira v svet, pravijo tudi, da so Madžari dobri, prijazni ljudje,« pravi Boštjan Grum in razkriva, da imajo tudi za prihodnje leto v glavah že dva načrta; ali Grossglockner ali po Švejkovih poteh.

Pot bo trajala deset dni. Do Murske Sobotice se bodo peljali s kombijem, nato pa 600 kilometrov na kolesih po sredi dežele, prek Budimpešte, katere znamenitosti si nameravajo temeljiteje ogledati, in nato na jug do naše Subotice, kjer bodo spet prisledli v kombi. S seboj bodo vzeli šotore, saj nameravajo večinoma kampirati. Želeli so navezati tudi stike z madžarskimi skavti, vendar tam očitno taborništvu ni tako živo kot pri nas.

Škofjeloškim popotnikom bodo kolesarjenje po Madžarski bistveno pocenili podporniki: Marmor Hotavlje, Sava Kranj, ABC Loka, zasebniki Loka Lesening, Foto Aki, Peter Ažman, Janez Jenko, Milan Hafnar, Franci Mohorič, Janez Pintar in Marjeta Berčič. ● H. Jelovčan

Kranj, 27. julija - V petek so kranjski otroci prišli na svoj račun; od jutra do večera so na dvorišču gradu Kieselstein uživali v lutkah, risankah, risanju, plesih, igrinah. Imenitna gostja dneva je bila brez dvoma Eva Skofic - Maurer, ki jim je uprizorila pravo pravcavo klovnado, za piko na "i" pa jim je na koncu njihove najljubše pesmice zapel in zaigral še sam Andrej Šifrer. Bilo je prima! Se več takih dni ali vsaj popoldnevov bi si želeli kranjski otroci med počitnicami. Tudi sami bi kaj pokazali. Že tokrat so dokazali, da so odlični povezovalci, pevc in igralci. - Foto: D. D.

V Škofji Loki je veliko gostinskih lokalov in malo pravih gostiln

Vsak lahko najde svoj kotiček

Če smo se še pred leti pritoževali, da sredi tisočletnega mesta v času počitnic skoraj ni mo- goče napolniti želodca in poplankniti grla, lahko danes ugotovljamo, da so bifeji in okrepče- valnice že skoraj na vsakem koraku.

Škofja Loka, 27. julija - Tokratni naš namen ni bil raziskovati težav gostincev, ki v zadnjem času marsikdaj potožijo zaradi neureje- zav zakonodaje na področju gostinstva in visokih dajatev, pač pa smo škofjeloške gostinske lokale obiskali zato, da smo ugotovili, kje vse tujci in domačini lahko preživljajo dolge poletne večere. Razveselila nas je pestra ponudba bifejev in okrepčevalnic, ki jih je v zadnjem času vse več, večinoma pa so tudi prijetno urejeni. Neka- teri med gostinci so te dni zaprli vrata svojih lokalov in odšli na po- čitnice, drugi pa bodo, v želji za zaslužkom delali vse poletje.

Turisti, pa tudi popotniki, poslovneži in domačini, gotovo najbolje poznajo gostilno Ple- vna, ki ima v Škofji Loki dolgo- letno tradicijo. Andrej Karlin je pred kratkim tudi prevzel mesto predsednika sekcije za gostin- stvo, v petek, ko smo obiskovali gostinske lokale v Škofji Loki, pa je povedal: "Gostilno imamo odprto vse dneve, razen po- nedeljka in torka, od 10. do 24. ure. Poleti se mi zdi, da je prav, če je gostilna odprta dlje, pa tudi nihče me pri tem ni oviral, saj če hočemo v Škofji Loki uveljaviti turizem, ne smemo zvečer gostov metati iz gostiln in gledati na uro. Dopust bomo imeli avgusta. Moram povedati, da pri nas celo leto delamo, da je celo več ljudi pozimi kot poleti in da za nas vrhunec se- zone ne pomeni poletje, tem- več je poletje celo čas, ko imamo v naši kuhinji manj dela. Motivacija naše ponudbe je ponudba hrane, šele potem pi- jače. Zato stremimo za tem, da delamo takrat, ko je večje pov- praševanje po hrani. Sedaj je sezona dopustov, poslovneži hodijo na počitnice, pri nas pa pripravljamo veliko poslovnih kosil. Pa tudi sicer so gostje že vajeni, da je Plevna avgusta za- prta, ker je to že večletna nava- da. Ne nazadnje pa se moramo tudi spočiti."

V središču Škofje Loke so že več let odprti lokali, ki so jih domačini "vzeli za svoje". V petek zvečer je na vratih Krčme Mihol pisalo: Zaradi beljenja zaprto do 1. avgusta. Podobno obvestilo smo našli na vratih Hrama, kjer je bil prilepljen li- stič z napisom: Danes odprto do 15. ure. Sicer pa sta oba lo- kala odprta vse delavnice do 21. ure, ob sobotah pa do 15. ure. V bližini Hrama je novejša okrepčevalnica Lunca, kjer so sprva ponujali tudi jedi iz te- stenin, zaradi pomanjkanja prostora pa sedaj pripravljajo le sladice, sadne kupe, sladole- de, tople sendviče in ledene ka- ve. Kuhinja pa čaka na more- bitno razširitev prostorov: "Lo- kal je odprt od 8. do 22. ure, ob sobotah je odprt do 13. ure, ob nedeljah pa je zaprt. Po naku- pih v soboto se ljudje umakne- jo domov, pa tudi v nedeljo ni bilo velikega obiska, zato smo se odločili, da ob nedeljah ni- mamo odprto. Decembra gos- tilno odpremo tudi v soboto zvečer, saj je ob pričakovanju praznikov veliko obiska doma- činov. Čez poletje nimamo nič

zaprto, saj si z delavkami raz- poredimo čas dopustov," je po- vedala Boža Lapanja. Vrata z napisom : Zaprto do 6. avgu- sta! smo našli tudi tik ob škof- jeloški pošti na krčmi Sibinči - Demšar Nataše, Ločani pa lo- kal poznajo pod imenom "Pav- le".

Gostilna in slaščičarna Ho- man sta bili pred časom še Jele- novi restavraciji, sedaj pa ju je v najem vzel znani škofjeloški kuhar Andrej Goljat: "Gostilna je odprta vse dni, do desetih zvečer, vendar nikogar, ki pri- dele pozno na večerjo, ne meče- mo iz gostilne. Zaprto je ob ne- deljah, takrat pa je odprta sla- ščičarna. Ta je zvečer odprta le do 20. ure, saj se stanovalci me- sta pritožujejo zaradi hrupa. Gostilna in slaščičarna bosta odprti vse poletje."

V centru Škofje Loke sta tu- di dve pizzeriji. Tista na koncu mosta ob škofjeloški avtobusni postaji je bolj znana, saj je odprta že dlje časa, pizzerija na Spodnjem trgu z imenom "Lontrg" pa je bila v petek za- prta. Na vratih je pisalo: Zaprto do 29. julija. Sicer je odprta do 21. ure zvečer, zaprta pa je ob ponedeljkih. Igor Furlan, iz Pizzerije in pivnice ob mostu pa je povedal: "Odprto imamo vse dni od 10. ure zjutraj do 22. ure zvečer, ob nedeljah pa sa- mo popoldne. Razen pizz po- nujamo hamburgerje, sladole- d, sadne kupe in vse vrste pi- jač. Lokal bo odprt vse poletje, morda le kakšen teden samo popoldne. Opažamo, da je le- tos v Škofji Loki precej tujcev, vendar če bomo hoteli prežive- ti vsi, ki svojo dejavnost pove- zujemo s turizmom, bo morala občina in nova Demosova oblast več vlagati v turizem, ne pa v rudnik urana..."

V središču pa je še ena sicer znana restavracija Krona, ki ni mogla prav zaživeti po Alpe- tourom, pa tudi sedanji najem- nik ne more dobiti gostov, ki bi jih rad: "Eno leto sem najem- nik restavracije, stanje v lokalu pa si lahko ogledate (prazna gostilna). Sem sem prišel z Do- lenjskega, kljub ponudbi najra- zičnejše domače hrane domači- ni v gostilno ne hodijo. Morda bi bilo treba za to, da bi dobili goste, čakati pet, šest let, ven- dar pa nadaljnjih vlaganj ne zmoremo več, saj škofjeloški hotel, ki je lastnik, hoče previ- sko najemnino, s tem, da ne skrbi za investicijsko vzdrževa- nje. Tako smo ostali tudi brez

letnega vrta, pred lokalom je delovišče..." je povedal Marjan Čučnik, najemnik Krone.

Pri občini je pred štirimi meseci odprl lokal Frane Pi- šler, imenuje pa se Srce as. "Naš lokal je odprt od osmih zjutraj do enajstih zvečer, kljub temu, da smo hoteli imeti odpr- to do dvanajstih. Žal je občins- ki odlok malo neposloven in smo morali zaradi pritiska po- stajati milice zapiralni čas pre- staviti na enajsto. Drugače bi bilo odprto morda še dlje... To pa zato, ker je v Škofji Loki po- manjkanje nočnih lokalov, saj ima le diskoteka odprto dlje, tam pa se zbira ovek krog ljudi. Bil sem pri županu, urejal sem stvar na Obrtnem združenju, bil sem pri načelniku za gospo- darstvo, vendar so to "mlini, ki počasi meljejo" in odloki se ne spreminjajo tako hitro. Sicer pa imamo odprto vse dni v ted- nu, tudi dopusta ne bomo ime- li. Naša želja je iz trenutnega bifeja narediti kvalitetno resta- vracijo, s solidno kuhinjo in strežbo. Rabimo še veliko de- narja za investicijo in tega se- veda moramo zaslužiti." Blizu avtobusne postaje sta še dva lo- kala, ki sta bila odprta tudi v petek zvečer. V Avia klubu je Darko Hauptman povedal: "Lo- kal smo odprli konec lanskega leta, delamo vse dni, razen ob nedeljah. Uradno imamo odpr- to do 10. ure zvečer, vendar gos- tov zvečer ne preganjamo iz lokala. Ponudba se spreminja. Sprva smo ob pijači ponujali le sendviče, sedaj imamo poletno ponudbo sladole- d, sadnih kup, imamo več vrst kav in pi- va. Jeseni bomo najbrž začeli ponujati še kaj drugega, morda kaj iz hitre kuhinje, pizze, ham- bije, obložene kruhke. Letni dopust bomo imeli v začetku avgusta, saj sva zaenkrat v lo- kalu zaposlena še sama z že- no."

Tudi v Ribji okrepčevalnici "Mornar" na sicer mrtvi loški

tržnici smo našli nekaj gostov, ni pa bilo lastnika Toneta Še- stanoviča. Aci Šivic pa je pove- dal: "Odprto je ob delovnikih od 10. do 22. ure, ob sobotah dopolne in ob nedeljah po- polne. Poleti lokalne bo zaprt, trenutno pa imamo skrajšan delovni čas. Ponujamo le ribje jedi, največ papaline, školjke in kalamare." Ob avtobusni po- staji smo v kiosku Regica govo- rili tudi z novim lastnikom Ari- fom Rakipijem, ki je ravno za- piral lokal. Povedal pa je: "Imamo zlasti vse vrste brezal- koholnih pijač, od alkohola le pivo. Poleg tega imamo tudi hot-dog in sendviče, ponudbo hrane pa jeseni mislimo še iz- boljšati."

Edini nočni lokal v Škofji Loki je diskoteka Perla na ko- pališču v Puštalju. "Diskoteka je odprta od srede do nedelje, med tednom od 9. do 2. ure po- noči, konec tedna pa tudi dlje, kolikor časa so pač gostje. Glasba je konec tedna tudi na odprtem prostoru ob kopališ- ču. Gostje prihajajo iz Ljublja- ne, Kranja, Škofje Loke,... pri- rejamo pa tudi različne večere, npr. Pivo party, Wisky party... Lokal bo vse poletje odprt," je povedal Pavle Zbukvič.

Ko smo se z gostinci zaple- tali v pogovore, so mnogi ome- njali vse večje težave, ki jih ob- čutijo ob pomanjkanju kupne moči domačinov, pa tudi na ra- čun črnih točenj so se pritože- vali. Andrej Karlin pa pravi: "Prav se mi zdi, da je v Škofji Loki vedno več gostinskih lo- kalov in pestrejša ponudba, hkrati pa apeliram na občinske organe, da zatrejo tiste, ki dela- jo "na črno". Ne na način, da zaprejo lokal in jim onemogo- čijo točenje, ampak da jim do- ločijo rok za registracijo, sicer pa izvajajo ostre sankcije. Vsa- kemu je treba dati možnosti, da v tem kriznem obdobju preživi, da ima možnost zaposlitve." ● V. Stanovnik

Pobuda Mihe Kemperla iz Železnikov

Na mestu vrtca hotel?

Škofja Loka, 30. julija - Občinski izvršni svet ni niti zavrgel niti podprl pobude Mihe Kemperla, da bi na (nekdanjem njegovem) zem- ljišču postavil hotel namesto načrtovanega vrtca. Za takšno spre- membo namembnosti je vsekakor treba upoštevati predvsem inte- rese oziroma potrebe kraja ter realne možnosti za gradnjo vrtca pa tudi družbene spremembe (vračanje odvzete zemlje, možnost odpiranja zasebnih vrtcev ipd.), v tej luči pa nato presojati zazi- dalni načrt centra Železnikov, v katerem je hotel sicer predviden, in to na prostoru med bazenom in trgovino.

Gradnja vrtca v Železnikih je z družbenimi plani in zazi- dalnim načrtom opredeljena že od leta 1979. Leta 1987 je bil izveden razlastitveni postopek za sadovnjak v izmeri 4339 kva- dratnih metrov, last Mihe Kemperla, katerega novi lastnik ozi- roma upravljalec je postala Osnovna šola Prešernove brigade. Kot smo zvedeli na torkovi seji občinskega izvršnega sveta, vprašanje odškodnine še ni rešeno, saj Kemperle ne pristaja na ceno zemljišča, ki je globoko pod tržno vrednostjo.

Miha Kemperle je junija povabil na pogovor predsednika krajevne skupnosti Železniki Franca Benedičiča, ravnatelja Osnovne šole Leopolda Nastrana ter delegata v zboru združe- nega dela škofjeloške skupščine Dušana Hafnerja, da bi jim razložil svojo zamisel o, kot sam pravi, smotrni porabi velikega kosa nepozidane zemlje. Meni, da ga je škoda za vrtec, še zla- sti, ker bi se zanj našlo dovolj prostora ob sedanjem vrtcu. Mi- he Kemperle je uradno še vedno kmet, čeprav je moral precej- šen del obdelovalnih površin odstopiti za gradnjo bazena in stanovanjskega naselja Na Kresu, kmetijsko dejavnost pa zato dopolniti s proizvodno obrtjo, v kateri redno zaposluje pet de- lavcev. Ker zadnje čase tudi tu ni več zadosti kruha, je začel razmišljati o preusmeritvi in tako prišel na zamisel, da bi v ne- kdaj svojem sadovnjaku postavil hotel z najmanj 60 postelja- mi, ki bi mu lahko dodali tudi pokrito teniško igrišče ter ga vklopili v že zgrajen športni park z bazenom, odprtim teniškim igriščem in baliniščem.

Kot smo slišali na seji občinske vlade, krajevna skupnost Železniki protestira proti takšni ideji in je pripravljena poma- gati Kemperlu pri pridobitvi zemljišča za hotel med bazenom in trgovino, kjer je predviden. V osnovni šoli pa opominjajo, da so bili sedanji prostori vrtca kupljeni kot začasna rešitev in se vanje, razen za najnujnejše vzdrževanje, ni vlagalo prav z iz- govorom o gradnji novega vrtca na primernejši lokaciji. Zaradi neustreznih prostorov ter slabih higiensko-zdravstvenih raz- mer je sanitarni inšpektor že 1984. leta zahteval zaprtje vrtca. Občinskemu izvršnemu svetu predlagajo, da zagotovi denar za nov vrtec in tako sklene prenašanje načrtovane gradnje iz ene petletke v drugo. ● H. Jelovčan

Radovljiska občina praznuje

Radovljica, 30. julija - Ob prazniku bo v občini več prireditev, začele so se v soboto in bodo trajale vse do nedelje, 12. avgusta.

V soboto je bil na letnem kopališču v Radovljici 9. mednarod- ni plavalni miting, v nedeljo pred restavracijo Center v Lescah ve- čer s predicami in folklorno skupino KUD Triglav Srednja vas v Bohinju, v petek bo v Šivčevi hiši v Radovljici otvoritev razstave Radovljisko pletarstvo nekdanj in danes, v soboto odprtje planšar- skega muzeja v Stari Fužini in v kulturnem domu v Stari Fužini javna tribuna o Triglavskem narodnem parku. V nedeljo (5. avgu- sta) bo v kampu Šobec mednarodni šahovski turnir, v sredo v avli radovljiske Graščine koncert harmonikarskega orkestra Glasbene šole Radovljica, v nedeljo, 12. avgusta, pa tradicionalna, 6. kolesar- ska dirka Po ulicah Radovljice. V počastitev občinskega praznika bosta tudi zanimivi kulturni prireditvi: Festival Radovljica in Bled Antiqua. ● C. Z.

Impet
bombažna predilnica in tkalnica | tržič

64290 TRŽIČ, CESTA JLA 14, TELEFON (064) 50 571, TELEX 34507 YUTRBP

IZREDNA PRILOŽNOST ZA KONFEKCIJARJE - ZASEBNIKE

Bombažna predilnica in tkalnica Tržič nudi pod ugodnimi plačilnimi pogoji in popustom do 50 % tkanine iz domačega in izvoznega programa za:

- posteljnino
- prte
- oblačila
- in druge namene

Cenjeni kupci lahko navedene tkanine kupijo v:

- diskontni prodajalni BPT v Tržiču (od 9. do 17. ure, sobota: od 9. do 12. ure)

- prodajalni BPT na Deteljici v Tržiču (od 8. do 19. ure, sobota: od 8. do 13. ure)

Informacije daje tudi komercialna služba BPT, telefon: (064)50-571.

Posebno ugodno za konfekcioniranje v zasebnem sektorju, za gostinstvo in počitniške domove.

Izvršni svet dobil odgovor

Kam gredo stanarine

Škofja Loka, 30. julija - Ko je konec junija občinski izvršni svet pristal na 125-odstotno julijsko podražitev stanarin, potem pa na vsakomesečno 15-odstotno do konca leta, je zahteval tudi odgovor na vprašanje, kako se deli denar od stanarin. Zlasti so ga zanimali funkcionalni stroški (7,25 odstotka stanarin) in stroški upravljanja (12 odstotkov). Odgovor je v okviru predloga rebalansa finančnega načrta gospodarjenja in prenove družbenih stanovanj in stanovanj- skih hiš posredovalo upravljalno podjetje Obrtnik.

Bolj kot delitev za prvo pol- letje je zanimiva načrtovana poraba stanarin po dvakratni podražitvi, ko se bo iz stanarin nateklo skupaj dobrih 18,3 mi- lijona dinarjev. Delež amorti- zacije bo zadoščal za plačilo

štirih novih stanovanj v Fran- kovem naselju ter nakup še dveh dodatnih stanovanj. Amortizacija se vzajemno združuje na ravni občine, na- slednje leto pa naj bi se polovi- ca vrnila vlagateljem.

Glavnina deleža, namenjena- ga za večja vzdrževalna dela, bo šla za obnovo kotlovnice, oken in inštalacij. Z denarjem, ki se od stanarin izdvaža za manjša vzdrževalna dela, gos- podarijo skupnosti stanova- lcev, v glavnem pa z njim krije- jo stroške pregledov in popra- vil dvigal, kurilnic ter hidrofor- nih postaj, beljenja hodnikov in podobno.

Funkcionalni stroški bodo po podražitvi stanarin zahteva- li nekaj manj denarja kot v pr- vem polletju, to je pet odstot-

tkov stanarin. Glavnino teh stroškov predstavljajo zavarov- valne premije, ki so poskočile kar za 121 odstotkov, upravlja- lec, ki se že zdaj omejuje samo za požarno zavarovanje in v nekaterih rizičnih objektih še na zavarovanje proti popla- vam, pa meni, da bi bila popol- na opustitev zavarovanje druž- benih stanovanj in hiš preveliko tveganje.

Tudi delež stanarin za stro- ške upravljanja se po podraži- tvi stanarin nekoliko znižuje, in sicer z 12 odstotkov na 10,5, od tega pobere 9,6 odstotka stana- rin Obrtnik, slab odstotek pa občina. V Sloveniji se odstotek upravljalkega deleža giblje ze- lo različno po občinah, med 10 in 25 odstotki, povprečno pa znaša 13 odstotkov. ● H. Je- lovčan

Predsednik skupščine Jesenice dr. Božidar Brudar:

Konkretnih razvojnih načrtov ni bilo, zato smo v resni krizi

Ob letošnjem občinskem prazniku smo za nekaj besed zaprosili dr. Božidarja Brudarja, predsednika jeseniške občinske skupščine. Pogovarjali smo se o razvoju gospodarstva, kmetijstva, turizma, družbenih dejavnosti v občini, ki zdaj preživlja precejšnjo gospodarsko krizo.

»Praznovanje bo letos skromno, saj kakšnih gospodarskih uspehov in otvoritev ni. Očitno je, da brez dodatnega kapitala v gospodarstvo, tudi v jeseniško, v prihodnje ne bo šlo, pravi predsednik občine dr. Božidar Brudar. »S prvimi demokratičnimi volitvami v Sloveniji so prišli novi ljudje, Demos je sestavil vladu, ki se je lotila skoraj nerešljivih problemov: vpeljati demokracijo in tržno gospodarstvo v suvereni Sloveniji,« je dejal dr. Božidar Brudar.

»In v takih časih je začela delati tudi naša občinska uprava in skupščina. Stanje, ki smo ga nasledili, je posebej v gospodarstvu izjemno problematično.

Nova, demokratična družba ne more priznavati le pravic, ki so bile storjene v preteklosti, treba jih je moralno popraviti. Simbolično je bilo to narejeno 8. julija v Kočevskem Rogu, popraviti pa bo treba tudi materialne krivice. Pri tem čakamo na sistemske rešitve, ki jih pripravljajo v republiki.

V minulih letih smo precej pogrešali konkretnije načrte razvoja do leta 2000, zato smo danes še pred težjimi nalogami. Žal je stanje v gospodarstvu tako, da se moramo ukvarjati z »gašenjem požarov«, za sistematično reševanje krize pa ni možnosti.

Uveljaviti ekonomske kategorije

V jeseniški občini ni velikih gospodarskih uspehov. Zmanjševanje števila zaposlenih tudi v prihodnje ni rezultat, na katerega bi bili lahko ponosni. Vzroki so stari že deset in več let. Če je pred sto leti šlo kmetu slabo zaradi ekonomskih problemov, je šla krava od hiše, šel je del kmetove samostojnosti, njegov kapital. Prepričan sem, da bomo morali tudi mi žrtvovati del svojega ponosa in dovoliti lastnikom tujega kapitala več pravic, da bomo lahko preživeli.

Delno ali v celoti podržavljena družbena lastnina bi bila lahko osnova za tržno uspešnost, kasneje pa bi tudi za osnovna sredstva v industriji moralo veljati podobno, kot velja v kmetijstvu: zemljo tistemu, ki jo obdeluje, tovarno pa tistemu, ki jo sme in hoče najbolje upravljati.

Osnovna celica v kmetijskem gospodarstvu je družinska kmetija. Z njo so povezani tradicija, ekologija, visokogorski turizem in zato zahteva kompleksno obravnavo. Kmet bo enakovreden šele takrat, ko bo zaživel tržno gospodarstvo, ko pojmi kapital in kapitalist ne bodo psovke, ampak ekonomska kategorija.

Šole niso imele vpliva

Glede izobrazbe povprečni jeseniški občan ustreza podpoprečnemu Slovencu. Vzrokov je nedvomno več, tudi ta, da na vitalne odločitve v Sloveniji šole navadno niso imele vpliva. Dokler se ne bomo zavedali pomembnosti gesla: izjemno dober študent - vodilno delovno mesto v družbi, toliko časa izobrazba ne bo imela veljave in šole ne denarja. Teorija enakih želodcev in teorija o šoli kot porabi peljeta naravnost v stanje, kakršnega imamo.

Imeti moderen klinični center in zbirati denar za drage medicinske aparature še ne pomeni imeti razvitega zdravstva. Za družbo je cenejša in učinkovitejša takšna zdravstvena služba, ki jo imajo na Zahodu - z zasebno zdravstveno prakso. Pri humanitarnih akcijah na zahodu sodelujejo stranke, ki imajo v svojem imenu besedo »socialna«. To bo treba oživiti tudi na Jesenicah - da gre pri Jeseničanah za zdravo jedro, sem

Dr. Božidar Brudar, predsednik jeseniške občinske skupščine

prepričan, še posebej, ko se spomnim akcije radia Triglav za nabavo inkubatorja v času, ko so se v eni izmed ljubljanskih občin branili vrta za prizadete otroke.

Enotna turistična ponudba

Turizem ne more biti omejen na vzdrževanje ponudbe v Kranjski Gori. Zavzeli se bomo za enotno ponudbo od Rateč do Rodin: gre za turistično povezovanje širšega območja Triglavskega narodnega parka, Ajdne, avstrijske Koroške, Blede... Večjo težo bo treba dati penzijskemu turizmu - oddajanju sob, s programom pohodništva in obiskovanju kulturnih in zgodovinskih spomenikov.

Avtocesta, ki jo gradijo od Hrušice do Vrbe na pobočju Podmežakle, poteka tudi nad kamnolomom in halo Podmežakla, mimo stanovanjskih blokov. Tu in na Lipcah je najbližje naseljem, zato so imeli krajanje tudi največ pripomb in so se večkrat sestali z investitorji in izvajalci. V občini je ustanovljena tudi komisija, ki jo sestavljajo predstavniki »prizadetih« krajanov, predstavniki investitorjev in skupščine občine Jesenice ter tako sproti usklajujejo in razrešujejo problematiko.

PRIREDITVE OB OBČINSKEM PRAZNIKU

Ob letošnjem občinskem prazniku Jesenic so v mestu odprli razstavo starih grafičnih listov Življenje v gorah v Kosovi graščini in skupno razstavo likovnih del članov likovne sekcije RELIK DPD Svoboda Center Trbovlje in članov likovnega kluba DOLIK DPD Svoboda Tone Čufar Jesenice v likovnem salonu DOLIK.

Športniki so organizirali nogometni turnir treh meja. V torek, 31. julija, bo ob 19. uri koncert pihalnega orkestra jeseniških železarjev na Trgu Toneta Čufarja Jesenice, v sredo, 1. avgusta, pa bo ob 19. uri slavnostna seja vseh treh zborov skupščine občine Jesenice v sejni dvorani skupščine občine Jesenice. V soboto, 4. avgusta, bo ob 8. uri začetek tekmovanj na balinišču v Bazi, v soboto, 4. avgusta, in v nedeljo, 5. avgusta, pa bo mednarodni lokostrelski turnir z začetkom ob 8. uri v športnem parku Podmežakla. Na teniškem igrišču Podmežaklo pa bo v soboto, 4. avgusta, ob 8. uri začetek teniškega turnirja.

Jesenice praznujejo 1. avgusta svoj občinski praznik. Letos so pripravili več prireditev, predvsem kulturnih in športnih. Na slavnostni seji pa se bodo delegati vseh treh zborov skupščine občine Jesenice zbrali v sredo, 1. avgusta, ob 19. uri v sejni dvorani skupščine občine Jesenice. - Foto: Gorazd Šinik

Glede športnih iger ali morda celo zimske olimpiade ponavljamo staro prepričanje. Pri vsaki organizaciji se vprašamo: kaj imajo od tega krajanje? Za slavo športnih junakov in

za akcije v stilu podarim - dobim nismo pripravljeni prispevati ničesar, če ta posel ne bo dal konkretnih ekonomskih rezultatov v občini Jesenice.

Predsednica izvršnega sveta skupščine občine Jesenice, dipl. sociologinja Rina Klinar:

Grozeča brezposelnost in ogrožena socialna varnost

Novi izvršni svet Jesenice je že pripravil delovni pogovor z vsemi direktorji jeseniških podjetij. V občini je vedno več brezposelnih, zato se bo treba truditi za nova delovna mesta. Zaposlitvene možnosti ob karavanškem predoru in plavškem travniku.

»Največji problem, s katerim se danes v jeseniški občini srečujemo, je grozeča brezposelnost,« pravi Rina Klinar. »Na sam občinski praznik, 1. avgust, se začne prvi stečajni postopek, v ELIMU. To je prvi stečaj v občini in simbolično odraz razmer, v katerih živimo.

Gospodarski rezultati so vedno slabši, pada fizični obseg proizvodnje, izgubo ima 12 podjetij, ob koncu maja je bilo 708 brezposelnih. V podjetjih raste stopnja nezaposlenosti: od 4,09 decembra lani na letošnjo aprilsko, ki znaša 5,10.

Razmere v Železarni in drugod kažejo, da bo ostalo brez dela več kot tisoč ljudi, ob tem pa se realno osebni dohodki zmanjšujejo, tako v gospodarstvu kot v negospodarstvu, vendar v gospodarstvu nekoliko bolj. Gre za zaostajanje za republiškim povprečjem osebnega dohodka, kar se v ob grozeči brezposelnosti odraža tudi v vsakdanjem življenju.

Za tisoč delavcev ne bo dela

Začela je delati delovna skupina za pripravo socialnega programa, ki obiskuje delovne organizacije. Poskušala bo odgovoriti, kaj naj bi storili ob tej problematiki, ki je vedno bolj pereča.

Prostor, ki je v občini izrazito omejen, naj bi, upoštevajoč zakonodajo, čim dražje prodali za čimveč delovnih mest. V jeseniškem prostoru so namreč take razmere, da bo malo delovnih mest. Sanacijski program Železarne predvideva, da za več kot 1.100 delavcev ne bo možno najti dela, ob tem, ko bo železarno treba prestrukturirati v novo, moderno podjetje, ki se lahko meri s sorodnimi evropskimi podjetji. V zelo težkem času spoznavamo, kaj pravzaprav železarna je - mi smo ji sicer priznavali pomembnost, vendar je očitno šele zdaj vidno, kaj vse je pomenila. Ko mora največje podjetje »čistiti programe«, zmanjšati zaposlenost in se prestrukturirati, ko se skratka pojavljajo težave, se na Jesenicah to takoj odraža tudi na drugih področjih.

jih. V športu, denimo in kje drugje, kar se bo prej ali slej izkazalo.

Tudi ostala podjetja v jeseniški občini se bodo morala meriti na trgu s svojim znanjem in sposobnostmi. Problem bo v Gozdnem gospodarstvu zaradi moratorija. V turističnem gospodarstvu še ne opozarjajo na probleme, a podatki pravijo, da upada število nočitev.

V jeseniški občini so razmere dokaj zaskrbljujoče tudi zato, ker je izobrazbena struktura zaposlenih slabša od republiškega povprečja.

Nove zaposlitve ob predoru

Nedvomno pa je ena izmed zaposlitvenih možnosti projekt Karavanke, ki ga je treba izkoristiti tudi v gospodarskem smislu. Projekt predora in avtoceste pomembno vpliva na naš prostor, a treba ga je izkoristiti. Že se je javilo nekaj interesentov za ustanovitve zasebnih podjetij, več je drugih želja, vendar je v občini eden izmed največjih omejitvenih elementov prav prostor. Tudi na plavškem travniku, za katerega se zbirajo ponudbe.

Treba bo delati bolj in več delati, racionalno gospodariti. Po sestanku z jeseniškimi direktorji je bilo jasno, da kljub vsemu ni tako črno in da imajo

Žal smo kulturo, ki pomeni kvalitetnejše življenje, zamenjali. Prepričan sem, da se bo na tradicionalnih osnovah dalo zgraditi nekaj novega in poskati nove oblike, nov program, prilagojen zahtevnejšim razmeram.

Novonastalim strankam bo treba omogočiti, da bodo preko svojih aktivnosti našle svoj profil, ki jih bo potrjeval v družbi pri nas in po svetu. Prišli so časi, ko bomo morali pošteno delati, da bo vsak na svojem področju nadoknadil zamujeno.

Naši cilji, želje in pričakovanja so skupni. V večstrankarski pluralistični družbi je poti za doseg teh ciljev več. Potrudimo se, da bomo na svoji poti uspešni in zavedajmo se, da je sosedov uspeh tudi naš uspeh in sosedov neuspeh tudi naš neuspeh.

Ob 1. avgustu čestitam vsem delovnim ljudem in občanom jeseniške občine.

Dipl. sociologinja Rina Klinar, predsednica izvršnega sveta Jesenice

nekatero delovno organizacijo delo, naročila in perspektivo. Odločili smo se tudi za komasacijo in agromelioracijo na žirovniškem področju in na Blejski Dobravi. Napravljena bo temeljita analiza s potrebnimi ukrepi. Seveda pa je med najpomembnejšimi aktivnostmi izgradnja avtoceste do roka, do otvoritve predora, da ne bi prišlo do blokade življenja v mestu.

Poslovali smo se od polne zaposlenosti, prišli smo v nove razmere, ko je treba s skupnimi naporimi čimprej in čimmanj boleče reševati težke probleme. V bistvu je to tragičen proces. Vendar si moramo na vse načine prizadevati, da odpremo perspektivo mladim, ki nimajo izkušenj, imajo pa znanje in vse življenje pred seboj...»

Vsa trasa avtoceste mimo Jesenic je posekana, sproti poteka čiščenje trase in vsa druga zemeljska dela. Na trasi so porušili že tudi vse objekte, razen Murnikovih hiše na Lipcah. Odkrili so humus po vsej trasi, delajo nasipe in zidove. V zamudi pa so zaradi prestativne komunalnih vodov. Do maja so obračunali gradbenih del za 19 dni, kar je 9,9 odstotka pogodbene vsote. Ocenjujejo, da so do julija napravili okoli 20 odstotkov vseh del, ki so potrebna pri gradnji avtoceste. - Foto: Gorazd Šinik

Vladimir Mohorič, predsednik kranjskega izvršnega sveta:

Kranjska občina nekdanj med prvimi, zdaj že precej globoko

"Čeprav v občinskem statutu ni predvideno, da mora izvršni svet izdelati program, pa se je vlada, ki ji predsedujem, odločila, da ga bo pripravila in da bo v njem tudi opredelila glavne cilje in naloge. Za izvršni svet je najbolj pomembno gospodarstvo, na tem področju pa družbeni sektor, ki zaposluje tudi največ občanov," je v pogovoru ob prazniku kranjske občine dejal predsednik izvršnega sveta Vladimir Mohorič.

"Občina lahko na delovanje gospodarstva vpliva le s smernicami, z deklariranim programom, s pogovori z direktorji in z večanjem ali znižanjem obveznosti. Občinske datjave so v primerjavi z zveznimi prav malenkostne. V kranjski občini smo že storili prve korake, občinske obveznosti smo doslej znižali za 15 indeksov točk; če pa se bo ob rebalansu planov pokazalo, da nam še kaj ostaja, bomo še pred koncem leta ponovno predlagali znižanje obveznosti.

Najbolj kritično v Kibernetiki in Tekstilindusu

"Čeprav ne moremo vplivati na gospodarstvo, pa ga 'zasledujemo in spremljamo'. Ugotavljamo, da so rezultati slabi: nekdanj smo bili med prvimi občinami v Jugoslaviji, zdaj smo padli že precej globoko. Žadnji podatki kažejo, da se negativna gibanja še nadaljujejo. Zdi se nam, da sta najbolj kritični podjetji Iskra Kibernetika in Tekstilindus. Za obe ugotavljamo, da imata proizvodne programe, ki zagotavljajo obstanek, in da moramo skupaj z vodstvom podjetij poskrbeti, da bo prišlo do zaskaja na bolje. Tekstilindus je bil v začetku leta že na dobri poti, vendar mu je škodoval štrajk. Prav zato je tudi stališče izvršnega sveta do splošne stavke, ki je napovedana za 10. september, negativno. Izkušnje nekaterih kranjskih stavk kažejo, da ne prinašajo nobenih pozitivnih rezultatov, ampak samo negativne, in da običajno tisti, ki stavke začnejo, že kmalu izgubijo vpliv na dogajanje in se stavka razvija povsem samosvoje".

Rekli ste: izvršni svet ima v novih razmerah drugačne pristojnosti, pa vendarle: nekateri gospodarstveniki se še vedno zatekajo po pomoč na občino. Stara praksa se očitno še ni nehala...

"Na zadnji seji izvršnega sveta sem posebej poudaril, da Demos kot politična organizacija nima oblasti nad podjetji in da tudi nima vpliva na odločanje o kadrih, o razvojnih možnostih, o velikih denarjih... Prav tako ne izvršni svet. To ni tragično, tako je navsezadnje tudi prav in dobro, vendar pa se bo pojavilo tisto, kar v družbi nekateri pretirano poudarjajo, češ da vladajoča stranka postavlja zahteve po 'rezanju glav'. Takšne zahteve zanesljivo bodo, ne od politike ali od izvršnega sveta, ampak bodo merilo za takšne zahteve uspešnost ali neuspešnost gospodarjenja. Če pogledamo nazaj v prejšnji sistem, vidimo, da smo imeli uspešne in neuspešne direktorje; naš cilj je, da bi imeli (samo) uspešne direktorje. Prejšnji sistem je na uspeš-

nost dela direktorjev precej negativno vplival; to se zdaj kaže v tem, da še vedno hočejo imeti za razne odločitve potrditev politike, rešujejo probleme kot uradniki, ne pa kot podjetniki, nimajo vizije in podobno... Misel, ki jo pogosto zasledimo v sanacijskih programih, da je toliko in toliko delavcev preveč, je zelo škodljiva. Strinjam se, da imamo preveč delavcev na posameznih delovnih opravilih in postopkih, vendar je podjetje treba tako razvijati, da bo za tiste, ki so odvečni v eni delovni fazi, dovolj dela v drugi. V Tekstilindusu, na primer, bi morda kazalo razmisliti o novi tkalnici za popeline, o tkalnici, ki je nekdanj šla dobro v prodajo, zdaj pa je, kot se mi zdi, na trgu že nekaj časa ni. Tudi v Kibernetiki se možnosti za nove proizvodne programe in za to, da se število delavcev rentabilno poveča. Recept za to ne more dati občina, te možnosti lahko poiščejo samo sami v podjetjih. Od omejitev in razmišljanj o odvečnih delavcih bi morali preiti k ekspanziji, ki dolgoročno edina lahko reši gospodarstvo. Ker je dobrih kadrov malo, se je v pogovoru z bankirji porodila zamisel, da bi začeli zbirati kadre, ki bi jih lahko uporabili tudi za intervencije v gospodarstvo."

Država prijaznejša do obrti in podjetništva

Podjetništvo in obrt naj bi bila nekakšna protiutež družbenim podjetjem. Kako ste zadovoljni z njunim razvojem?

"Ob izvolitvi izvršnega sveta sem posebej poudaril, da si mora kranjske občine na tem področju zastaviti takšen cilj, da bo dosegla Domžale. Ker so največji problem lokacije za nove obrtne dejavnosti, bo izvršni svet kmalu začel z akcijo, da bi uredili obrtno cono med Zvezdo in nekdanjim Intekom. Razmišljamo o tem, da bi predvsem tistim, ki bi odprli nova delovna mesta in omogočili dodatno zaposlitev, dali zemljišča pod ugodnejšimi pogoji; razmišljamo pa tudi o davčnih olajšavah. Izkušnje iz

občin, ki so že doslej obrt in zasebno podjetništvo dobro razvile, kažejo, da mora biti državna oblast nekako prijaznejša do tega sektorja, predvsem zato, da imajo ljudje občutek, da so zaželeni in da ni nevarnosti, da bi jih kdo čez noč začel preganjati. Pospeševali bomo tudi kmečki turizem, spodbujali lastnike na pol praznih stanovanjskih hiš, da bi jih "usposobili" za turizem, pospeševali spreminjanje lastnine v delnice...

Kako boste v občini reševali problem brezposelnosti in tistih zaposlenih, ki pomenijo ekonomski ali tehnološki presežek?

"Podatek, da imamo v občini nekaj manj kot dva tisoč brezposelnih, ni realen. Veliko je navidezne zaposlenosti, t.i. tehnoloških presežkov, še najhujše pa je, da tudi številni mladi, ko končajo šolo, ne morejo dobiti službe. Veliki problemi bi nastali, če bi šlo katero od velikih podjetij, na primer Tekstilindus, v stečaj. Kranjska občina ne bi prenesla, če bi čez noč dobili dodatnih 1850 brezposelnih. Družba sicer namenja za "reševanje" brezposelnih posebna sredstva, ki bi ob večjem izbruhu brezposelnosti hitro skopnela, vendar pa je dolgoročna rešitev samo v tem, da se podjetja preusmerijo od sedanjih programov o tehnoloških presežkih h gospodarski ekspanziji in k iskanju takšnih programov, ki bi omogočili zaposlovanje.

Je most čez Kokro še varen?

Najbolj osnovna naloga občine je komunalna in gospodarjenje s prostorom. Ste zadovoljni s komunalno službo?

"Kranjska občina ima v primerjavi z nekaterimi drugimi občinami dokaj dobro urejeno komunalno službo, komunalna se je pred nedavnim tudi organizirala v javno podjetje, pri katerem ima občina svoje pristojnosti. Najbolj pereč problem je odlaganje smeti, reševanje problema pa zelo kočljivo, tudi zato, ker bi vzorno urejeno odlagališče kaj hitro lahko postalo vaba za druge in bi bila nevarnost, da dobi slovenski ali vsaj gorenjski značaj."

Telefonija je problem v marsikateri krajevni skupnosti. Ljudje se pritožujejo predvsem nad načinom širitve omrežja...

"Pošta se sicer trudi, vendar imamo v občini vsaj tri nevalgične točke - Stražišče, Visoko oz. Predvor, Suha (ljudje so že pred leti plačali priključke, a jih še vedno nimajo). V Kranju je prišlo tudi do pravnega spora, koliko sme pošta zaračunati za priključek oz. koliko naj bi plačal naročnik. Sodna odločba govori o 4.000 dinarjih, pri nas pa stane priključek najmanj trikrat toliko ali še precej več. Če ne bo mogoče denarja zbirati tako, kot so ga doslej, se lahko zgodi, da bo razvoj še bolj zastal."

Ceste. Veliko odsekov je še slabih. Katerim dati prednost?

"V Kranju je že dolga leta najbolj kritični odsek od križišča Pri Jaku do konca Oldhamske ceste. Upam, da bomo do konca letošnjega leta imeli projektne rešitve in da jo bomo prihodnje leto že začeli urediti. Na novo se je pojavil problem mosta čez Kokro na Primskem. Ali je še varen za sedanji obseg prometa, naj bi odgovorila raziskava; sicer pa je očitno, da bo treba zgraditi novega. Pri tem ne gre samo za vprašanje denarja, ampak tudi za to, kako rešiti most z značilnim lokom v najbolj prvotni obliki. V Stražišču sta že več let problematični Škofjeloška in Krožna cesta, veliko slabih odsekov pa je tudi na podeželju."

Že več občinskih vlad je načrtovalo ureditev kranjske avtobusne postaje, doslej ni uspelo nobeni. Bo morda sedanj?

"Ker je sedanji izvršni svet verjetno le prehodna občinska vlada, do sprejetja nove slovenske ustave, je težko tudi odgovoriti, ali bo uspel rešiti problem avtobusne postaje ali ne. Če bo njegov mandat trajal štiri leta, pa sem mnenja, da bo

Kranj vendarle dobil novo postajo. O lokaciji, med Bežkovo vilo in ETP-jem, so še nekateri pomisleki, češ da je premajhna in da na njej ni prostora za mestni in primestni promet, vendar druge primerne lokacije ne poznam, verjetno pa si drugačne rešitve tudi ne bi mogli privoščiti."

Kranj potrebuje novo mestno jedro

Za urbanistično politiko v občini je v novih političnih krogih slišati tudi očitke, da je bila v preteklosti preveč obremenjena z realsocialistično mislijo in prakso. Se strinjate?

"V Kranju bi bilo treba najprej zgraditi mestno jedro, saj je Kranj eno izmed zelo redkih mest v Sloveniji in v Evropi brez jedra. Staro, srednjeveško jedro imamo, novega, sodobnega pa ne. Zdi se mi, da takšno jedro lahko nastane le okrog osrednjega trga ob gimnaziji. Čaka nas veliko nalog. Najprej bo treba dokončati gimnazijsko stavbo. Gimnazija je doslej sama zbiralala denar, vendar ji zdaj gospodarstvo ni več sposobno pomagati s prostovoljnimi darovi, zato bomo morali še letos v rebalansu občinskega proračuna zagotoviti denar tudi za gimnazijo. Druga naloga je ureditev "kareja A", prostora v bližini gimnazije, kjer je začasno parkirišče in kjer naj bi kljub pomislekom Zelenih in ZSMS gradili poslovno stavbo. Naslednje, kar moramo v kratkem začeti reševati, je vprašanje sindikalnega (delavskega, narodnega, kulturnega) doma. Stavba mora dobiti drugačno arhitektonsko podobo, navdušujemo se za podobno ali povsem enako obliko, kot jo je imel nekdanji Vurnikov dom. Za lastnika doma se priključimo, ki objekta zagotovo ne rabi za svoje potrebe; bilo pa bi tudi slabo, če bi ga namenili za trgovino s cenanim blagom ali za oddajanje v najem. Dom mora služiti kulturnim namenom; kakšnim, pa je vprašanje. Za knjižnico razmišljamo, da bi jo rešili s "karejem A"; načelne odločitve pa moramo sprejeti letos, ker bo sicer izgubila svoj značaj (matičnost). Če bi iz doma umaknili knjižnico, bi pridobili prostore za edino kranjsko fakulteto; v njem pa bi lahko uredili tudi večnamensko dvorano. V novem mestnem jedru se kažejo tudi potrebe po tržnici. Morda tudi ne bi bilo slabo, če bi blokovno gradnjo usmerili severno od občinske stavbe, v območje Ceste Staneta Žagarja in Gregorčičeve ceste, ki je zdaj zelo slabo izrabljeno. Tu ne bi šlo gladko, računati bi morali na prizadetost občanov, ki imajo tod svoje hiše."

Naslednje vprašanje zadeva prostorsko širitev mesta. Kranj tudi zdaj ne more brez blokovne stanovanjske gradnje, ne zato, ker bi se naprej "uvažali" nove delavce, ampak zato, ker nastajajo mlade družine. V izvršnem svetu ocenjujemo, da bo treba zagotoviti na leto še vedno okrog 50 stanovanj. Ko smo na zadnji seji izvršnega sveta obravnavali vprašanje pozidave Planine-jug (del ob cesti proti Čirčam do križišča za Delavski most), za katero so zazidalni načrti že narejeni, zamejili pa že tudi delno komunalno opremljeno, se je pokazalo, da bo verjetno prišlo do kompromisne rešitve. Čeprav številni Kranjčani menijo, da gre za pozidavo kmetijskih zemljišč in da moramo s tem nehati, pa bomo na Planini-jug verjetno gradili - postopno, okrog 50 stanovanj na leto, in najprej v Kranju, ki se drži že pozidanega območja in kjer ne gre za kmetijska zemljišča. Za gradnjo individualnih hiš predvidevamo Voge (med Britofom in Miljami), v Mavčičah verjetno možnosti ni, ker kmetije niso pripravljeni prodati zemlje, k prisilnim razlastitvam pa se sedanja politika ne bi smela zatekati; zastavlja pa se vprašanje, ali ne bi gradnje usmerili na obrobje Šmarjetne gore." ● C. Zaplotnik

Vitimir Gros, predsednik kranjske občinske skupščine

Razmišljanja, da bi spremenili datum in smisel praznovanja

Kakšen je vaš odnos do občinskega praznika. V nekaterih gorenjskih občinah že razmišljajo, da bi spremenili datum praznovanja. Ali tudi v Kranju?

"Praznik je dediščina, ki smo jo prevzeli od stare oblasti. Letos nismo in ne bomo ničesar spreminjali, praznovanje bomo poskušali kar najbolje organizirati, sicer pa so bila tudi v Kranju razmišljanja, da bi spremenili datum in smisel praznovanja. Končno besedo bo rekla skupščina, največ doslej izraženih pobud se je nanašalo na Kranj kot Prešernovo mesto. Nekateri menijo, da bi si občina lahko izbrala za svoj praznik 3. december - dan Prešernovega rojstva."

Kakšna je bila dediščina, ki ste jo prevzeli od stare oblasti?

"Inventuro občinskih razmer, kakršno smo napovedovali pred volitvami, nismo opravili oz. je nismo mogli opraviti, ker smo dobili od naših predhodnikov bolj ali manj prazne pisarne; kar pa je bilo dokumentacije, je bila precej neurejena. Dediščina je skromna; upamo, da bo sedanja oblast zapustila boljše. Gospodarske razmere so slabe, izboljšati pa jih ni mogoče v nekaj mesecih, ampak bomo posledice občutili vsaj še nekaj let."

Kakšno je v občini sodelovanje med oblastjo in opozicijo? Je ustvarjalno?

"Na prvi in drugi seji občinske skupščine je bilo mogoče dobiti občutek, da bo opozicija nasprotovala vsem predlogom oblastne koalicije, celo takim, ki bi bili izrecno v njeno korist, vendar pa se razmere zadnje čase umirjajo in je vse več upanja, da bo sodelovanje odslej bolj konstruktivno."

Kateri so najbolj očitni znaki nove, drugačne politike?

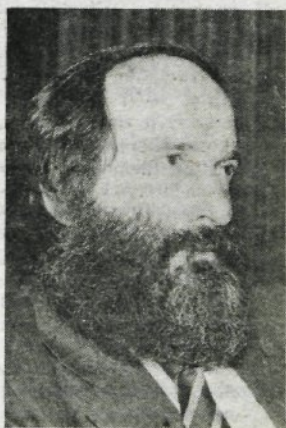
"Veliko pove že to, da je zadnje čase mogoče srečati v mestu tudi nasmejane policaje. To pomeni, da smo postali ali vsaj poskušamo biti prijaznejša družba, kot smo bili v preteklosti. Da se razmere spreminjajo, je, denimo, opazil tudi nevtralen opazovalec, predstavnik delegacije iz La Ciotata."

Ljudje pa še naprej dokaj slabo živijo in verjetno še nekaj časa bodo...

"Vkleščeni smo v zvezno politiko in zakonodajo, ki sta rigorozno zmanjšali standard ljudi. Republika in občina sta za zdaj še brez občutnega vpliva na to; predvidevamo pa, da se bodo z uveljavitvijo deklaracije o suverenosti in s spoštovanjem le tistih zveznih zakonov, ki so za Slovenijo sprejemljivi, začeli ustvarjati boljši pogoji za gospodarjenje, za učinkovitejšo naložbo in posledično tudi za boljši standard."

Se bojite stečajev, brezposelnosti, socialnih nemirov...?

"Glavno odgovornost nosijo vodstva podjetij. Nova oblast ne more prevzeti nikakršne krivde, ker vodstev ni postavljala niti nima možnosti vplivanja na njihovo zamenjavo. V Kranju se v to tudi ne bo vtilakalo. Kar zadeva brezposelnost, bi morali sprejeti tudi bolj rigorozne zakone. Zdi se tako, da se predvsem tistim, ki so sicer imeli nizke osebne dohodke, splača biti brezposeln. Prav je, da jim družba pomaga, vendar ne v tolikšni meri, da bi spodbujala kalkulacije, kaj se

bolj splača - delati ali ne."

Delavci pa vendarle še vedno prihajajo pred občinska vrata...

"To je ostanek zgodovine. Tudi letos so iz Tekstilindusa hoteli priti pred občino, vendar smo jim povedali, da bi bilo to povsem brez učinka. Če delavci štrajkajo v svojem podjetju, je jasno, da štrajkajo proti vodstvu in ne proti občini. V preteklosti so prihajali pred občino, ker se je dalo marsikaj rešiti na politični ravni. Zdi se to ne da več, o vseh pomembnih zadevah odloča skupščina in ne posamezniki."

Nova oblast si je za enega glavnih ciljev postavila poplavljanje povojnih materialnih in moralnih krivic. Jih je v kranjski občini veliko?

"Ocenjujemo, da je v razne krivice 'vpletenih' 30 do 40 odstotkov prebivalstva. Gre za nacionalizacije, zaplembe, nepravilne sodne procese ali za druge oblike prisilnega delovanja oblasti proti ljudstvu. Reševanje teh problemov se bo začelo, ko bo republiška skupščina sprejela ustrezno zakonodajo. Občina lahko za zdaj ukrepa le v primerih, pri katerih so bile ugotovljene napake v postopkih ali kršitve zakonov."

Je v kranjski občini dosti zahtev za denacionalizacijo?

"Zadnje čase jih je vse več, nanašajo pa se predvsem na nacionalizirana zemljišča, industrijske objekte in na lokale po starem mestu."

Nekateri v občini je strah, da bo nova oblast posegla tudi po kadroviski čistki?

"Strah ni upravičen, v kadroviski politiki podjetij se ne bomo vmešavali. Drugo je na občini: nekateri bodo izgubili delo, ne zato, ker bi bili člani te ali one politične stranke, ampak zaradi slabega dela in nestrokovnosti."

Veliko je razmišljanj o kranjskem grbu, o drugačnem poimenovanju nekaterih ulic in ustanov.

"Poimenovanja so bila v preteklosti res precej enostranska, zato jih precej občanov razume kot nasilje. Preimovanja niso enostavna, vsako takšno dejanje ima precejšnje finančne in druge posledice: treba je prebivalstvu zamenjati osebne izkaznice in druge dokumente, vnesti spremembe v zemljiške knjige in še marsikaj. Še najlažje bi bilo spremeniti sporna imena ustanov. Kar zadeva kranjski grb in zastavo, je treba povedati, da se je s temi vprašanji ukvarjala že prejšnja oblast in da bo stari kranjski grb kmalu postal občinski grb, prav tako tudi zastava."

Praznik v Čirčah

Uresničena skupna želja

Čirče, 27. julija - Pri domu krajevne skupnosti v Čirčah v kranjski občini so popoldne svečano odprli nov nakupovalni center delovne organizacije Živila in s tem uresničili pred leti načrtan in sprejet skupni program. S slovesno otvoritvijo centra, ki se je udeležil tudi predsednik občinske skupščine Kranj Vitomir Gros, so v krajevni skupnosti proslavili krajevni in občinski praznik.

Izgradnja centra so v krajevni skupnosti Čirče skupaj z delovno organizacijo Živila začrtali in zapisali v program že pred leti, ko so se v krajevni skupnosti na referendumu odločili za samoprispevek za izgradnjo doma krajevne skupnosti in vrta. Potem so po dveh samoprispevkih najprej zgradili dom in vrtec, lani pa so Živila začela graditi tudi nakupovalni center. S skupnimi močmi so tako program zdaj uresničili. Nov nakupovalni center ima skoraj 600 kvadratnih metrov prodajnega prostora, gostinski prostor pa meri 50 kvadratnih metrov. Živila so zgradila in urenila tudi parkirni prostor za okrog 30 avtomobilov. Pomočnik glavnega direktorja delovne organizacije Živila Franc Pegam je ob otvoritvi še posebej poudaril dobro sodelovanje med krajevno skupnostjo in delovno organizacijo in povedal, da je kvadratni meter centra veljal okrog 13.633 dinarjev, izvajalci del pa so bili SGP Gradbinec in kooperanti Marles Maribor, ETP Kranj, Umetni kamen in Instalacije Ljubljana ter dobavitelja opreme Alprem Kamnik in Vitrina Ljutomer.

Na svečanosti v petek popoldne je nakupovalni center odprla zaslužna krajanka Lojzka Planinšek, predsednik sveta krajevne skupnosti Jože Močnik pa je ob tej priložnosti pomočniku direktorja delovne organizacije Živila Francu Pegamu izročil priznanje krajevne skupnosti za uspešno sodelovanje delovne organizacije s krajevno skupnostjo in za uresničitev pred leti načrtanega in sprejetega programa. V programu ob otvoritvi je nastopila tudi folklorna skupina Penzion Jagodic iz Vopelja pod vodstvom Franca Frantarja.

• A. Ž. - Foto: G. Šinik

Srečanje pihalnih orkestrrov

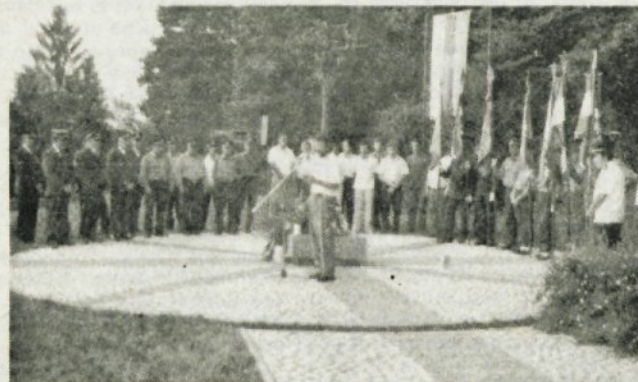
Jezersko - Ob Planšarskem jezeru na Jezerskem je bilo v nedeljo zelo obiskano srečanje pihalnih orkestrrov treh dežel. V programu, ki se je začel ob 16. uri popoldne, so nastopili pihalni orkestri Fiumicello iz Furlanije-Juljske krajine, iz Železne Kaple in iz Kranja. Pokrovitelj tokratnega uspelega srečanja in družabnega popoldneva ob jezeru na Jezerskem je bila delovna organizacija Živila Kranj. Pihalni orkestri treh dežel so dopoldne ob pol enajstih nastopili tudi v Kranju v počastitev praznika občine Kranj. • A. Ž.

Vse o elektriki na Radiu Kranj

Kranj - 1. avgusta bo v Sloveniji med drugim uveljavljena tudi novost pri odčitavanju električnih števec. Iz studia Radia Kranj bo v četrtek, 2. avgusta, med 14. in 15. uri potekala neposredna kontaktna oddaja, v kateri bo na zastavljena vprašanja odgovarjal vodja oddelka za prevzem in prodajo električne energije pri TOZD Elektro Kranj Miha Skuber. Pisna vprašanja (ali po telefonu na številko 22-122) o vsem, kar vas zanima glede prodaje in dobave električne energije, lahko naslovite na Radio Kranj. • (dp)

Veselica s srečelovom

Podnart - Upravni odbor gasilskega društva Podnart je na seji v začetku julija sklenil, da bo v nedeljo, 5. avgusta, pri Domu kulture v Podnartu gasilska veselica s srečelovom. Lesno industrijsko podjetje Bled, obrat Podnart jim je letos za polovično ceno razrezal 18 kubičnih metrov smrekove hlodovine, ki so jo podarili gozdni posestniki za 13 novih oken za gasilski dom in za mize ter klopi za 500 sedežev. Gasilsko društvo Podnart je letos maja dobilo ob rednem pregledu društev v radovljški občini prav dobro oceno. • (cr)

Praznovanje v krajevni skupnosti Podbrezje - Vsako leto 25. julija imajo prebivalci krajevne skupnosti Podbrezje v kranjski občini krajevni praznik. Osrednja svečanost ob prazniku je bila letos v soboto ob 20. uri pri spomeniku talcem na Jurčkovem klancu pri Bistrici (na sliki). Slovesnosti so se udeležili domačini, mladi gasilci, v kulturnem programu pa so nastopili pevci iz Podnarta. Letošnje praznovanje krajevnega praznika pa so v krajevni skupnosti zaključili v nedeljo popoldne, ko je bilo ob novem teniškem igrišču družabno srečanje kranjanov. - A. Ž.

Krajevna skupnost Naklo

Gradili bodo kanalizacijo

V vodstvu krajevne skupnosti upajo, da jim bodo delovne organizacije na njihovem območju tudi pri nekaterih akcijah pomagale tako, kot so letos gasilec ob njihovem prazniku. Denarja imajo v krajevni skupnosti namreč komaj za vzdrževanje.

Naklo, 30. julija - Praznovanje krajevnega praznika so v krajevni skupnosti Naklo v kranjski občini letos združili z jubilejem gasilskega društva Naklo, ki je pred dnevi proslavilo 80-letnico. V novozvoljenem svetu krajevne skupnosti, katerega predsednik je Ivan Štular, pa so se odločili, da se bodo tudi glede praznovanja v prihodnje še pogovorili.

Načrtov oziroma boljše rešeno problemov in reči, ki bi se jih morali v krajevni skupnosti Naklo, ki je z 2500 prebivalci (600 gospodinjstvi) med večjimi primestnimi krajevnimi skupnostmi v občini, sicer ni malo, kot so med nedavnim obiskom razlagali predsednik sveta KS Ivan Štular, podpredsednik Marjan Trampuž in odbornik v svetu KS Anton Zelnik. "Vendar pa imamo denarja v krajevni skupnosti komaj za najnujnejše vzdrževanje komunalnih naprav in nekatera dela.

Ivan Štular

Računamo, ali bolje povedano, upamo, da bomo nekaj denarja morda še dobili od delovnih organizacij na našem območju, ki so na primer letos pomagale domačim gasilec, ki so pred dnevi proslavili 80-letnico. Sicer pa nameravamo že kmalu povesti razpravo o načrtovanju oziroma programu za naslednje srednjeročno obdobje od 1991 do 1995. leta. Trenutno pa v krajevni

skupnosti "tečeta" dve akciji," je ob ocenjevanju nalog in možnosti povedal predsednik sveta Ivan Štular.

V načrtu imajo letos začetek in postopno gradnjo kanalizacije na odseku Naklo-Pivka. Za ta dela imajo letos odobrenih okrog 200 tisoč dinarjev, izvedba celotnega projekta v dolžini od 500 do 700 metrov pa bo v prihodnjih letih veljala okrog milijon 100 tisoč dinarjev.

"Za uresničitev te nuje naloge bodo kranjani prispevali okrog 15 odstotkov denarja. Projekt pa je zelo zahteven, saj bo na celotnem odseku potrebno prekopati vso cesto, ker so pod njo tudi druge komunalne naprave (elektrika, voda...). Z gradnjo kanalizacije bomo začeli, ko bo-

"Zadnja leta se nismo toliko 'obežali' na občinska sredstva. Zato menimo, da bomo v prihodnje tudi zato do njih bolj upravičeni... Ne moremo si zamisliti, da v krajevni skupnosti ne bi imeli zaposlenega tajnika, ki pa bo imel v prihodnje prav gotovo še več dela... Problem, za katerega pa upamo, da bo tudi rešen, je zdaj že kar precej obremenjena telefonska centrala..."

Marjan Trampuž

Sicer pa, kot sta poudarila podpredsednik sveta KS Marjan Trampuž in predsednik Ivan Štular, je glavni problem v krajevni skupnosti kanalizacija v Naklem. Nič maj pomembna ni načrtovana regulacija Dupeljščice. Tudi dober poltretji kilometer cest je še neasfaltiranih. Temeljita razprava jih čaka tudi v zvezi z avtocesto in obljubljenim južnim priključkom. Posebna skrb pa naj bi se v srednjeročnem programu odrazila tudi glede varovanja okolja in urejenosti središča Nakla nasploh (Surovina, odprto skladiščenje, asfaltna baza...). V vodstvu KS so prepričani, da bodo z delovnimi organizacijami našli skupni jezik.

Anton Zelnik

"Seveda v svetu krajevne skupnosti ne razmišljamo le o komunalnih in njim sorodnih problemih oziroma rešitvah," pravi odbornik v svetu KS Anton Zelnik. "Želja in cilj sveta krajevne skupnosti sta, da bi bilo tudi na drugih področjih v krajevni skupnosti v prihodnje čimbolj živahno. Ena od nalog, ki nas čaka s tem v zvezi, je igrišče oziroma športni park. Sedanja lokacija ne ustreza in najti bomo skušali čimprej ustrenejšo; tako za športno kot rekreacijsko dejavnost. Z mladimi veliko dela župnik, zelo vsestranska pa je tudi dejavnost šole. Njej in Mihi Štefetu gre za sluga, da kulturna dejavnost ni zamrla. Vendar pa jo želimo v prihodnje poživiti in s tem v zvezi obnoviti tudi dom. Sicer pa imamo poleg še omenjenih gasilcev v krajevni skupnosti tudi Turistično društvo, Kinološko društvo in še nekatera. Prizadevali si bomo, da bo vsako zase pripomoglo k živahnosti in pestremu dogajanju v krajevni skupnosti. Predvsem pa se bomo trudili, da bomo s sodelovanjem delovnih organizacij in s skupnimi močmi čimprej zastavili delo pri reševanju najnujnejših problemov." • A. Žalar

Radovljški planinci proti stoletnici

Doslej zgradili deset koč

Radovljica, 27. julija - Leta 1895, ko je Jakob Aljaž postavil na vrhu Triglava znameniti stolp, so Radovljčani kot tretji ustanovili podružnico SPD. V 95 letih se je članstvo v društvu povečalo od 65 na več kot 2700 planincev. Njihovo delavnost najbolj označuje podatek, kot naglašata sedanja predsednica PD Radovljica Meta Rutar-Piber, da so v vseh letih zgradili kar deset koč, danes pa oskrbujejo tri postojanke.

Člani Planinskega društva Radovljica praznujejo letos več pomembnih jubilejev hkrati. V njihovem društvu, ki deluje že 95 let, so pred 55 leti ustanovili Alpinistični odsek in Markacijski odsek. Četrto stoletja imajo postajo Gorske reševalne službe. Njihovo društvo pa 15 let vzorno sodeluje s planinci iz Varždina.

"Z dobrimi 2700 člani smo eno večjih društev v Sloveniji in tudi drugo društvo po velikosti na Gorenjskem," razlaga predsednica Meta Rutar-Piber, ki sodeluje v upravnem odboru društva že dve desetletji, pa pojasnjuje: »Markacijski odsek s svojimi 11 člani vzorno skrbi za obnovo in vzdrževanje 23 poti. O prizadevnosti alpinistov priča že podatek, da so lani opravili 105 tur in vzponov ter obenem segli po višji težavnostni stopnji. Tako kot gorski reševalci, ki na srečo nimajo veliko dela z reševanjem, tudi alpinisti vedno sodelujejo pri delovnih akcijah društva. V okviru društva deluje še planinska sekcija, ki povezuje delavce tovarn Iskra, Plamen in UKO. Kot pomemben dosežek našega članstva bi omenila, da je letos 18 naših članov končala tečaj za planinskega vodnika. Njihova dejavnost bo osnova za povezavo s turističnimi društvi v občini.«

Marjlija gradbeniki in oskrbniki

V preteklosti so radovljški planinci veliko sil vlagali v izgradnjo planinskih postojank. Od ustanovitve do danes je društvo postavilo 10 objektov, nekatere celo večkrat. Žal se večina koč ni ohranila. Po vojni so obnovili Roblekov dom na Begunjski in Valvasorjev dom pod Stolom in dogradili Pogačnikov dom na Kriških podih, kjer je v letu 1983 začela obratovati tudi tovarna žičnica. »Društvo ima veliko dela z vzdrževanjem in obnovo vseh ob-

jektov,« nadaljuje sogovornica, »saj ne mine sezona brez takšne ali drugačne gradbeniške naloge. Letos načrtujemo zamenjavo kritine na Pogačnikovem domu, postavitev betonske ograde za vodovodni zbiralnik pri Roblekovem domu in podbetoniranje temeljev na Valvasorjevem domu, kjer nas pozneje čaka še posodobitev sanitarij in izgradnja prizidka. Vsi naši domovi so vzorno oskrbovani, za kar gre zahvala predvsem našim prizadevnim gospodarjem Sreč-

ku Poljancu, Janezu Fajfarju ter Jocu in Bogdanu Finžgarju.« Praznike so v PD Radovljica označili skromno, s slavnostnim občnim zborom spomladi, pa planinskimi srečanjem pod Stolom sredi junija. Delavnost jih spremlja tudi v jubilejnem letu, saj bi radi pred stoletnico društva postavili še marsikaj. Predvsem želijo, kot poudarja predsednica Rutarjeva, oživiti delo z mladino, dvigniti kulturo planinstva po kočah in bolje poskrbeti za varstvo okolja, prizadevajo pa si tudi za povezavo v meddruštvenem odboru PD Gorenjske in enotno reševanje problemov v zvezi s transportom materiala h kočam in v dolino.

• Stojan Sajc

**HRANILNO KREDITNA SLUŽBA
ZA GORENJSKO o. sub. o., KRANJ**

OBVESTILO!

Obveščamo vse varčevalce Hranilno kreditne službe za Gorenjsko Kranj, da bomo po 10. 8. 1990 prenehali kriti stroške provizije za storitve Ljubljanske banke v višini 2,5 % od vsakega posla.

Tak sklep je sprejel Izvršni odbor HKS na svoji seji dne 17. 07. 1990. Da bi varčevalcem omogočili ustrezen bančni servis, smo usposobili več blagajniških mest:

v Kranju - C. JLA 2 odprto od 9. - 15.30 in vsako 1. soboto od 9. - 10.30, tel. 27-485, 21-939

v Lescah - Rožna d. 50 odprto od 6. - 14., tel. 75-663, 75-253

na Bledu - KZ Bled, Prešernova 11, 6. - 14., tel. 77-425

na Jesenicah - Titova 63, 9. - 15.30, tel. 82-788

v Kranjski Gori, Gasilski dom 6. - 14. tel. 88-208

Zaradi lažje zagotovitve nemotenega poslovanja v času zaostrene likvidnosti prosimo varčevalce, da nam za dvige nad 3.000,00 din to sporočijo en dan prej ali najkasneje do 8. ure istega dne.

Naši varčevalci lahko brez provizije dvigajo tudi na blagajni Zadržne Kmetijske banke v Ljubljani, Miklošičeva 4.

Torek, 31. julija 1990

Kako povečati slovenske družine

Tretji otrok v družini?

Letošnje pomlad so strokovnjaki in politika zaskrbljeno tuhtali, kako bi spodbudili rojstvo tretjega otroka v slovenski družini, da bi nam narod ne izumrl.

Tedaj smo slišali kopico predlogov, ki naj bi družine pripravili do odločitve o rojstvu tretjega otroka, od represivnih kot je denimo težnja po prepovedi splava ali dodaten davek na nestarševstvo, do stimulativnih kot so otroški dodatki za tretjega in vsakega naslednjega otroka v družini ali do treh let podaljšan (porodniški) dopust in polovični delovnik za matere. Danes ni slišati ne enih ne drugih, kar dokazuje, da je bilo to sicer zelo življenjsko vprašanje močno spolitizirano in eno od sredstev predvolilnega boja.

Na razpise razprave, da bomo Slovenci v prihodnjem stoletju še izumrli, če nas ne rešijo tretje in četrtorojenci, smo se spet spomnili ob Novolesovi komercialni akciji. Tovarna namreč poklanja zibko vsaki slovenski družini, kjer bo privekal na svet tretjorojenec.

Videti je, da ljudje tudi sicer niso kratkega spomina. Vsaj naši sogovorniki, ki smo jih na to temo anketirali na Jesenicah, so se dobro spominjali pomladnih premlevanj o nataliteti na Slovenskem.

Hasnija Kahrić: »Kakršni so ta zaenkrat enega samega otroka, 5-letnega sina.«
Sonja Koselj: »Dve plači sta v mnogih družinah premalo, da

nas gradimo in večino denarja gre za hišo, tako da smo trenutno samo trije. Hčerka Tamara ima šele tri leta.«

Olga Savorgnani: »Razmere niso naklonjene številnim otrokom v družini. Mislim, da se mora vsaka družina (mati) sa-

ma odločiti, koliko otrok bo imela, ne pa da jo k temu sili nekakšen višji, nacionalni interes. V naši družini sta dva otroka, med njima je 10 let starostne razlike. Eden je v šoli, drugi v vrtcu. Niti socialne niti materialne okoliščine v naši družbi niso take, da bi se odločila še za enega otroka.«

Melita Stare: »Danes je življenje tako drago, da se družine lažje preživijo, če imajo manj

bila dva otroka, jaz sem mlajša.«

Alenka Celestina: »Danes imajo družine večidel po dva otroka. Jaz imam za zdaj le enega, za drugega se je težko odločiti,

za tretjega pa sploh ne, saj nam nizke plače, grožnje o propadu tovarn in brezposelnost ne obetajo ravno lepe prihodnosti.«

Miran Breclj: »Pobude o tretjem otroku v slovenski družini je najbrž lažje napisati kot udejaniti. Majhna stanovanja, nizke plače, visoki življenjski stroški niso ravno ugodna spodbuda tretjemu rojstvu v mladi družini. Osebnostno bi sicer rad

POMISEL

Uzakonjena revščina

Prejšnjič se poslanci v slovenskem parlamentu niso uspeli prebiti do spremembe zakona o zajamčenem osebnem dohodku, ker so jih bolj bremenile teme proceduralnega značaja. V času, ko nastaja ta zapis, bo omenjena tema zopet na skupščinskih klopeh. Upajmo, da bo tokrat slednjič prišla na dnevni red, saj je od sprejetja te zakonodaje odvisno, ali bo moč povečati plače ali ne. Tri četrtine slovenskih delavcev je že doslej prejelo plače po zakonu o zajamčenem OD, ker so tako podjetja lahko izkoristila še kako rezervo. Pred mesecem dni pa je bil sprejet zvezni zakon, ki terja, da se znižajo plače za vsa povečanja, ki temelje na sedanjem zakonu o zajamčenih plačah. Nekaterim to določilo sicer ne bi vzelo veliko, nekaterim pa bi znižanje plače domala do tretjine močno ogrozilo eksistenco.

Iz podatkov svobodnih sindikatov o plačah, narejenih na marčevskih dohodkih, je videti nekaj prav poraznih dejstev. Okoli 30.000 slovenskih delavcev je marca prejelo manj kot 2500 dinarjev plače, blizu 90.000 jih je zaslužilo do 3000 dinarjev. Za to desetino delavcev v Sloveniji (med njimi so tudi taki, ki zaslužijo pod dva tisočaka, okoli 0,2 odstotka) bi bilo določilo zvezne zakonodaje o znižanju plač res pogubno. Naj se nam zdi uzakonjenje revščine (kako naj sicer imenujemo dejstvo, da se je tri četrti delovnih organizacij odločilo izplačevati zajamčene plače) še tako sramotno, je v interesu socialnega miru najbrž nujno. Saj vemo, da se spet prebujajo stavkovne težnje - za septembra sta napovedani stavka kovinarjev in splošna stavka vseh delavcev v Sloveniji. Pa stavka ni najhujše zlo. Huje je, da se zaradi nizkih plač že polovica družin bori z revščino, desetina pa je takih, ki dobesedno nimajo več niti za kruh. Grozljivo, da mora biti naša pot v Evropo tlakovana s takšnimi žrtvami. ● D. Z. Žlebir

VESTI

Res visoke pokojnine?

Podpredsednik slovenske vlade dr. Jože Mencinger je upokojence že dvakrat presenetil z izjavo, da so pokojnine v naši republiki visoke. Prvič v sobotni prilogi Dela, 26. maja, drugič pretekli teden na televiziji.

Z zveznim in republiškim pokojninskim zakonom je urejeno sprotno usklajevanje pokojnin glede na gibanje povprečnega nominalnega osebnega dohodka. To pomeni, da tak sistem omogoča ohranjanje realne vrednosti pokojnin. Po podatkih SPIZ, Vzajemnost številka 7-8, prejema pokojnine do 3.319,00 dinarjev 37,97 odstotka upokojencev s polno pokojninsko dobo. Mislimo, da ta podatek ne potrebuje komentarja. Res pa je tudi, da nekaj pokojnin zelo odstopa od ostalih. V naši republiki prejema 299 upokojencev (ali 0,08 odstotka) pokojnino nad zneskom 15.411,00 dinarjev. Očitno je, da dr. Mencinger ni seznanjen s strukturo pokojnin, drugače ne bi že kar na začetku ocene o gospodarskih razmerah udaril po pokojninah.

Ker ima velik odstotek upokojencev zelo nizke pokojnine, pričakujemo upokojenci socialni program, ki bo predvidel med drugim tudi primerne zneske stanarin za upokojence z nizkimi prejemki. Tako kot je to urejeno v drugih evropskih državah.

Sivi panterji iz Radovljice

Danes v Radovljici, prihodnji mesec v Kranju

V zdravstvenem domu na Bledu bo danes krvodajalska akcija za krvodajalce iz radovljiške občine. Tudi v poletnih mesecih je namreč potrebno veliko sveže krvi za bolnike in ponesrečence, zato bo Rdeči križ vesel vsakega zdravega krvodajalca. Prihodnji mesec, 29. avgusta, bodo kri darovali tudi Kranjčani, septembra pa bo krvodajalska akcija še za Jeseničane. Slednje vabijo k humanemu dejanju med 10. in 17. septembrom.

Tudi starost je lahko lepa

Vinko Šturm

Drug za drugim so prihajali po ozki planinski stezici visoko nad Konjščico, Utrujen, a vendar zelo zadovoljni, da so še enkrat premagali najvišjo slovensko goro, doživeli tako lep sprejem, zdaj pa jih čaka slovesnost še na Rudnem polju. Med njimi je bil tudi Vinko Šturm iz Kranja. Petinsedemdeset jih bo ob koncu leta in letos je bil petnajstič na Triglavu. V borčevski koloni na Triglavu, če le ne pride kaj posebnega vmes. Nič se ne bo posebej pripravljaj na pohod. Vedno je v kondiciji, kajti pravi planinci niso planinci le poleti. Tako bi dejal o svojem življenju: življenje je lahko zelo zanimivo, če ga znaš prav živeti. ● D. Dolenc

svoboden. Če se zaženeš v hišo, razmišlja, izgaraš sebe, ženo, in ko bi morala uživati, sta bolna, betežna, nad tabo kot Demoklejev meč visijo popravila, to in ono. On je drugačen človek. Nikoli v življenju ni bil materialist, zato pa uživa v malih stvareh. Njegovo življenje izpolnjujejo hribi in branje. Več kot petnajst let že hodi v

študijsko knjižnico, kjer preživlja dopoldneve v zanimivih čitvah, rad potuje, v štirinajstih deželah je že bil in gre v hribe, kadar se odpravi kakšna skupina. Ni hribolazec - samotar, ne, mora biti skupina, tako si bolj varen, bolj veselo je. Vso Slovenijo je prehodil, od Pohorja do Matajurja, avstrijske Alpe, Dolomite. Z Iskra je bilo včasih lepo iti. Upa, da bodo še kaj organizirali, kljub temu da je težko z denarjem.

Hribi so njegovo življenje. Doma je s hribov. Zgornji Novaki so visoko, uro je bilo do Novakov, do šole in cerkve. Vse je bilo v bregu. Utrjen za vse življenje. Še danes pravi, da ne ve, kje ima srce. Kadil ni nikoli, pije tudi ne. Koliko je v življenju lahko drugih drobnih radosti. Alkohol in tobak pa uničujeta življenje. Pri njih je trdno zdravje in življenjska moč v družini. Sestra Nežka jih ima zdaj 77 in je že nekajkrat bila s sto ženskami na Triglavu, mama je pri osemdesetih še s tako lahkim korakom šla z njim na Jošta.

Kam jo bo mahnil naslednje dni? Pogledal bo, kakšen program imajo kranjski planinci, tem se silno rad pridruži. Z upokojenci ne gre rad, kajti prepočasni hodijo, premalo hoje

je zanj tisti dan in se mu zdi čas izgubljen. Hoja v hribe mora biti intenzivna, ta požene kri. Zadnjih pet let pri hoji v gore uporablja palice. Bolj enakomerno se razgiblje vse telo in noge razbremeniš. Posebno za pot navzdol pridejo prav. Kam bo že šel? Prihodnje leto bo spet v borčevski koloni na Triglavu, če le ne pride kaj posebnega vmes. Nič se ne bo posebej pripravljaj na pohod. Vedno je v kondiciji, kajti pravi planinci niso planinci le poleti. Tako bi dejal o svojem življenju: življenje je lahko zelo zanimivo, če ga znaš prav živeti. ● D. Dolenc

SVET BREZ BLEŠČIC

Prostorska stiska mlade družine

Pred kratkim je v uredništvo poklical Milan Dolinšek z Alpske ceste 3, na Bledu in povedal, da v stanovanjskih razmerah, v kakršnih živi z ženo Natalijo in dvehletno hčerko, ni moč več nor-

malno živeti, ter da se za to njihovo težavo nihče ne zmeni.

Klic nas je spodbudil, da smo se oglasili na naslovu, kjer ta družina živi.

Že ob vstopu v stanovanje je bilo videti, da je bil klic na prvi pogled res upravičen. Predsoba, v njej štedilnik in hladilnik, sanitarije, zatem pa »dnevni prostor«, v katerem stoji otroška postelja in dve blazini na tleh... Stopiti skorajda ni bilo mogoče nikamor, saj je vse zgoraj naštetu razvrščeno na približno 14 m².

Kot pravi Milan, je šofer v Plamenu, Natalija pa je brez službe. Opravila je pripravniško dobo v Planiki, sedaj pa prejema nadomestilo pri Zavodu za zaposlovanje. Povedala sta še, da sta bila v to stanovanje nameščena le začasno, z obljubo, da dobita večje.

To se sedaj vleče že tri leta. Večkrat so bili že na prvem mestu za novo stanovanje, vendar je bila prošnja že dvakrat odbita. Ob vsem tem pravita, je stanovanje še vlažno, otrok pa zaradi tega in zadržljivega prostora neprestano bolan.

Glede zunanega izgleda stanovanjskega bloka (zelo lepo urejeno) je kaj takšnega kar težko verjeti, težko pa je verjeti tudi temu, da njune prošnje in pritožbe naslovljene na Alpdom in socialno službo v Radovljici ostajajo neobravnavane in brez odgovora na policah.

M. Č.

ljubljanska banka

Gorenjska banka d. d., Kranj

Na podlagi sklepa 4. redne seje izvršilnega odbora Ljubljanske banke - Gorenjske banke d. d., Kranj, z dne 27. 7. 1990, Ljubljanska banka - Gorenjska banka d. d., Kranj razpisuje naloge s posebnimi pooblastili

POMOČNIKA DIREKTORJA LB - GB D. D., KRANJ

V skladu s 40. členom statuta LB - GB d. d., Kranj morajo kandidati izpolnjevati naslednje pogoje:

- visoko strokovno izobrazbo,
- ustrezne delovne izkušnje, ki potrjujejo, da imajo potrebne strokovne, organizacijske in druge poslovne sposobnosti za opravljanje nalog,
- izpolnjevati pogoje, ki jih predpisuje zakon.

Na razpisane naloge bo izbrani kandidat imenovan za dobo štirih let.

Kandidati morajo vlogi priložiti listine, s katerimi dokazujejo izpolnjevanje razpisnih pogojev, v 8 dneh od dneva objave razpisa na naslov: Ljubljanska banka - Gorenjska banka d. d., Kranj, Cesta JLA 1, z oznako »DIREKTORJU - PRIJAVA NA RAZPIS«.

Vsi udeleženci razpisa bodo o izbiri obveščeni v 8 dneh po sprejemu sklepa o imenovanju delavca s posebnimi pooblastili.

PREJELI SMO

Določanje zvrsti kolektivnih pogodb

Nedovoljen poseg države na področju sklepanja kolektivnih pogodb

Vprašanje ravni kolektivnih pogodb po vertikalni ali horizontalni obliki organiziranosti je izključena pristojnost sindikatov in je zelo različno urejena v posameznih državah. Trend razvoja gre od nekdanjega absolutno centralistično urejenega sklepanja. Kolektivnih pogodb za območje države do vse večje decentralizacije, do sklepanja podjetniških pogodb vezanih le na načelna stališča višjih kolektivnih pogodb. Stara centralistična težnja je navzoča v obeh zakonih. Republiški zakon je z uvrstitvijo podjetniške pogodbe vsaj odpravil bistveno pomanjkljivost zveznega.

V svetu se delovna razmerja urejajo s kolektivnimi pogodbami praviloma le v okviru panoge pri tem pa še posebej kolektivne pogodbe, s katerimi se urejajo mezde (neposredne in posredne), posebej pa ostala področja delovnih razmerij. Redko kdaj se sklepajo medpanožne območne kolektivne pogodbe (Dachverband - Verträge Conventions nationales interprofessionnels). Če se: morajo sindikalne zveze dobiti za sklepanje takšnih pogodb posebno pooblastilo, ali pa iti v statutih svojih članic že vnaprej pooblaščen za sklepanje takšnih pogodb. Takšne sicer zelo redke pogodbe so doslej urejevale npr. pravico do četrtega tedna letnega dopusta, varstvo zaposlovanja, vprašanja materinskega dopusta, poklicno izobraževanje. Znani nemški delovnopравни Däubler ugotavlja, da sindikati odklanjajo takšno »centralizacijo« pogajalne oblasti sindikalnih konfederacij (območne medpanožne kolektivne pogodbe).

Nerazumljiva je zato zakonodajalna politika naših obeh zakonov, ki na začetku uveljavljanja kolektivnih pogodb sicer nedovoljeno državno intervencijo vsiljuje ravno medpanožne območne kolektivne pogodbe (85. člen ZTPDR in 1. odst. 114. člena ZDR).

Obveza medsebojnega obveščanja, predčasnega sklepanja nove kolektivne pogodbe, obvezna arbitražna, časovne veljavnosti, obveznosti sklenitve kolektivne pogodbe (115. čl., 117. čl., 118., 10. odst. 139. čl. ZDR).

Vi ti predpisi so, in še kako pomembni in bistveni, sestavni

deli obligacijskega dela kolektivne pogodbe, niso pa predmet zakonskega urejevanja.

Kritika prvih poskusov avtonomnega urejevanja delovnih razmerij Stranke kolektivne pogodbe.

Isto napako, ki sta jo zagrešila oba zakona, ponavljata dosedanjí stranki v Beogradu med Gospodarsko zbornico Jugoslavije in ZSJ sklenjene pogodbe, o skupnih temeljih za sklepanje kolektivnih pogodb (Ur. list SFRJ 2/90) in osnutek slovenske »generalne«. V času sindikalnega pluralizma nastopa kot edini nepooblaščen predstavnik sindikatov ZSSS.

Medpanožnost, območnost in »generalne pogodbe«

Neizkušenost pogajalcev je verjetno botrovala poskusu, da se s kolektivno pogodbo na nacionalnem območju uredita obligacijski in normativni del za vseh 18 oziroma 20 panožnih sindikatov.

Poskus takšne ureditve bi bil morda z veliko rezervo možen v obligacijskem delu. Za takšno rešitev bi morali biti izpolnjeni že omenjeni prepogoji. Nemogoč pa je poskus, da bi se v normativnem delu:

— uredila skupaj vsa tarifna vprašanja, kakor tudi vsa ostala vprašanja delovnih razmerij,

— takšno vseobsegajočo kolektivno pogodbo bo verjetno težko vsaj v začetku skleniti v okviru ene panoge kaj šele na področju vseh obstoječih gospodarskih panog. Celotno v okviru ene panoge bo verjetno realno sklepanje posebnih tarifnih kolektivnih pogodb in posebnih pogodb o ostalih delovnih razmerij.

Isto velja tudi za drugo »generalno«, ki bi naj uredila delovna razmerja v negospodarskih dejavnostih. Tu so pogoji za sklepanje panožnih kolektivnih pogodb iz številnih razlogov še težji.

Zaključek

1. Nujna je (deregulacija) dosedanjega preobsežnega državnega delovnega prava in s tem začetek priprav za kodifikacijo delovnega prava kot samostojne pravne veje in vede novega pravnega sistema slovenske države.

2. V tem okviru bo pomembno uveljavljanje drugega področja sindikalne svobode: akcij skega in s tem vprašanj uporabe neborbenih sredstev pomirjevanje, posredovanje, prostovoljnega razsojevanja (arbitražne) in zlasti širšega uveljavljanja kolektivne in drugih oblik dogovarjanja partnerjev

na področju dela. Na področju uporabe borbenih sredstev bo nujna tudi heteronimna in

avtonomna ureditev stavke.

Dr. Rudi Kyovsky

ODMEVI

Neznane »čvekaču« in uredništvu Gorenjskega glasa

Ta članek se nanaša na kratenk sestavek z naslovom »Čveka«, ki je bil objavljen v Gorenjskem glasu na strani 15, skrajno desno zgornj, z datumom 6. julija 1990.

Žal mi je in morda še komu, da sem kljub dobro obveščenim virom dobil le nekaj skopih podatkov glede slovesnosti nove maše v Škofji Loki. Prav tako me zanima vsaj grobo sporočilo slavnostnega govora, ki naj bi ga imel »po dobro obveščenih virih«, sam gospod Demšar, novi predsednik občinske vlade. Najbolj pa me moti in se mi zdi skrajno neodgovorno ter podlo, da se ta »čvekač«, potem ko je sčeval vse te čvekarje, iz svoje »ponižnosti« ni podpisal. Kajti zavedati se moramo, da je konec kolektivizma, časa, ko smo vsi bili za vse krivi.

Ne vem, s kakšnim namenom se je ta »čvekač« lotil tega pisanja, toda lahko si mislim. Že iz samega sestavka lahko vsakdo, ki ima le kakšen semester psihologije ali vsaj zdravo kmečko pamet, spozna, da je avtor tega članka samodržec, v čigar glavi še vedno šumi stara boljševiška in monopolistična oblast in se za nobeno ceno ne more sprijazniti, da je njihova stranka porinjena v opozicijo. In ob tem samodržcu sem spet prisiljen, da to življenjsko filozofijo znanstvenega materializma tretiram, kot si že od vsega začetka zasluži. Menim namreč, da deluje na principu mafije: rušiti, lagati, ustvarjati nezaupanje v obstoječo oblast, vse to pa s ciljem, da se polasti oblasti. Zato lahko vsakdo iz te »čvekarije« prepozna polena, ki so namenjena g. Demšarju pod noge. Res da smo v demokraciji in da si demokracija privoščila marsikatero pikro na račun tega ali onega, toda stvar mora biti argumentirana.

V nasprotnem primeru pa je taka opozicija obojena na sramoto in izgubo simpatizerjev. Tako ste vi, »neznani čvekač«, iz svoje prevelike gorečnosti naredili presneto slabo uslugo škofješki politični opoziciji. Kaj č'mo, pa drugič. Menda bo kakšna priložnost za popravni izpit, saj demokracija ni tako kruta kot stari boljševiški totalitariz-

mi. Poleg tega pa vas prosim, da ne delate krivice g. Helmutu Kohlu, češ da nima časa za take neumnosti, kot je cerkev in temu podobno. Gospod Helmut Kohl kot krščanski demokrat iz svoje globoke vere in osebne značajske doslednosti izpolnjuje vse krščanske dolžnosti. Zato vas prosim, da poiščete kakšen star veroučni katekizem in za prvi pogledate deset božjih zapovedi in pet cerkvenih zapovedi.

Sedaj pa telegrafski popravek dobro obveščenih virov.

Kot prvo, se na Cankarjevem trgu v Škofji Loki glede nove maše ni dogajalo nič posebnega razen slovesnega vhoda iz župnišča v Šentjakobsko cerkev. Kot drugo, vsi vemo, da je Škofja Loka zelo rodovitna z duhovskimi poklici, toda letos smo imeli le enega novomašnika, Janeza Božnarja. Kot tretje, pred cerkvijo ni bilo nikakršnih govorov, toda tudi v cerkvi ni govoril g. Demšar, ampak novomašni pridigar g. Jože Štupnikar, ki ni zgolj pozdravil novomašnika, ampak je ob tej priložnosti povedal globoke misli nam, božjim vernikom, in samemu g. novomašniku. Gospod Demšar pa je kot praktični kristjan in cerkveni pevec pristavil svoj delež tej novomašni slovesnosti v cerkvenem pevskem zboru. On sam in celoten cerkveni mešani pevski zbor pa so za lepo petje pri sami slovesnosti potrebovali nekaj več časa za priprave kot le zadnji teden. Zato lahko brez boja in sklepamo, da g. Demšar ni imel namena izrabljati te slovesnosti nove maše v svoje politične namene.

Ob vsem tem dvomim, da bi se ta »čvekač« upal iz svoje anonimnosti, zato apeliram na uredništvo Gorenjskega glasa, ki je objavilo nepodpisano in nepreverjeno čvekarjevo in s tem samodejno prevzel odgovornost za vse neumnosti vaših neotesanih žurnalistov. Osebo zahtevam, da se uredništvo gorenjskega glasa javno opraviči g. Demšarju zaradi odvzete avtoritete; g. novomašniku Janezu Božnarju, ker je neznani »čvekač« največji novomašnikov osebni praznik izkoristil za svoje podle namene; in navsezadnje g. Helmutu Kohlu za kratenje njegove osebne časti in priljubljenosti med poštenimi ljudmi. Če zahtevanega javnega opravičila ne bo, bomo prisiljeni te stvari urejati na drugi instanci.

Franc Klopčič

ALPLES INDUSTRIJA POHIŠTVA
Češnjica 54, p. o.
64228 Železniki

Po sklepu delavskega sveta podjetja ALPLES razpisujemo prosta dela in naloge s posebnimi pooblastili in odgovornostmi:

1. DIREKTOR PODJETJA
2. VODJA PODROČJA LESNE PROIZVODNJE
3. VODJA PODROČJA KOVINSKE PROIZVODNJE IN ENERGETIKE
4. VODJA TRŽNEGA PODROČJA
5. VODJA TEHNIČNO RAZVOJNEGA PODROČJA
6. VODJA FINANČNO GOSPODARSKEGA PODROČJA

Kandidati morajo poleg splošnih zakonskih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- Pod 1.: visoka ali višja izobrazba ekonomske, organizacijske ali lesarske smeri
5 let delovnih izkušenj na vodstvenih delih aktivno znanje enega tujega jezika
- Pod 2.: visoka ali višja izobrazba lesarske ali organizacijske smeri
4 leta ustreznih delovnih izkušenj
- Pod 3.: visoka ali višja izobrazba strojne ali organizacijske smeri
4 leta ustreznih delovnih izkušenj
- Pod 4.: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
4 leta ustreznih delovnih izkušenj aktivno znanje enega tujega jezika
- Pod 5.: visoka ali višja izobrazba lesarske, strojne ali organizacijske smeri
4 leta ustreznih delovnih izkušenj aktivno znanje enega tujega jezika
- Pod 6.: visoka ali višja izobrazba ekonomske smeri
4 leta ustreznih delovnih izkušenj

Za opravljanje razpisanih del in nalog bodo kandidati imenovani za 4 leta.

Prijave z dokazili o izpolnjevanju pogojev ter predlog programa dela oz. razvoja področja naj kandidati posredujejo v 15 dneh po objavi na naslov: ALPLES, industrija pohištva Železniki, Češnjica 54, 64228 železniki, kadrovska služba.

Kandidate bomo o izbiri obvestili v 8 dneh po izbiri.

Tovarna pritrjevalne tehnike
in ročnega orodja, p.o.
TRIGLAV TRŽIČ

Tovarna pritrjevalne tehnike in ročnega orodja, p.o. TRIGLAV TRŽIČ razpisuje prosta dela in naloge delavca s posebnimi pooblastili in odgovornostmi

VODENJE FINANČNO RAČUNOVODSKEGA SEKTORJA (ni reelekcija)

Kandidat mora poleg z zakonom predpisanih pogojev izpolnjevati še naslednje pogoje:

- ekonomska usmeritev na VI. stopnji strokovne zahtevnosti in 3 - 4 leta delovnih izkušenj na enakih ali podobnih vodilnih oz. vodstvenih delih, ali
- ekonomska usmeritev na V. stopnji strokovne izobrazbe in 4 - 5 let delovnih izkušenj.

Kandidat bo izbran za mandatno dobo 4 let, s polnim delovnim časom.

Vloge z dokazili o izpolnjevanju razpisanih pogojev ter opis o dosedanjih delovnih izkušnjah pošljite na naslov: Tovarna pritrjevalne tehnike in ročnega orodja, p. o. TRIGLAV TRŽIČ, Cesta na Loko 2, 64290 Tržič, za razpisno komisijo, v zaprti kuverti v roku 15 dni od objave razpisa.

MIHA NAGLIČ

Življenje in delo ljudskega poslanca Antona Peternela - Igorja

Za kmeta in za komunizem

Pri tem naj pripomnim, da je glasovanje za opozicijskega kandidata za učitelje, uradnike in sploh za vse tiste, ki so imeli državne službe, pomenilo veliko tveganje, saj jim je s tem grozila premestitev v razne oddelke kraja, dalje skoraj niso imeli upanja za napredovanje, v nekaterih primerih pa je grozila celo izguba državne službe. Znano je, da je bilo zaradi volitev premeščenih v oddelke kraje več učiteljev, sodnikov in drugih državnih uslužbencev ter železničarjev. Kar precej jih je bilo premeščenih v Makedonijo, Bosno in druge zaostale kraje.

Preden spregovoriva o volitvah, na katerih ste tudi sami kandidirali in bili izvoljeni, se vrniva na začetek, v Vaše otroštvo in mladost v Delnicah v Poljanski dolini nad Škofjo Loko. Kako ste živeli v tistih časih?

Kakor je že omenjeno v vprašanju, sem bil rojen v Delnicah, v tedanji občini Poljane nad Škofjo Loko, in sicer dne 12. januarja 1915.

Doma smo imeli srednje veliko kmetijo in žago venecijanko ter mlin. Lastnik je bil naš stari oče Matija Peternel, ki je bil hkrati kot lastnik žage tudi trgovec z lesom. Stari oče je od leta 1923 živel s svojo najmlajšo hčerjo Angelco, našo teto, v mlinu. Ukvarjal se je z razrezom lesa in trgovino z lesom; teta Angelca pa je do 1927, ko se je poročila, okoliškim kmetom mlela žito. Nato je z možem Leopoldom Lebnom, Slugovim iz Žlebov pri Medvodah, ki je bil orodni in podkovski kovač, ob pomoči očeta Matije, mlin preuredila v kovačnico. Gospodarska kriza, ki se je začela leta 1929 je starega očeta hudo prizadela. Izgubil je skoraj ves denar, kar lepo vsoto (leta 1928 je nakupil okrog 1.300 kubičnih metrov predvsem smrekovega lesa. Ko je potem razžagani les prodal, je dobil zanj precej manj, kot je poprej dal za hlode),

ki ga je zaslužil do tedaj v letih po prvi svetovni vojni s trgovino z lesom. Zato je v hudi stiski leta 1931 svedel mlin in nekaj mlino pripadajočega zemljišča (mlin je bil davno prej kupil od sosedu Semoneta). Z izkupičkom od prodaje mlina ter preostalim denarjem, ki ga je dobil ob prodaji zadnjih količin rezanega lesa, je pomagal hčerki Angelci in zetu Poldetu pri nakupu propadlega mlina na izdelavo olja v Seničici pri Medvodah. Tudi ta mlin, ki je lahko uporabljal vodo iz dveh mimo hiše in mlina tekočih potočkov, je stric Polde preuredil v moderno kovačnico, ki stoji še danes. Pri hčerki Angelci je potem stari oče Matija živel vse do svoje smrti februarja 1942, ko je bil star 86 let.

Oče Franc je bil na žalost vdan pijači. Kadar ni pil in ni bil pijan, je bil srčno dober in tudi priden pri delu, vendar je bil zaradi pijače pogosto oslavljen in nesposoben za težja dela. Kadar je bil pijan, pa je bil grozen in velik surovež - večkrat je v pijanški ihti, ne da bi se tega povsem zavedal, razbijal po hiši in uničeval kuhinjsko posodo, ki je je vedno manjkalo. Velikokrat smo morali otroci zaradi njegovega divjanja sredi noči zapustiti hišo in oditi z mamo z nekaj odeje spat v sosedov kozolec, kjer smo trepetajoč od strahu in mraza prebili noč. Med drugim se spominjam, da smo otroci (mlajša polovica od nas sedmih) z mamo dvakrat pričakali velikonočno jutro v sosedovem (Ferjanovem) kozolcu.

Proti jutru smo se tiho vrnili v hišo, da ne bi zbudili ata, ki se je bil umiril in zaspal. Brez hrupa smo se umili in oblekli ter odšli k velikonočni jutranji maši in procesiji v Poljane. Velikokrat, ko ata ni imel denarja za žganje, ki ga je tako želel in potreboval, da se je ves tresel, preden ni potegnil krepkega požirka (še le potem je prišel k sebi in se umiril), je na skrivaj odnesel (da ga ne bi videla mama ali kdo od otrok) hlebec kruha, kos suhe

slanine ali svinjskega mesa, ki ga je mama hranila za večje praznike ali najtežja poletna dela na njivah in polju, in zamenjal za žganje.

Mladost pred vojno

Zaradi pijače mu stari oče v strahu, da ne bi vsega spravil na boben, posestva ni nikoli prepisal, pač pa mu je leta 1923, ko je odšel s teto Angelco živet v mlin, prepustil "gospodarjenje" na kmetiji. Vseskozi je skrbel, da ata posestva ni mogel pogrniti na grlo. Ata je gospodaril na kmetiji le na videz, dejansko pa je za delo skrbela in ga urejala mama. Da kmetija ni šla po zlu, so imeli največ zaslug mama in otroci, ki smo od leta 1923 sami obdelovali posestvo, čeprav smo bili na kmetiji nekakšni gosti. Kakor je pisalo na naših šolskih spričevalih. Od leta 1923 smo največkrat sami z gnojnim košem vozili na njive gnoj, ga potrosili in potem njive zorali, malokdaj nam je pri tem delu pomagal ata. Kadar pa ni bil prepit in je bil trezen, je bil zelo priden in ročen pri delu, tako da smo se od njega marsikaj naučili. V prvih dveh letih je pri oranju plug držal najstarejši brat Frenck. Ker ata, teta če bi bil trezen, zaradi pokvarjenih prstov na roki ni mogel sam sejati žita, prej pa je to opravljal stari oče, je že od leta 1923, ko je bil star 14 let, sejal žito po njivah brat Frenck, od 16. leta pa sem to opravljal jaz. Od leta 1925 smo oranje večinoma prevzel jaz ter brata Jože in Janez. Osemletni Jože je vodil konja, jaz sem držal kolca, na katere je bil pritrjen plug, dvanajstletni brat Janez, ki je bil krepak in dobro razvit pa je držal plug. Tudi dela hlevu smo v glavnem opravljali otroci. Najstarejši brat Frenck je živino nakrmil, z Jožetom sva jo napojila in ji nastlala ležišča. Steljlo - največkrat z žaganjem, ki sva ga skoraj vsak dan z gnojnim košem in konjem prinašala z žage. Brat Janez, ki je imel dve konje, pa je nakrmil konja (nekaj časa smo imeli pri hiši dva) in kidal gnoj.

Sestri Franca in Micka sta pomagali mami pri krmiljenju prašičev. Ker je bila v ravnini le ena njiva, vse druge pa v hribu vitem, večinoma precej nagnjenem - strmim terenu, smo morali spomladi in jeseni voziti z gnojnim košem prst (zemljo) s spodnjega dela njiv na vrh njiv, ker bi se sicer njive v nekaj letih oranja in zvrčanja brazd navzdol precej zmanjšale, s tem pa tudi pridelek z njiv.

Pogovor z režiserjem novega slovenskega filma

MARJAN CIGLIČ SPET REŽIRA

Marjan Ciglič, naš kranjski rojak, te dni v ljubljanskem ateljeju Viba-Filma režira zadnje prizore novega slovenskega filma, ki nosi delovni naslov Ječarji. Morda ga bo za pohod med gledalce aktualiziral z dodatkom Ječarji - ujetniki demokracije. Sicer pa filmska zgodba kljub postavitvi v bližnjo prihodnost v marsičem spominja na sedanost, posebej na gerontokracijo kot dolgotrajno značilnost vzhodnih »demokracij« in njeno trdno uzurpacijo celotne sfere oblasti. Gre za znanstvenofantastično (le iz dramaturških razlogov) kriminalko, ki bo po režiserjevem zagotovitvi napet, atraktiven, za oko bogat in predvsem gledljiv film. O zgodbi pa pravi:

Gre za oznake neke vrste klasično evropsko temo o vampirjih in o tem, da politika uzurpira kompletno oblast. Oblast je slast v vseh pogledih, tudi v tem, da je ne daš iz rok. Starci na oblasti (v filmu gre za kakršnokoli oblast, brez dejanskih političnih dimenzij, starci pa so bolj oblast v senci, nekakšna loža, imenovana Prezidij starcev) so si izmislili vampirski sistem čr-

panja mladosti iz mladih ljudi. Ta osnovna tema je izhodišče za zaplete znotraj zgodbe. Tudi zaplet je dokaj običajen: Nekdo od žrtvovanih mladcev se je sposoben osvoboditi ječarjev, pri čemer mu pomagajo dekleta, ki so tudi žrtvovane v sistemu kot neke vrste ugodnice starcem in so hkrati tudi vaba za mlade.

Pred povratkom v filmski studio je filmska ekipa gostovala v Dalmaciji in na Brdu. Marjan Ciglič je s snemanjem

v turističnem kompleksu Brdo še posebej zadovoljen:

Iskali smo prizorišče, na katerem bi starce lahko postavili v okvir določenega časovnega odmika in ki bi funkcioniral kot klasičen prostor. Rezidenca se je pokazala kot idealna. Grad kot simbol oblasti, prostori v njem pa izredno fotogenični. Posneti material lahko sproti pregledujemo, ker nam je Sony preskrbel izredno kvaliteten video opremo, s katero snemamo

vzporedno ali včasih celo izključno in šele potem presnamemo zopet na trak. Ta tehnika je novost in precej zahtevna, a omogoča posneti izredno razgiban film. Tako že sedaj vidimo, kako dober material smo posneli. Posebej dobra je kamera in seveda maska, ki je izrednega pomena, saj se starci zaradi »terapij pomlajevanja« izmenično starajo in pomlajujejo. To bo nedvomno zelo dinamičen in gledljiv film, kakršen je v tem trenutku v odnosu slovenski film - slovensko občinstvo nujno potreben.

Kar precej let je Marjan Ciglič čakal na ta film. Prva verzija scenarija obstaja vsaj štiri leta in projekt je ležal že v predalu pokojnega Vibičnega direktorja Bojana Stiha. Dve leti je minilo celo od prenovitve scenarija. Pred snemanjem so ga zato aktualizirali še z dogodki zadnjega leta. Kot kaže, je Marjan Ciglič vendarle uspel ujeti zadnji vlak, saj je kakršnokoli filmski projekt v prihodnjem letu zaradi pomanjkanja sredstev močno vprašljiv.

T. Jurjevec
Foto: G. Šinik

KRANJ, KAKRŠNEGA NI VEČ -
RAZSTAVA GORENJSKEGA MUZEJA

V torek, 31. julija, bomo v galeriji Mestne hiše v Kranju ob občinskem prazniku odprli razstavo Kranj, kakršnega ni več. Ob razstavi smo izdali bogato ilustriran katalog. To je že peta v vrsti razstav Gorenjskega muzeja s skupnim naslovom Gorenjski kraji in ljudje. Na podlagi starih razglednic in fotografij smo doslej že obravnavali gorenjska mesta, čas pred prvo svetovno vojno, med obema vojnoma in povojno obdobje na Gorenjskem.

Z razstavo in katalogom smo v prvi vrsti želeli dokumentirati poznavanje nekdanjega Kranja, prikazati, kako se je spreminjala v posameznih obdobjih podoba mesta, kako so izgledale ulice, trgi, predmestja, posamezne pomembnejše zgradbe, vodnjaki, spomeniki, mostovi in drugo. Pri tem nas je zanimalo, kaj so določeni mestni predeli nekoč pomenili in kakšne dejavnosti so bile značilne zanje. Poudarek razstave je na urbanističnem in arhitekturnem razvoju mesta. Trudili smo se vključiti v razstavi prikaz tudi utrip mesta in vsakdanjega življenja Kranjčanov, kar pa zaradi tematike razstave ni bilo vedno mogoče. Ko delamo ob razstavljenem gradivu primerjave z današnjim stanjem posameznih predelov mesta, nostalgичno ugotavljamo, da je bilo ob vsem napredku, tudi mnogo dobrega in lepega, kar so zgradili naši predniki, žal tudi uničenega.

Glavno spodbudo za razstavo je predstavljala bogata lastna zbirka fotografij in razglednic Kranja. V času, ko je razstava nastajala, smo jo dopolnili še z manjkajočimi fotografijami, ki so nam jih za preslikavo posodile druge ustanove, številni zasebni zbiralci in stare kranjske družine. Njihova imena so navedena v katalogu in se jim za sodelovanje najljepše zahvaljujemo. Prve do sedaj znane fotografije Kranja segajo v šestdeseta in začetek sedemdesetih let prejšnjega stoletja. To je čas, ko je bila fotografija že bolj razširjena. V zadnjih desetletjih 19. stoletja pa najdemo tudi že na razglednicah vedute Kranja in poglede na posamezne mestne predele. Število razglednic in fotografij z motivi iz Kranja se je povečalo zlasti v desetletju pred prvo svetovno vojno, ko je v mestu, poleg dotedanjih poklicnih fotografov Ivana Jagodica in kasneje Stefana Rovška, delovala še vrsta dobrih amaterskih fotografov, ki so bi-

Pogled na današnje Poštno ulico z Mestno hišo in nekdanjo stavbo »Podrtino« v ozadju, fotografija iz leta 1912, fotograf Franc Holchaker.

li vključeni v prvi slovenski klub fotografov amaterjev. Omenimo le dr. Mirka Crobatha, dentista Franca Holchakera in kranjskega slikarja Matijo Bradaška, katerih del fotografije zapuščine se je ohranilo v Gorenjskem muzeju. Razumljivo so zaradi svoje starosti te fotografije najbolj zanimive. Več fotografskih zapisov je iz časa med obema vojnoma, v povojnem času pa smo v muzeju že sproti dokumentirali hitro se spreminjajočo podobo mesta. Tudi ob tej priložnosti z žalostjo ugotavljamo, da se je mnogo starejšega fotografskega gradiva izgubilo in se še izgublja in smo zato želeli z razstavo opozoriti tudi na pomen tovrstne kulturne dediščine, ki je še kako pomembna za poznavanje naše preteklosti. Prvi del razstave prikazuje 11 mestnih vedut z značilnimi pogledi na mesto z desnega brega Save. Med njimi so tudi slikarske upodobitve Kranja, ker smo želeli predstaviti mesto tudi v starejših obdobjih. Začenjamo z najstarejšo znano Merianovo upodobitvijo iz leta 1649, kjer je bakrorezec izredno detajlno izrisal obrambno obzidje in mestne predele. Sledita iz istega stoletja dve Valvasorjevi

grafiki. V 18. stoletju je Marko Layer upodobil sv. Florijana, ki gasi požar v kranjskem predmestju, iz leta 1800 pa je značilna upodobitev mesta na diplomu cehovskega pomočnika. Anton Hayne (1844) je podoba Kranja ujel v širok kranjski okvir. V ospredju je tedaj še nepozidani široki desni breg Save, mestno obzidje je večidel že docela porušeno, nekdanji obrambni stolpi so skoraj povsem izginili. Samo dve leti mlajša je Wagnerjeva upodobitev mesta, z dobro vidnim lesenim mostom čez Savo in Majdičevim mlinom. Sledi iz štirih delov sestavljena fotografija panorame Kranja, ki sodi med najstarejše in fotografsko najbolj dognane upodobitve slovenskih mest in je nastajala pred dograditvijo gorenjske železnice 1869/70. Razstavo nadaljujemo s prikazom posameznih mestnih predelov. Največji poudarek smo namenili Mestnemu trgu, kjer je bilo središče gospodarskega, kulturnega in političnega življenja v Kranju. Številne fotografije dokumentirajo meščanske hiše, trgovine, vodnjaka na trgu in drugo. Dominantna je gotška župna cerkev, ki so jo v notranjščini večkrat preurejali,

zlasti leta 1934, ko je bil po načrtih arh. Ivana Vurnika postavljen nov glavni oltar in so bile odstranjene stenske slikarije iz konca prejšnjega stoletja. Med pomembnejšimi stavbami naj omenimo še Mestno hišo, ki je od leta 1921 dalje služila za potrebe mestne uprave. V Petrkovi hiši je imela svoje prostore Narodna čitalnica, ki si je pridobila velike zasluge za narodnostno in kulturno prebujanje mesta. Katoliško izobraževalno društvo je dobilo leta 1909 svoj Ljudski dom, ki je bil po vojni preurejen v Prešernovo gledališče.

Izven obzidanega dela mesta je bil prvotno le kapucinski samostan s cerkvijo, zgrajen v letih 1640 do 1644, stara pošta iz leta 1779 ter mestno pokopališče, kjer so začeli pokopavati od konca 18. stoletja dalje (danes Prešernov gaj). Ob koncu 19. in v začetku našega stoletja so začeli počasi polniti okolje današnje Koroške ceste in severnih mestnih predelov (med prvimi je zraslo poslopje gimnazije), kjer se je v novejšem času začelo razvijati novo mestno središče. Po drugi svetovni vojni se je mesto na to območje intenzivno širilo, zato so porušili številne dotedanje objekte. Zdelo se nam je vredno, da jih pokažemo, zlasti še, ker je za to na voljo veliko fotografskih zapisov.

V posebnem poglavju prikazujemo na razstavi tudi spremembe na Jelenovem klancu in v kranjskem predmestju, kjer se je začela po prvi svetovni vojni naseljevati kranjska industrija ter gradnja mostov čez Savo.

Gospodarski in z njimi urbanistični in arhitekturni razvoj Kranja je v pretekli in današnji dobi povzročil številne spremembe v stari podobi mesta. Prikazati različne za zgodovinski izgled mesta nemalokrat obžalovanja vredne posege in njihove posledice, je predvsem namen te razstave.

Majda Žontar

KULTURNI KOLEDAR

KRANJ - Danes, 31. julija, ob 19.30 bodo v galeriji Mestne hiše v Kranju odprli razstavo Kranj, kakršnega ni več.

JESENICE - V galeriji Kosove graščine je na ogled razstava starih grafičnih listov Alpski svet. V razstavnem salonu Dolik je odprta skupinska razstava likovnih del članov Relika iz Trbovelj in Dolika z Jesenic.

RADOVLJICA - Danes, v torek, 31. julija, ob 20.30 bo v okviru Festivala Radovljica v radovljiški graščini nastopil Kecskes Trio s sopranistko Martho Judit. Jutri, v sredo, 1. avgusta, ob 20.30 bo v graščini koncert stare glasbe 415 International, na katerem bodo nastopili Klemen Ramovš, Paolo Faldi, Andreas Kroeper, Thomas Fritzch in Shaley Adel.

V petek, 3. avgusta, ob 20.30 bo v cerkvi koncert tenorista Nigela Rogersa in čembalistke Lucy Hallman Russel. Za vse koncerte Poletne akademije v Radovljici in na Bledu lahko dobite vstopnice znatno ceneje, če jih vzamete za tri koncerte skupaj. V prostorih Ljubljanske banke so še do četrtega, 2. avgusta, na ogled slike akad. slikarja Albina Polajnarja.

BLEJ - Jutri, v sredo, 1. avgusta, ob 21. uri bo v Festivalni dvorani plešala folklorna skupina Tine Rožanc iz Ljubljane. V četrtek, 2. avgusta, ob 21. uri bo na gradu koncert 415 International.

ŠKOFJA LOKA - V Groharjevi galeriji na Mestnem trgu je na ogled razstava likovnih del akad. slikarke Jasne Kozar - Hutheising.

Zbirke Loškega muzeja so na ogled vsak dan, razen ponedeljka, od 9. do 17. ure.

TRŽIČ - V Kurnikovi hiši je na ogled razstava o delu koroškega bukvnika Andreja Šustra Drabosnjaka, vsak četrtek od 17. do 19. ure pa tu po starem šiva čevlje tržiški čevljar Jože Zaplotnik.

DANES ZVEČER PRIČETEK
IDRIARTA

Bled, julija - Danes, 31. julija, ob 17. uri bo pod stopniščem blejskega otoka svečano odprt letošnji festival IDRIART. Festival bo otvoril republiški sekretar za kulturo dr. Andrej Capuder, pozdravni govor pa bosta imela Vladimir Černe, predsednik občine Radovljica in Miha Pogačnik, predsednik IDRIARTA. Slovenske ljudske in domoljubne pesmi bodo peli Slovenski madrigalisti. Ob 19. uri bo koncert v cerkvi, na katerem bodo nastopili Slovenski madrigalisti, Miha Pogačnik in čembalistka Elisa Freico iz Brazilije. Za vse tiste, ki ne bodo mogli v cerkvi, bo koncert ponovljen ob 20.30.

Jutri, v sredo, bo v Festivalni dvorani ob 12. uri matineja, na kateri bodo nastopili flavtist Cveto Kobal, klarinetist Zvone Richter in fagotist Peter Stadler, zvečer ob 19.30 pa bo v župnijski cerkvi na Bledu koncert Akademskega pevskega zbora France Prešeren iz Kranja ter Deželnega mladinskega orkestra Severnega Porenja - Westfalije iz Wittna. V četrtek, 2. avgusta, bo ob 12. uri klavirski matineja v Festivalni dvorani s slovitim Diedrom Ironsom z Nove Zelandije, zvečer ob 19.30 pa koncert - pantomima z Mihom Pogačnikom, Diedrom Ironsom in pantomimikom Jomijem.

V petek, 3. avgusta, se bo IDRIART preselil na sv. Jošt nad Kranjem, kjer bo ob 16. uri koncert v cerkvi. Nastopili bodo violinist Miha Pogačnik in čembalistka Elisa Freico ter ansambel Trutamora Slovenica s Terlepovima in Mojco Žagar, ki bodo predstavili zvočnost slovenskih ljudskih glasbil.

V soboto, 4. avgusta, bo ob 12. uri v Festivalni dvorani na Bledu evritmični nastop, ob 19.30 pa bo tu koncert Tria Lorenz.

Zaključek festivala IDRIART bo v nedeljo, 5. avgusta, ob 12. uri s Pasijonskimi igrami in ob 19.30 s sklepnim koncertom festivala v festivalni dvorani. ● D. Dolenc

KONCERT PIHALNIH GODB
TREH DEŽEL

Kranj, Jezersko, 29. julija - Za izredno prijetno kulturno nedeljsko dopoldne v Kranju so v nedeljo poskrbeli člani pihalnih orkestrov iz prijateljskih mest Železna Kapla in Fiumicella ter domači godbeniki. Na terasi za občinsko zgradbo so množici Kranjčanov, ki so prišli na kolesarske dirke, zaigrali prijetne skladbe - avstrijski Korošci pod vodstvom dirigenta Vladimira Kordeža so navdušili z Radetzkyjevo koračnico, Ita-

lijani pod dirigentom Ginom Comissom pa z odlično zaigranimi modernimi skladbami in venčkom znanih italijanskih pesmi. Za konec koncerta pihalnih godb treh dežel so vse tri godbe skupaj zaigrale pod vodstvom kranjskega dirigenta Branka Markiča. Koncert je bil pravo doživetje in lepa popestritev kranjskega občinskega praznika. Popoldne so se godbeniki odpravili na Jezersko, kjer so koncert ponovili ob Planšarskem jezeru. - Foto: D. Dolenc

RAZSTAVA ROČNEGA TKANJA

Bled, julija - Etnogalerija SKRINA v novem trgovskem centru na Bledu bo v okviru IDRIARTA pripravila prodajno razstavo "Unikatno ročno tkanje in naravni materiali". Razstavo sta pripravili dipl. slikarka - scenografka Dušanka Djordjevič in Vesna Milovič. Ob večerih bosta avtorici popestrili razstavo s tkanjem unikatnega blaga na starih ročnih statvah. ● D. D.

Iščemo najprijetnejše planinsko domovanje Akcijska vseh ljubiteljev gora

Ljubljana, 27. julija - Planinska zveza Slovenije je podprla zamisel, da med letošnjo poletno planinsko sezono obiskovalci ocenijo kakovost naših planinskih postojank. Tako od začetka junija do sredine septembra poteka zbiranje pohval in kritik prek Nedeljskega dnevnika. Glavni cilj akcije pod geslom "Iščemo najbolj prijetno planinsko domovanje" je vrnitev nekdanj znanega domačega vzdušja v koče.

Naših 145 redno obiskovanih planinskih postojank vsako leto obišče več sto tisoč planincev in drugih ljubiteljev gora. Ponekod se počutijo prijetno, saj je osebje v koči prijazno in ustrezljivo, obenem pa skrbi za dobro in kakovostno ponudbo ter za čisto in urejeno okolje. V take postojanke se gostje vedno znova radi vračajo, drugam, kjer doživijo neprijetnosti in razočaranja, pa jih ne vleče nazaj. Prav zato bi v Planinski zvezi Slovenije želeli dobiti odgovor, kje so obiskovalci zadovoljni in kje ne.

Zaradi različnih pogojev poslovanja in lažje primerljivosti so postojanke razvrstili v visokogorske, sredogorske in lažje dostopne. V vsaki skupini bodo na osnovi ocen obiskovalcev izbrali najboljšo postojanko in najboljše oskrbnika. Že drugi mesec zbirajo in objavljajo v Nedeljskem dnevniku vtise planincev iz te ali one koče. Seveda pa ne gre le za ocenjevanje domov in osebja v njih, ampak tudi za aktivno sodelovanje obiskovalcev z lastnim vzornim obnašanjem! Da bi se v kočah vsi počutili prijetno, ni treba storiti veliko; le vsak naj za seboj pospravi odpadke in jih odnese v domači smetnjak, cigareto naj pokadi pred kočo, namesto preveč zaužite pijače pa naj razveseljuje družbo sproščen pogovor in vedra pesem. In morda bo še s kakšnim malim odrekam vsak obiskovalec sam kaj prispeval za boljše odnose in počutje v kočah. ● S. Saje

Ječarji so lahko tudi ujetniki

Na Brdu pri Kranju so konec prejšnjega tedna posneli zadnje prizore novega slovenskega filma z delovnim naslovom Ječarji. Po scenariju Željka Kozinca in v režiji Kranjčana Marjana Cigliča nastaja napet in gledljiv film, zmes kriminalke in znanstvene fantastike, ki govori o popolni uzurpaciji oblasti v nekem neopredeljenem prihodnjem času. Skrivnostna loža devetih starcev se kot oblast v senci fizično ohranja z vampirskim sistemom črpanja mladosti iz mladih žrtev. Do zapleta pride, ko se eden od žrtvovanih mladcev uspe osvoboditi.

Obseden kompleks Brda je v devetih snemalnih dneh odigral novo, filmsko vlogo in režiser Marjan Ciglič pravi, da je z njim zelo zadovoljen, saj so v rezidenci, kjer so snemali notranje prizore, prostori naravnost fotogenični, za snemanje pa so zaradi ponujene možnosti izkoristili tudi lovišča in koče.

Kjer so filmarji, se menda dogajajo čudne stvari: tisti predzadnji dan snemanja, ko sem se motovilila okrog filmske ekipe, sem že takoj po prihodu naletela na čuden prizor. V avli hotela okrog dveh klubskih mizic sedel osem starcev v črnih frakih, negibno kot kipi. Ivo Ban, deveti starček, menda zamuja, v frizerskem salonu, spremljenem v maskirnico, pa se še vedno trudijo z lasmi Marjete Gregorač in nočnim

prirastkom na bradi kranjskega amaterskega igralca Jožeta Vunška. Kasneje v rezidenci nekajkrat ponavljajo kratek prizor, v katerem gre Marjeta Gregorač bolje od rok nalivanja mleka v skodelico in mazanje keksov kot pa nekaj besed navidezno brezpomenskega besedila. Prostora za živčnost in priganjanje tu ni.

Režiser se preseli v sosednjo dvorano, kjer za masivno okroglo mizo sedijo "kipi", ki sem jih prej opazila v recepciji. Le da jih je zdaj že devet. Če ne bi Ivo Ban prav nestrpno hodil naokrog in Polde Bibič ne trl orehov s pladnja pred seboj, bi človek prisegel, da je v muzeju voščenih lutk. Zunanji opazovalec dogajanja kaj hitro izgubi občutek za realno, saj se prizorišče in "zakulisje" tako prepletata, da se vse dogajanje zdi kot na odru.

Nekaj pa je le res. Prav nepričakovano prijazni so tile filmarji. Takole sredi dela jih zmotim, sprašujem najbolj samo po sebi umevne stvari, najbrž ustrelim tudi kakšnega kozla, pa si vendarle vzamejo čas za odgovore in pojasnila. Zdi se, da gre takole snemanje zelo počasi, če za vsako minuto filma potrebujejo uro ali več priprav in vaj: enkrat ton, drugič luč, pa kamera in največkrat igralec ali režiser - kje vse se ne zatakuje. Pri številnih ponovitvah se zdi, da je vsak naslednji poskus manj prepričljivo odigran.

No, tole o počasnosti menda že ni res, saj direktor filma

Priprava kamere na snemanje sestanka Prezidijskega sveta. Devet igralcev je več kot eno uro potrpežljivo sedelo za mizo. Polde Bibič in Danilo Benedičič (v ospredju) sta si čakanje na snemanje sladkala z orehi.

Režiser Marjan Ciglič in igralec Ivo Ban pred snemanjem Banovega nastopa na sestanku lože. Vse pod budnim očesom Danila Benedičiča.

Marcel Buh pravi, da so celotno snemanje na treh lokacijah (otok Srakane pri Susku, Brdo in Ljubljana) spravili pod streho v dobrem mesecu dni, kamor se štejejo tudi prosti dnevi in selitev med prizorišči. Razlog za takole hitenje in intenzivnost dela je seveda finančne narave. Že med snemanjem je kazalo, da bo denarja zmanjkalo, pa se je nekaj fičnikov le še našlo in je zdaj pod vprašajem le obdelava filma, priprava za

predvajanje. Kljub majhnim stroškom (toliko na zahodu potrošijo za vsak reklamni spot) in nekaterim investicijskim vložkom v obliki tehničnih sredstev ali uslug (npr. Sony in Brdo), denarja ni dovolj. Atraktivne posnetke zdaj kažejo možnim dodatnim investitorjem, upajo pa tudi na vnaprejšnjo prodajo filma v tujino. Če bo šlo vse po sreči, bo izdelek v kinematografih že jeseni. ● T. Jurjevec, Foto: G.Šinik

Jože Vunšek, kranjski amaterski igralec ima v filmu opazno vlogo.

V Kurnikovi hiši je oživila stara šuštarja

Od porarja do ausrošplca in londonarc

Tržič, julija - Več let so si v Tržiču že prizadevali, kako bi svojo šuštarstvo tradicijo vključili v turizem, saj je prav to največja značilnost mesteca ob Bistrici in Mošeniku, obrt pa pri ljudeh še tako zelo živa. Zdaj vsak četrtek od petih do sedmih pod večer v Kurnikovi hiši zbija čevlje tržički čevljar Jože Zaplotnik in privablja ne le turiste, temveč tudi domačine. Radi posedijo ob njem, da spomin seže v leta pred vojno in po njej, ko je po številnih tržičkih hišah še dišalo po čevljarski smoli in usnju, ko so Tržičani še imeli pri čevljarjih svoja kopita, da so jim delali po meri, da čevljar nikjer ni tiščal.

Jože Zaplotnik iz Bistrice je še eden takih čevljarjev. Nagovali so ga od tržičke kulture, da je spet sedel na šuštarški stol in tam v kotu, kjer je včasih Rodarjeva Mici, znana tržička šivilja, jemala mere za srajce tržičkih fantinov in možakov, zdaj Jože tolče skupaj prvi možki "hafrle", talep, spredaj na "vogel". Jurkovičev Jože, od njegovega mojstra sin, je danes pri njem, da malo možujeta in se spominjata časov, ko se je izpod čevljev še kresalo in so se tule po klanco pod cerkvijo pozimi dričali, ko so bile zime seveda še zime in so bili čevlji iz "juhte", na podplatih pa "kroparji na pet žvakov" in so ob nedeljah plošč čez šuštarstvo mizo poveznili pa ohtle gor djalali pa karte in si je mojster pravo cigaro privoščil pa tudi do Damulneka stopil...

Nobenih posebnih priprav ni bilo potrebnih. V muzeju imajo vse orodje za staro šuštarstvo, kopit je v Tržiču, kolikor hočete, "kravno" pa "juhto" pa tudi taboljši telečji boks iz Peka dobe, in Jože lahko dela čevlje, kakršne si mu le srce poželi. Moškega "hafrla" se je najprej lotil, ki je bil včasih silno cenjen za "takmašn čevljar". Zares je bil lep, s cveki zbit. Na kopitu ga ima še in pravkar ga s "šufarjem" obdeluje, da se smu spodaj žile stotkli, da se je dal lepše oblikovati. Tudi popravljal se je dalo: če je bil

zgladiti pa "ausrošplc". Tudi kljuko za "auslastat" ima Jože tu iz muzeja, za izkopitenje bi rekli po slovensko.

Zanimiva so tudi stara kopita. Tasteri Tržičani so imeli kar naredijo zobčki na zgornjem robu podplata.

"Takole, enega narediš," mi kaže Jože, "tadruzga pa zraven zacahnaš. Če na mirkaš, se mladič delajo, pravmo, niso enakomerni. Kot bi jih z mašino, morjo bit glih..."

In Jože razlaga, kaže staro orodje za šivanje, za zbijanje, za obdelavo usnja, vse do velikega črnega kamna, "kloštajna".

"Vsako usnje smo včasih potolkli, da je bil bolj "keren", bolj trd. Najprej smo ga namočili, da se je zmehčal, potem

podplat v peti preozek, si ga enostavno zarezal, poklofal, pa je dobil širino, pa še obkal se je lahko, da je podplat že dobil obliko, da se je lepo po čevlju ulegel."

Avstrija je bila blizu, tržički čevljarji so veliko na tuje hodili delat, zato toliko pomembnih izrazov za orodja. Jože mi vsako reč nazorno pokaže: kako so niti iz konopnine delali, kako so jih posmukali in posmolili, kako so merjascove ščetine na dreto dali in talepe šive, kot so bili hrbtni jermenčki za škornje, za čevlje zadaj na peti, s ščetinami, ne z iglami šivali. Celo vrsto orodja je treba za en čevlj, kar štiri velikosti šil, več vrst "porarjev", z njimi se luknje v usnje delajo, zanimiv je "glatšterkar" - gladilnik za podplatne robove, za "snite" na eni strani, na drugi pa "fumel" za peto zgledati. "Abnemar" je obrezilnik, "peglez" je res mali likalnik za čevljev zlikat, da nima nobenih gub. Z "brenlampco" ga v "brenširitu" segeje in vse vogale polika. Za cveke porezat so rabili "auskrocar", za porezane cveke

vsak svojega, da so jim vsako ven štrlečo kost in vsako večje kurje oko obšli.

"Včasih je kakšna revica prišla," se spominja Jože, "kosti so ji pri strani ali na prstih ven štrlele, pa smo ji naredili posebne kopito. Pa za ta velike številke, petdeset, dvainpetdeset tudi. Taka kopita smo včasih še v Peku imeli in po želji naredili čevljev. Kje bi se danes kdo s kakšnimi štrlečimi kostmi ukvarjal! Pa se mi smilijo ljudje. Kopito bi mu še naredil, čevlja pa ne. K ortopedu mora jo danes..."

Tudi meni se kar škoda zdi, da Jože samo kaže, kako se čevljev dela. Res bi jih lahko tudi izdeloval po naročilu, kot je bilo prvotno mišljeno. Morda bi pritegnili še kakšnega šuštarja, da bi ne bilo Jožetu dolgčas samemu v Kurnikovi hiši, da bi bila res prava stara šuštarja. No, enemu Korošcu je zadnjič že vzel mero...

"Tak občutek imam pri vsem tem, kot bi se povrnili štirideset let nazaj, ko sem prišel k mojstru Petru Jurkoviču za vajenca in prvi teden samo "kalnogle" - lesene zatiče za kopita delal in "rinčce" zabijal. So pa ljudje res prijetno presenečeni, ko me dobijo tukaj z vso to šuštarstvo. Posebej če pridejo sem iz muzeja, kjer je namesto pravega šuštarja lesena lutka, se začudijo, če sem res taprav. "Ja, saj ta je pa živ!" je zadnjič vzkliknila ena od obiskovalk. To je bilo smešno! Zda bom dobil še taprave šuštarstvo lešče, Kosmačev iz Bistrice jih dela. Tavelko za mojstra in tamalo za vajenca, kot je bilo včasih."

Če torej hočete doživeti pravo staro tržičko šuštarstvo, pridite ob četrtnih popoldne v Kurnikovo hišo. Jože Zaplotnikov bo zagotovo tu in rad vam bo pokazal, kako se čevljev dela. Ni enostavna reč, čevljev, boste že videli. ● D. Dolenc

ARCEOMURKA
Gorenjska

HTP GORENJSKA p. o. KRANJSKA GORA

Po sklepu delavskega sveta podjetja objavlja

JAVNO LICITACIJO

za prodajo osebnih vozil:

1. Zastava 750 special, letnik 1977, nevozen, izklicna cena 2.000 din

2. Zastava 101, letnik 1986, prevoženih 115.000 km, izklicna cena 15.000 din

Licitacija bo 7. 8. 1990 ob 15. uri pred poslovno stavbo podjetja na Jesenicah, Prešernova 16.

Ogled osebnih vozil bo dve uri pred licitacijo na kraju samem.

Interesenti morajo pred začetkom vplačati varščino v višini 10 % od izklicne cene.

Prometni davek in druge stroške v zvezi z licitacijo plača kupec in niso vključeni v izklicno ceno.

Prodajamo po sistemu »videno-kupljeno«. Poznejših reklamacij ne upoštevamo.

Kupnino mora kupec poravnati pred prevzemom osebnega avtomobila.

KONTAKT P
PODJETJE ZA PROJEKTIRANJE,
PROIZVODNJO IN PRODAJO
TRŽIČ, d. o. o.
Lom 53, Tržič

Po ugodnih cenah naprodaj iz programa Gorenje:

BTV SPREJEMNIK ekran 55	7.800,00 din
BVT SPREJEMNIK ekran 55 s teletekstom	9.200,00 din
BVT SPREJEMNIK ekran 63 s teletekstom	10.500,00 din
BVT SPREJEMNIK ekran 71	9.600,00 din
VIDEOREKORCER VB-729 CVT	6.900,00 din

POLEG TEGA NUDIMO ŠE:

VERIŽNA ŽAGA ISKRA V2 135	3.100,00 din
PREKAJEVALNA OMARA OPS 70 KG	7.600,00 din
PREKAJEVALNA OMARA OPS 125 kg	8.500,00 din
DELOVNA MIZA ZA ELEKTROTEHNIKE	19.900,00 din
EL. INŠTALACIJSKE REBRASTE CEVI 16 mm	8,50 din t. m.
(za vgrajevanje v beton) 23 mm	13,00 din t. m.

Vse cene so maloprodajne z vštetim prometnim davkom. Možen je nakup na 6 obrokov s kreditom LB brez pologa. Količine so omejene.

Blago prevzamete v našem skladišču v Lomu nad Tržičem št. 53 - nasproti gasilskega doma v Lomu ali vam ga po dogovoru dostavimo na dom.

Informacije KONTAKT tel.: 51-746

Torek, 31. julija 1990

Smučarski center Kobla bo delniška družba

Zasneženo smučišče

Minuli petek so se na prvem sestanku zbrali delničarji SC Kobla in sklenili, da bodo delnice razpisane v štiri-najstih dneh.

Bohinjska Bistrica, 27. julija - Mesec julij gotovo ni čas, ko bi se veliko pogovarjali o zimi, snegu in smučanju. Vendar pa se tisti, katerih skrb je obratovanje žičnice zavedajo, da brez temeljite priprave na sezono ne bo več moč dobiti gostov v zimski turistični središču. Tri zime brez snega so pač "grenka" izkušnja, ki je končno pripeljala do tega, da se vsaj nekateri zavedajo pomembnosti zasneževanja smučišč. Pri radovljiškem Planumu, v katerem je tudi GE Smučarski center Kobla, so tako že pred časom naročili elaborat o utemeljenosti izgradnje sistema za zasneževanje smučišč, v petek pa so ga v Bohinjski Bistrici predstavili potencialnim delničarjem.

"V ustanovitvi delniške družbe vidimo širši krog delničarjev in udeležbo vseh, ki so dosedaj sodelovali in vlagali denar v SC Kobla. Tako je dana možnost nadaljnjega razvoja tega smučarskega centra. Elaborat je pokazal, da je vlaganje v sistem zasneževanja upravičeno. Sprva na bi mogli zasneževati celega smučišča, naša želja je sicer, da bi zasnežili praktično edino smuk progo, ki jo imamo v Sloveniji, vendar pa je prioriteta priprava smučišča za je turistice," je v začetku poudaril Janez Gorisek, direktor Planuma.

Seveda gledano iz turističnega aspekta sistem za zasneževanje pomeni stabilen nastop na tržišču, poleg tega pa odpadajo precejšnji stroški, ki so povezani s prevozom gostov na tuja smučišča, koder takšne sisteme že imajo. "Na Kobli smo s prvimi poskusi zasneževanja začeli že leta 1986, ko smo zasneževali smučišče Kozji hrbet in tako podaljšali sezono. Z zasneževanjem Kozjega hrbta smo nadaljevali tudi naslednje zime, vendar brez dodelane sistema za zasneževanje ne bo več mogoče, saj so nas katastrofalne zime brez snega o tem prepričale. Vendarle pa spremlja-

nje temperatur v zadnjih letih potrjuje, da je predvsem ponoči v mesecih november in december moč zasneževati smučišče vsaj 12 ur. Smučišče naj bi zasneževali postopoma, najprej na Kozjem hrbtu, kjer naj bi bila smuka mogoče že za praznike 29. novembra, preostala dva smučišča, Bistrico in Ravne, pa naj bi zasnežili do sredine decembra, oz. do božičnih praznikov. Kasneje naj bi smučišča dosneževali. Sneg pa bo ob primernih temperaturah treba narediti tudi "na zalogo", da ga bomo lahko prenesli na smučišče ko bo potrebno," je o načrtih povedal direktor SC Kobla, Dušan Gorisek.

Pri zasneževanju smučišč pa je poleg primerne temperature pomemben dejavnik tudi voda, ki je potrebna za izdelovanje snega. Tako sistem zasneževanja smučišč na Kobli bazira le na prostih vodnih virih na ožji lokaciji smučarskega centra. Na Ravnah predvidevajo izgraditev odprtega vodnega zbiralnika, kapacitete okoli 300 kubičnih metrov, ki predstavlja potencial napajanja hidrantne mreže za zasneževanje smučišč Kozji hrbet, Bistrica in Ravne. Predvidevajo

pa tudi izgradnjo pomožnega vodnega zbiralnika s kapaciteto 100 kubičnih metrov. Pri temperaturi in vlažnosti zraka pa so ugotovili, da ne ovirata zasneževanja smučišča v mesecu novembru in decembru, le jezero nekoliko vpliva na vlažnost.

Prvi, ki so jih iz Planuma vabili kot delničarje, so predvsem tisti, ki so že doslej vlagali denar v SC Kobla in pa seveda tisti, ki jim ni vseeno za razvoj zimskega turizma v Bohinju. Tako so na sestanek prišli iz Alpinuma, Slovenijaturista, Slovina, predstavnik zasebnikov, občine in tudi krajevne skupnosti. Jože Cvetek, ki v radovljiškem izvršnem

Snežna odeja na naših smučiščih je iz leta v leto tanjša, turisti in domačini pa morajo smučati na tujih smučiščih. Že letos se bodo lahko smučali na Kobli nad Bohinjsko Bistrico.

svetu skrbi za turizem, sicer pa je tudi domačin iz Bohinja je poudaril, da je pri graditvi sistema zasneževanja in ustanavljanju delniške družbe treba upoštevati interese domačinov in jim omogočiti sodelležbo pri odločanju skozi nakup delnic oz. jim kot nadomestilo za zemljišča dati delnice. Povedal je tudi, da radovljiški izvršni svet podpira razvoj zimskega turizma v Bohinjski Bistrici in da je tudi pripravljen kupiti delnice nove delniške družbe. Delnice delniške družbe SC Kobla bodo razpisali v štirinajstih dneh, moč pa jih bo kupiti tudi na bankah.

Janko Volk iz Slovenske investicijske banke je predstavil ekonomske učinke investicije, pri tem pa je poudaril, da je investicija v zasneževanje smučišča vredna 9 milijonov 800 tisoč dinarjev, vrednost sedanjih naprav pa je 22 milijonov dinarjev. Povedal je tudi, se da bodo delničarji lahko odločajo med vlaganjem v redne delnice, ki imajo spremenljiv donos po letih in nosijo pravico do soupravljanja, poleg tega pa bodo razpisane tudi prednostne delnice, ki imajo določen donos skozi celotno obdobje, njihovi lastniki pa nimajo pravice do soupravljanja.

Predstavniki bohinskega turističnega gospodarstva so podprli prizadevanja SC Kobla za ureditev zasneževanja na smučišču, hkrati pa so tudi opozarjali, da je treba zgraditi čimbolj zanesljive naprave, paziti na ekološki vidik izgradnje in predvsem da smučišče mora živeti s krajem. ● V. Stanovnik

Višja odkupna cena živine, dražje tudi meso

Ljubljana, 30. julija - Jutri, 1. avgusta, naj bi se v naši republiki povečala odkupna in prodajna cena mesa, je najpomembnejše, kar so se dogovorili na nedavnem sestanku predstavnikov republiškega sekretariata za kmetijstvo, sekretariata za tržišče in splošne gospodarske zadeve, Zdržne zveze Slovenije in Slovenske kmečke zveze z direktorji mesnopredelovalnih organizacij v Sloveniji. Odkupna cena za kilogram žive teže naj bi se skupaj s premijo povečala z dosedanjih 18,2 na 25 dinarjev in bo še vedno nekoliko nižja, kot so zahtevali v Zdržni zvezi Slovenije (28 dinarjev) in kakršna naj bi bila po modelni kalkulaciji Kmetijskega inštituta Slovenije (33 dinarjev). Kompromisna rešitev, pri kateri gre za razdelitev bremena med rejce, mesnopredelovalno industrijo in porabnike, je v sedanjih razmerah, ko nihče ni brez težav, tudi najbolj sprejemljiva. Zaradi višje odkupne cene živine naj bi se povečala tudi prodajna cena mesa.

V jeseniški klavnici so povedali, da bodo po novi odkupni ceni plačali živino že danes, v torek, da pa bodo meso in mesne izdelke postopoma podražili v približno dveh tednih. Izračun kaže, da bi se na podlagi odkupne cene 25 dinarjev za kilogram žive teže, moralo meso podražiti za 34 odstotkov, vendar se toliko ne bo, ker bi nastali zastoji pri prodaji, ampak se bo največ do polovice. ● C. Z.

Odkupna cena mleka

Stroški višji, cena enaka

Kranj, 30. julija - Kmetje bodo za julija oddano mleko prejeli toliko kot za junija, ki so ga oddali junija, je na priporočilo sekretariata za kmetijstvo in za trg, da kljub naraščajočemu cenovnemu neskladju ne gre povečevati odkupnih cen, sklenil republiški odbor za mleko. Odkupna cena se ne bo spremenila, čeprav so se po izračunih Kmetijskega inštituta Slovenije stroški prireje litra mleka povzpeli na 4,59 dinarja, kar je za 3,6 odstotka več kot junija. Če se bo neskladje avgusta še povečalo, bo po mnenju republiškega odbora za mleko treba prihodnji mesec primerno povišati tudi odkupne cene.

Nekatere mlekarne so zaradi velikih zalog, ki jim bremenijo poslovanje, predlagale, da bi rejcem polovico prevzetega mleka plačale šele ob koncu meseca. Odbor se s tem ni strinjal, tudi zato, ker bi to pomenilo kršenje zakona o mleku.

Mešetar

Glasov mešetar se je tokrat ustavil v zasebni trgovini Agro-izbira, ki jo je v Čirčah pri Kranju pred nekaj meseci odprl Marjan Prosen. Trgovina je dobro založena z nadomestnimi deli in priključki za kmetijske stroje, cene pa naj bi tudi bile konkurenčne.

vrsta izdelka	cena (v din)
akumulator Vesna Maribor 12 V, 40 Ah	851,80
12 V, 50 Ah	958,20
12 V, 63 Ah	1133,00
12 V, 97 Ah	1700,80
12 V, 135 Ah	2312,30
traktorske gume Sava Kranj 600 x 16, vodilna	659,40
7.50 x 16, pogonska	1314,70
10 x 28	2186,10
11 x 28	2779,90
10/75 x 12	1456,30
10/75 x 15	1260,70
vzmet obračalnika Favorit	16,40
vzmet WO 4	50,40
vzmet obračalnika Maraton	20,30
prst za kosilnico BCS	180,10
nož rotacijske kosilnice	8,20

Po koliko so strokovni priročniki, ki izhajajo pri Časopisno založniškem podjetju Kmečki glas v »knjižnici moj mali svet« in v »knjižnici za pospeševanje kmetijstva«.

naslov knjige	cena (v din)
Gnojila in gnojenje	70
Prehrana in krmljenje prašičev	70
Mastitis pri kravah	60
Traktor	80
Ovčereja	70
Kmetijski stroji	60
Tablice za kubiciranje lesa	80
S oncem do kakovostne krme	80
Urejanje hlevov za govedo	30
Krompir	60
Podiranje in obdelava lesa	70
Higiensko pridobivanje mleka	60
Iz domačega lonca	50
Moj vrt — moje veselje	110
O psih	180
Mali veterinarski priročnik	160
V sadnem vrtu	320
V okrasnem vrtu	60
Domače žganje	60
Naše mačke	110
Sadje v naši prehrani	100
Trate	50
Vrtnarjenje pod folijo in steklom	180
ABC škropljenja	50
Za vsakogar nekaj o vinu	110
Biološko pridelovanje hrane	160

Kaj bo "zraslo" na parkirišču ob gimnaziji

Veliko zanimanje za trgovine in gostinske lokale

Kranj, 30. julija - Ko so na Koroški cesti v Kranju, nedaleč od gimnazije, porušili stavbe in začasno uredili parkirišče, je med podjetji in zasebniki poraslo zanimanje za to, kaj bo na tem prostoru. Čeprav Zeleni Kranja in kranjska ZSMS-Liberalna stranka predlagajo, da naj bi bila tod ena od zelenih površin, ki jih mestu sicer primanjkuje, pa je izvršni svet na seji v sredo dal prednost programu, ki ga je pripravilo podjetje Domplan.

Domplan je decembra lani poslal na več naslovov anketo, s katero je želel vsaj približno ugotoviti, kolikšno je zanimanje za nakup lokalov za opra-

vljanje raznih dejavnosti, garaž in poslovnih prostorov. Doslej je na vprašalnik odgovorilo 80 podjetij in zasebnikov, predvsem zelo veliko zasebnikov, ki

si želijo lokale velike okrog 40 kvadratnih metrov. Nekatera podjetja se zanimajo tudi za večje površine - Mercator za 1500 kvadratnih metrov, Planika za 300, Iskra za 150 itd. Ko so v Domplanu pregledali anketo, so ugotovili, da je največ povpraševanja za trgovine in gostinske lokale, sicer pa tudi za razne storitvene dejavnosti: precej manjše pa je zanimanje za garaže in za pisarniške prostore. Garaž so doslej "prodali" 52 ali manj kot polovico, pisarniških prostorov pa približno polovico. Da bi lažje ustregli vsem, ki bi želeli v stavbi kupiti prostor za opravljanje raznih dejavnosti, so v Domplanu že naročili dopolnilno študijo, ki naj bi odgovorila na vprašanje, ali bi bilo mogoče trgovine, gostinske lokale, servise in druge lokale razporediti v dveh nadstropjih.

V Domplanu so že tudi izdelali zasnovo o tem, kako naj bi

stavba izgledala. Visoka naj bi bila toliko kot gimnazija, ob cesti bi imela štiri etaže, zadaj pa več, ker bi se etaže, v katerih bi bila parkirišča, "spuščale" po pobočju. Dostop na parkirišča bo mogoč s Stare ceste, verjetno pa tudi z obvoznice.

Predstavniki Domplana je na seji izvršnega sveta tudi povedal, da so doslej pridobili lokacijsko dovoljenje za prvo fazo (gradnjo kleti), da je programirana cena 3000 mark za kvadratni meter in da bo pred gradnjo treba pridobiti še nove kupce za garaže in za pisarniške prostore. V razpravi je bilo tudi slišati, da ob tolikšem zanimanju za lokale ne kaže vsiljevati v stavbo stanovanj in da je prejšnja kranjska vlada obljubljala na tem prostoru novo dvorano. Predstavniki Domplana je pojasnil, da imajo za dvorano rezervirano lepo lokacijo v Kranju, problem je le denar. ● C. Zaplotnik

Nove podražitve

Kranj, 25. julija - Kranjski izvršni svet se je na seji v sredo seznanil tudi z nekaterimi podražitvami. Ker je ob koncu junija nehal veljati zvezni odlok o določitvi najvišjih cen, je Alpetourjeva Potovalna agencija 26. junija povečala gotovinsko plačilo za prevoz v mestnem potniškem prometu s pet na šest dinarjev. Ostale cene se niso spremenile, sicer pa potnikom ni treba plačati prevoza prtljage in živali, predšolski otroci imajo prevoz zastoj, šolski pa plačajo polno ceno. Druga podražitev, o kateri je tudi razpravljala izvršni svet, zadeva povečanje cene oskrbnega dne v domovih za ostarele. Dom upokojencev Kranj in Dom oskrbovancev Albina Drolca Preddivor sta 1. julija povišala cene za 25 oziroma za 18 odstotkov. Cena oskrbnega dne v enoposteljni sobi novega dela kranjskega doma je 134 dinarjev, v starem delu 129, v dvoposteljni sobi pa 127 oziroma 121 dinarjev. V domu oskrbovancev v Preddivoru je cena oskrbnega dne v enoposteljni sobi 129 dinarjev in v dvoposteljni 125. Razlog za podražitve naj bi bilo zadrževanje cen ter povečanje stroškov.

V razpravi na seji izvršnega sveta je bilo največ pomislekov o tem, zakaj je tako majhna razlika med ceno oskrbnega dne v eno- in dvoposteljni sobi, za prevoze v mestnem potniškem prometu pa so menili, da so dragi in tudi dražji kot v nekaterih večjih slovenskih mestih. ● C. Z.

Kranjski izvršni svet o gospodarskih rezultatih

Generalni štrajk je nevarna igra z ognjem

Kranj, 30. julija - Ko je kranjski izvršni svet na seji v sredo obravnaval informacijo o gospodarskih rezultatih v občini, je predsednik Vladimir Mohorič dejal, da glavno odgovornost za gospodarske razmere nosijo ljudje, ki jih sedanja oblast ni postavljala niti jih po veljavnem pravem redu ne more odstavljati ali zamenjati. Za slab položaj podjetij naj bi bila kriva predvsem vodstva, ki preveč govorijo o presežkih delavcev, povsem pa so odpovedala, da bi odvečnim delavcem zagotovila delo. Generalni štrajk, ki ga slovenski sindikat napoveduje za september, je na podlagi izkušenj iz dveh večjih kranjskih štrajkov (Gradbincev, Tekstilindus) ocenil kot neodgovorno in nevarno igro z ognjem; sicer pa se je vprašal, ali je smiselno, da se štrajk izrablja za politične namene.

Kranjski izvršni svet se je v minulih mesecih največ ukvarjal z Iskro Kibernetiko in s Tekstilindusom; slednjemu je že tudi grozil stečaj. Občina je obema pomagala s sredstvi iz proračuna, vendar tako, da se je zavarovala; pri Tekstilindusu si je zagotovila hipoteko na njegovo premoženje ("Zapravljivček"), pri Kibernetiki pa nad njenim deležem v stolpnici v Ljubljani.

Sicer pa so gospodarski rezultati kranjske občine slabi in vse slabši. Industrijska proizvodnja je bila v letošnjih prvih petih mesecih v primerjavi z enakim lanskim obdobjem manjša za domala 18 odstotkov in se je bolj zmanjšala, kot se je povprečno na Gorenjskem (za 14 odstotkov) in v Sloveniji (za 10 odstotkov). Skupni izvoz je v tem času nekoliko porasel, vendar bistveno manj kot na Gorenjskem in v republiki. Število zaposlenih se je v enem letu, med lanskim in letošnjim majem, zmanjšalo za 881 ali za tri odstotke. Ob koncu maja je bilo v občini 1.329 brezposelnih (na Gorenjskem 3.187, v Sloveniji 40.314). Stopnja brezposelnosti, ki kaže razmerje med zaposlenimi in brezposelnimi, je bila v občini nekoliko višja od gorenjskega povprečja, vendar pa precej nižja od republiškega. Število brezposelnih se je v enem letu, med lanskim in letošnjim majem, povečalo za 579, od decembra do maja pa za 287. Povprečni osebni dohodek je bil v prvih petih mesecih za malenkost večji od republiškega povprečja, sicer pa se je v enem letu "povečal" manj kot v Sloveniji. ● C. Zaplotnik

Arhitekt svetuje

Nov kotiček v stanovanju

Vprašanje:

Tudi jaz se obračam na to arhitekto s svojo prošnjo. Dograjamo hišo in želimo, da mi pomagata pri postavitvi pohištva v kuhinji in dnevni sobi, hkrati pa prvenstveno želimo nasvet za ureditev okolice. Pošiljam vam tloris hiše in hkrati tudi parcele. Okolico parcele bi radi lepo uredili, vendar nam žal zmanjkuje idej. Zato vas lepo prosim za nasvet v zvezi z ureditvijo vrta.

Dovoz na parcelo je z vzhodne strani hiše v višini prve plošče. Cesta, ki pelje mimo hiše, je okoli 60 cm nad nivojem prve plošče.

Imamo dve garaži, ena je v višini prve plošče v podaljšku strehe, druga pa v kleti. Klet je visoka tri (3 metre). Cesto urejamo - glej skico. Nekaj sadja smo že posadili, zato sem na skico vrisala tudi posajeno sadje in vrsto sadja. Ker so drevesa še mlada, je možno le ta tudi presaditi. Približno 60 do 80 m² želimo imeti zelenjavnega vrta, nato nam je zelo pri srcu vodnjak, prostor za počitek ali družbo (klopice) in veliko sadnega drevja. Seveda pa brez okrasnega cvetja in grmičevja ne gre. Če ne znamo vse naše želje uskladiti v lepo oblikovano celoto, vas prosim za nasvet.

Hiša je z zahodne strani videti zelo visoka. Če jo je možno optično zmanjšati s pravilno ureditvijo okolice, vam bomo za nasvet zelo hvaležni.

V upanju na čimprejšnji odgovor, se vam lepo zahvaljujem.

Sonja iz Žiganje vasi

Odgovor:

Narisala sem vam dve različici razporeditve opreme v kuhinji in dnevni sobi. Glede na

to, da niste napisali, kakšna dela naj bi opravljali v vaši kuhinji in dnevni sobi, sem se omejila na splošne - kuhanje in obedovanje, notranja in zunanja družabna dejavnost družine, gledanje TV, čitanje, popoldansko delo ipd.

Kuhinja je v obeh primerih namenjena predvsem družini. Oprema združuje vse najnujnejše elemente in zadostno ve-

likost delovnega pulta za vsakdanjo kuho za potrebe štiričlanske družine. Opremljena naj bo sodobno, vključuje naj vse gospodinjske aparate, ki olajšajo delo gospodinji.

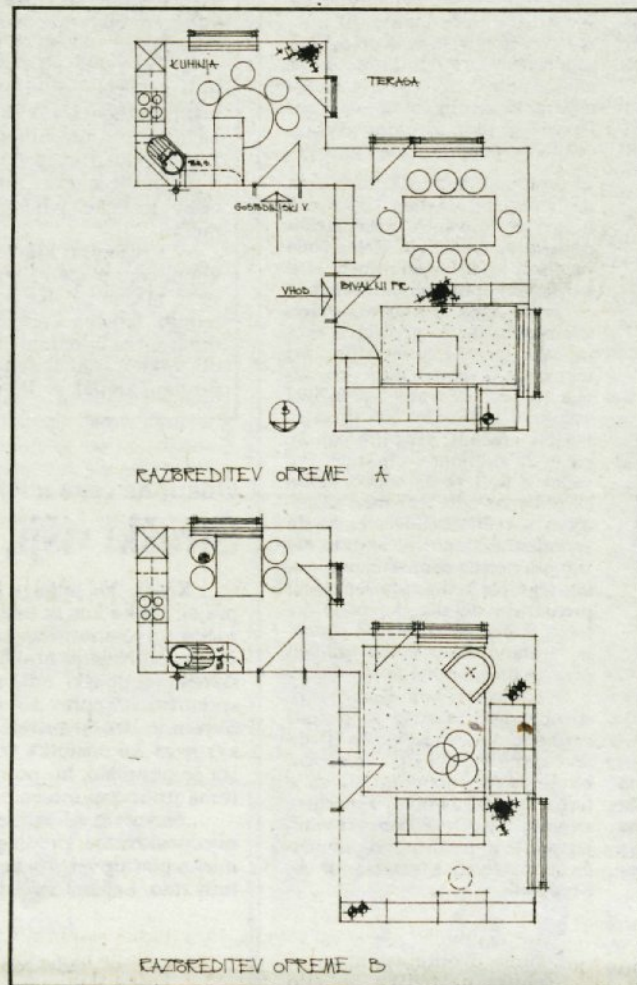
Izbira kuhinj glede na izgled in različno kakovost izdelave je zelo velika. Nekoliko ožja je ponudba glede na funkcionalne možnosti različnih tipov. Vsako kuhinjo pa se da prilagoditi prostoru.

Opozorila bi vas le na neugodno lego vodne inštalacije pri vas, ki jo bo potrebno ob priklopu pip in pomivalnega stroja korigirati. Prostor, namenjen dnevni sobi je predolg za opremljanje po klasični namembnosti dnevne sobe. Sugerira uvedbo dodatne funkcije ali organizacijo več sedežnih grup. Omogoča delitev na jedilnico, ki jo potrebujemo ob posebnih priložnostih, in sedežni del, ali da poleg centralnega sedežnega dela dobimo še kotiček za delo ali ukvarjanje s konjičkom, za čitanje, poslušanje glasbe, za razstavo slik, predmetov iz zbirke, starin ipd.

Oba prostora sta svetla in topla in se odpirata na teraso, ki pomeni podaljšek bivalnih prostorov na prostem. Zato jo opremiti po vaših potrebah. Če radi obedujete v naravi, bo tu našla prostor jedilna garnitura in morda tudi zidan razen, če radi udobno posedate, nanjo namestite sedežno garnituro in ležalnike. Trg vam ponuja obilo možnosti. Za posaditev in ureditev vrta vam svetujem, da si naročite načrt pri arhitektu za urejanje krajine (obrnite se na ing. arh. Anko Bernard v Šenčurju, Rožna 32 - op. uredništva).

Ko boste opremljali prostore, vas vabim, da se ogledate v prodajnih salonih Lesnine Moderni interieri v Kranju in na Jesenicah. Pomagali vam bomo pri izbiri.

Darja Fabjan dipl. ing. arh.
LESNINA MI

Kaj bomo kuhali ta teden

Svetuje Jože Zalar, šef kuhinje v hotelu Creina v Kranju

Ponedeljek: nadevane paprike, dušen riž.

Torek: raita - italijanska poletna jed.

Sreda: piščančje peruti v omaki, namašen krompir, cvetača v solati.

Četrtek: pečene polnjene bučke z mletim mesom, jabolčni zavitek.

Petek: sataras z jajci, sadna rezina.

Sobota: kokošja juha z doma-

V VSEH TRGOVINAH EMONE KMETIJSKE ZADRUGE od 16. 7. dalje VELIKO ZNIŽANJE

- TRAKTORIJEV 30 %
- KMETIJSKIH STROJEV in OPREME 10 - 20 %
- GRADBENI MATERIAL 25 %

— TRGOVINE V KAMNIKU, KOMENDI IN LUKOVICI odprte NON-STOP od 7. - 19. ure in v SOBOTO 7. - 12. ure

— TRGOVINE V MORAVČAH in DOMŽALAH odprte od 7. - 14.30 ure

— ob PONEDELJKIH in ČETRTKIH od 7. - 17. ure, SOBOTA od 7. - 12. ure

— TRGOVINA ČRNUČE VSAK DAN od 7. - 14.30, SOBOTA 7. - 12. ure

— TRGOVINA VRTIČKAR DOMŽALE VSAK DAN od 9. - 18.30, SOBOTA 8. - 12. ure

čimi rezanci, puranov zrezek, kaprami, pečen krompir, paradižnikova solata.

Nedelja: blitvina juha s krompirjem, raznjič z mesom, paprika in kumarice, pommes frites

Raita

3 krompirji, 1 majhen jajčevc (melancan), 1 majhna kumara, paradižniki, 1 banana, 1 1/2 dl jogurta, malo kumine, 1 žlica olja.

Cele krompirje skuham, olupim in narežem na majhne kocke. Na kocke narežem tudi jajčevc in ga dušim v majhni količini osoljene vode. Nato ga odcedim in ohladim, kumare narežem kot običajno, ravno tako paradižnik, banane pa na rezine, orehe in kumino najprej prepražim v ponvi in oboje v močnjaku zdrobim ter vse skupaj pomešam s jogurtom in prelijem s tem vso pripravljeno zelenjavo. Raita je pripravljena jed za vroče dni, ko vam ni do obilnejšega obroka. Dobro tek!

Tomaž

Tomaž je osmoleček postal, a kljub temu ni dognal, da za njim jaz gledam! Upam pa, da bo to vzel resno, kar se da, ko mu bo Tadeja vso stvar povedala! Urša, OŠ Ivana Groharja Škofja Loka

Skrb za ranjence v NOB

Na zadnje nagradno tekmovanje "Skrb za ranjence v NOB", ki ga je razpisal občinski odbor ZB NOV Škofja Loka skupaj z ZSMS-LS, so se odzvali v Osnovnih šolah Cvetka Golarja - družnici Reteče, Ivana Groharja in Petra Kavčiča. Najboljša dela učencev, spisi in risbe, bodo shranjena v škofovskem muzeju. Nagradno risbo je izdelal Klemen Avguštin iz Reteče, spis, ki ga tudi objavljamo, pa Nataša Bernik iz Škofje Loke.

Ko sem nekega dne zopet odšla k babici, sem jo srečala že pri pokopališču ob cerkvi, kjer je urejala grob. Šla sem k njej in pogledala posvetilo na nagrobniku. Bil je to grob nekega dečka, njegovega imena si nisem zapomnila. Po mojem mnenju je bil še zelo mlad, ni imel več kot štirinajst let. Začudila sem se, kako da ga babica pozna in ker sem zelo radovedna, sem babico kar precej vpraševala. Povabila me je domov, kjer mi je ob keksih in soku povedala žalostno zgodbo.

Med vojno je bila babica bolničarka v partizanski bolnišnici, kjer je pomagala ranjenim borcem za svobodo. Mednje je vse prevečkrat zašel tudi kak mlad kurirček. Delo kurirja je bilo nevarno, toda ti otroci se niso bali niti smrti in so pogumno prenašali pošto iz ene partizanske postojanke v drugo.

Ko je babica nekega dne odšla k potočku je po svežo vodo za ranjence, je za grmovjem zaslišala tih in pridružen vzdih, nato še enega in še enega. Ker je mislila, da je nekdo v težavah, se je grmovju oprezno približala in tam zagledala dečka s torbico na rami in s peterokrako zvezdo na kapi. Deček je bil premražen in utrujen, obraz pa mu je bil spačen od bolečin, ki jih je trpel. Kurirčka so namreč sovražniki napadli iz zasede in na čudežen način jim je utekel. Babica ga je s pomočjo zdravnika odnesla v bolnišnico, kjer sta mu najprej oskrbela rane, nato pa ga položila v posteljo, kakršno sta pač imela. Babica je bedela pri njem celo noč. Deček je bil vročičen in nemiren. Otepal je z rokami, se dvigoval in bledeel. Izgovarjal je čudne, nepovezane stavke in nerazumljive besede, zato mu je babica dala pomirjevalo. Kmalu se je umiril in zaspal, babica pa si je skuhalala čaja, da je lažje prebela preostali del noči.

Zgodaj zjutraj se je dečku spet začelo blesti. Vročina mu je zelo narasla. Babica je poklicala še drugega zdravnika in skupaj sta se začela boriti za dečkovo življenje, ki ga je bilo v njegovem telesu le še malo. Po dolgotrajnem boju sta omagala.

"Tako je vojna zahtevala še eno mlado življenje," je svojo pripoved končala babica in videla sem, da ji je iz očesa kanila grenka solza in ji spolzela po razbrazdanem licu.

Nataša Bernik, 7. d r. OŠ Petra Kavčiča Škofja Loka

IZ ŠOLSKIH KLOPI

Ne morem pisati pesmi na ukaz!
Za to imamo plačane poete!
Če samo na to pomislim,
da me čakajo prazni listi -
željni rime,
me (kaj pa drugega) strese
mraz!

Lahko napišem pesem!
Vendar ne bo od srca.
Iz nje bo vela hladna sapa,
čeprav (upam!) ne bo v njej
niti malo zla.

Morda bodo rekli: "On, pa
pesnik?! Saj ni resen!"
Mogoče je lažje biti pisatelj.
A jaz (kot moj oče) ostajam
pri pesmih!

Ob večerih si podpiram glavo
in še vedno slišim naročilo:
"Nekaj resnih!"
Zdaj pa bodi smešnim
verzom prijatelj (če moreš)!

Betka Vovko, 8. a r. OŠ
Franceta Prešerna Kranj

Zgodilo se je

Nekega jutra se je mamica zgodaj zbudila. Ker je ropotala, sem se tudi jaz zbudil. Do kopalnice sem se tiho priplazil. Zagledal sem mamico, ki si je mazala lice s kremo. Zavpil sem: "BUUA!" Mamica je skočila od strahu in se s pokrovčkom pomazala po nosu. Rekla mi je, da bi jo lahko še infarkt. Nato sva se oba smejala temu, kako se je mamica namazala po nosu. Bila je kot klovn.

Gasper Janež, 4. a r. OŠ
Simona Jenka Kranj

Plevel nima počitnic

Ob koncu šolskega leta smo se na razstavi predstavili s cvetlični 4. b razred.

Lanskega oktobra smo za rojstni dan šole raznašali šopke razredih. Okrasili smo vse prostore v šoli. S tovarišico smo vzeli precej cvetic za na gredo in za v lončke.

Jeseni smo pobrali seme tagetesa z grede, potem pa smo dali v velik kozarec, da se je posušilo. Spomladi smo prekopali gredo in pobrali kamenje. Ko smo v šolo prinesli še presejano zemljo, smo jo potresli po semenu na gredi. Zdaj je tagetes že velik in dela popke. Na gredi pa je poleg tagetesa ali žametnic slo tudi veliko plevela. Včeraj smo ga olupili. Kar dosti dela je, če hočeš imeti urejen vrt. Kmalu bo zacvetela vsa greda.

Zelo radi pomagamo tovarišici pri delu na vrtu, čeprav smo počitnice.

Pridite pogledat, kakšna bo naša cvetoča preproga!
Janja Prezelj, Petra Planinc, Brigita Guček, Osn. šola Matije in Ljajca Predvina

Počitniška slika, foto: G. Šinik

V drugem razredu

V drugem razredu mi je bilo zelo všeč. Tovarišica je bila prijazna. Včasih se je name jezila. Velikokrat sem bil tudi brez nje. Včasih, ko smo šli v telovadnico, smo morali nazaj v razred, ker smo razgrajali. Potem smo se vrnili bolj tiho. Imeli smo se zelo lepo. Imel sem tudi veliko prijateljev. Moja najboljša prijateljica sta bila Martin in Grega. Včasih smo se skregali in kdaj tudi spili. Takrat smo dobili podpise.

Imeli smo štiri športne dneve. Najboljši je bil naravoslovni dan, ko smo šli na Sobec, nato čez Savo Dolinko in Savo Bohinjsko in potem na Lancovo. Tam sem videl mamco. Zelo vesel sem bil tudi končnega izleta. Šli smo na Šmarjetno goro.

Vesel sem bil dobrih ocen. Pisali smo tudi nareke. Tako sem imel veliko tremo. Ko smo pisali spise, sem dobil veliko slabih ocen. Najbolj všeč mi je bila glasba. Najboljša pesem mi je bila Rasla je jelka. Velikokrat sem jo zapel. Zelo všeč mi je, da tudi tista štiri račke. Mislim, da je tovarišica pravično ocenjevala.

Jernej Kokelj, 2. a r. OŠ F. S. Finžgarja Lesno

TEMA TEDNA

OB KRUHU IN VODI

V teh pasjih dneh, ko razumnim ljudem še na kraj pameti ne pride, da bi razmišljali o čem drugem kot pa o dopustu in vremenu, se je neodmevno kar nekam pogubila vest, da so SSS podpisali z GZS kolektivno pogodbo. Se pravi: svobodni sindikati Slovenije so podpisali z Gospodarsko zbornico Slovenije pogodbo o tem, kakšne bodo poslej minimalne pravice slovenskega delavstva.

Bilo ni nič rož, nič petja in vriskanja: nekaj čačk na tisti papir in adijo! Ne na eni in ne na drugi strani nič evforije in kakšnega simboličnega in priložnostnega zapitka. Nič globokih in globokoumnih vzdihljajev, kako da smo končno kronali naš trud in dolgotrajna prizadevanja, v vesplošno dobro in blaginjo slovenskega delovnega ljudstva. Še delavstvo, ki je zanesljivo v teh vročih in pasjih dneh večinoma doma, ne reče ne bev ne mev.

Kaj ne zna, kaj ne more, kaj se mu ne zdi vredno?

Kolektivna pogodba bi bila velika in pomembna zadeva, ko bi jo zares podpisali delavci s svojimi delodajalci. Tako pa pri nas sicer imamo eno stranko, delavstvo, nimamo pa delodajalcev, ker je lastnina še vedno ena velika zbrka. Kdo je lastnik? »Mi vsi« baje nismo več, država tudi ne, tujemu kapitalu smo eno figo mar. Direktorji? Delavski sveti in poslovodni odbori?

Ta kolektivna pogodba slovenskih SSS je približno taka, kot je bila tista o minimalnih standardih ali kaj je že bilo, ko so vsi direktorji na žive in mrtve podpisovali, kako da bodo nudili vsem, ki jih bodo na novo zaposlili, stanovanja pa menze in tako dalje. Šlo je za prilive z juga, ki smo jih v času elektrifikacije in industrializacije in megalomanskih projektov nujno rabili. Tista merila in standardi so bili pravi podvig, saj so delavci še naprej živeli v najbolj umazanih barakah in najbolj črnih luknjah.

V razmerah, ko ne veš, kdo je tič in kdo miš, je kolektivna pogodba zanimiva samo toliko, ker se tako svetovljansko, tako fino sliši. A ne, kako evropsko zveni: kolektivna pogodba!

Od evropskih kolektivnih pogodb pa jo po vrednosti in pomembnosti loči še nekaj svetlobnih let. Tako kot tudi naše sindikate in sindikaliste, ki so za povrh vsega še na smrt sprti med seboj. Ne verjamem, da delavci danes, tu in zdaj, sploh kaj pridajo vedo, kdo je kdo. Zato kratki tečaj morda ne bi bil odveč: SSS so tisti, ki imajo za simbol nekakšne kroparske »gautre«, prenovljeni »ta stari« Ravnikovi sindikati, Neodvisnost so tisti, ki jih vodi Tomšič, litostrojski upornik in prvi človek, ki je pred leti v tej deželi zahteval strankarsko skupščino, imamo pa še neodvisne sindikate.

Vsi bi kajpak radi čimveč delavskih duš, zato je boj hud in srdit. Neodvisnost bljuva po kolektivni pogodbi, svobodni jo pod-

pisujejo; neodvisnost terja, naj se odvžejo socrealistična breme preteklosti, kot je skrb za svinjske polovice, za ozimnico, za družbeni standard in kar je še takih obrobni zadev in naj se začne boj za pravice delavca v pravem pomenu besede. In druge lepote in krasote, ki jih posluša uboga delavska raja, ki je bosa in lačna na cesti in ki v resnici nima nič pravic!

Vendar pa: zakaj naj bi bili prav sindikati »pošlhtani« in složni? V tej deželi, ki zdaj slovi po tako strastnih bojih, da se že nostalgčno spominjamo dobrih starih časih hladne vojne, ni noben čudež, da se med seboj ravšajo tudi sindikati.

Vse za bavs in ravs, delavstvo je tako ali tako na vsej črti izpadlo, kot da ga ni: za parlament je neka imaginarna stvar tam nekje na Marsu, saj nobena od strank ni delavska. Sindikati, ki naj bi po neki logiki vendarle bili delavski, pa se onegavijo s tem, kdo je kompromitirani »ta star« in kdo ima legitimno pravico, da je delavski zastopnik.

Jeseni bo rezultat jasen: slovenski delavci bodo še brez svinjskih polovic in krompirja. Socrealistična manira gor ali dol, vendar se kolektivnih pogodb ne da jesti.

Kaj bo v tej deželi nesrečni, ko se bodo obubožani delavci naveličali puhlih sindikalističnih obljub, cincanja vlade in strankarskih bljuvanj vseprek? A bomo mar šele tedaj pogledali skozi okno in zgroženo ugotovili, da je na Slovenskem en glomazen segment civilne družbe, ki živi dobesedno ob kruhu in vodi? ● D. Sedej

PRIJAZEN NASMEH

SLOVENIJA, PRIJAZNA DEŽELA NA SONČNI STRANI ALP? NE VEDNO

Rade Dragojlovič

Srb je, Šumadijec, v Sloveniji je že šestindvajset let, govori lepo slovensko. Nič čudnega, saj ima Nakličanko za ženo. Gostinec je, kot toliko fantov iz Šumadije. Odlično gostinsko šolo imajo v Vrnjački banji, kadre daje za vso Jugoslavijo. A v svojem poklicu je delal le pet let. Najprej je v Mariboru na tržnici prodajal zelenjavo pri Agrokombinatu, sledila je kranjska tržnica, potem je le nekaj let delal v gostinstvu, v Petrolovem motelu v Voklem, zdaj že četrto leto prodaja zelenjavo in sadje v kiosku pred Mercatorjevo trgovino na Planini v Kranju. Da je najprijaznejši prodajalec, kar jih pozna, jo je sporočila ena od njegovih strank. Vedno je v kiosku, vedno na voljo, cene pa so občutno nižje kot na bližnji mini tržnici.

"Z Mercatorjem me veže pogodba. Obvezal sem se, da bom zanje prodajal sadje in zelenjavo tu pred trgovino, da se ne bodo prodajale v trgovini ubadale z njo. Pa tudi takole

na ulici, bližje ljudem, gre prodaja brez dvoma bolje. Cene postavlja Mercator, jaz sem plačan od prometa. Po ves dan sem tu, od šestih zjutraj do sedmih zvečer. Nikamor ne hodim, nikoli ne zapiram. Poglejte, sendvič sem začel jesti pred eno uro, pa ga imam še več kot pol. Če me ni v kiosku, stranke vedo, da nisem daleč. Naberejo zelenjavo in me počakajo. Med nami vlada neverjetno zaupanje. Ne vem, da bi kdaj kdo kaj vzel, pa je vse odprto. Kiosk je navadno dobro založen, te dni je res malo slabše, kajti s 1. avgustom grem na do-

Bilo je 29. junija letos na Kriški gori. Lep dan je bil, ovce so se pasle okrog koč in po pobočju nad njo, v zraku pa je enkratni razgled užival zmajar. Ko se ti naenkrat od koč utrga možki, menda sam oskrbnik, steče kakšnih sto metrov od koč, pograbi ovco in pohiti z njo nazaj v koč.

Hopla! Kaj pa je zdaj to? je pogrelo zmajarja v zraku, ki je bil po naključju sam nečak

pust pa tudi promet je slabši, ker so ljudje na dopustu. Medtem ko me ne bo, bodo prodajalke v trgovini prodajale zapakirano zelenjavo in sadje. Ob koncu dopustov bo pa spet bolj živo tu okrog. Ozimnice se bodo začele. Bili so dnevi, ko sem prodal po osem ton ozimnice na dan. Se pa kažejo slabši časi in takega prometa zlepa ne bo več. Razumeti moramo drug drugega, jaz pa skušam storiti vse, da stranki ustrežem. Njeno zadovoljstvo je tudi moje zadovoljstvo." ● D. Dolenc

Moderni Sherlock Holmesi v zraku

So bila svinjska ali ovčja rebra, to je zdaj vprašanje

Le preberite, kakšen cirkus lahko nastane, če se po zraku vozi zmajar, ki vse vidi kot s sokoljim očesom.

predsednika Pašne skupnosti Križe. Dalj časa je še krožil nad koč, a ovce ni bilo nazaj. No, takole ti izginevajo ovce, si je mislil, ampak tokrat vam ne bo uspelo! Spustil se je v dolino, stopil do strica, mu vse skupaj povedal, ta pa je seveda takoj ukrepal. Preko tajnika pašne skupnosti je sprožil prijavo suma o odtujitvi in zakolu jagnjeta na tržiško policijo. Isti večer je na Kriško goro prišel pastir, ki ta dan ni bil na gori, ker je v Gozdu spravljal seno. Planince je dobil ravno pri meseni večerji in jih obdolžil, da imajo na mizi jagnje, planinci pa so trdili, da jedo svinjska rebra. Kaj so večerjali, je naslednji dan zasliševal planince tudi miličnik.

Raziskava v koči na Kriški gori je pokazala, da je bila prijava neutemeljena in da v koči ni bilo zaklano nobeno jagnje. Tako je povedalo vsaj deset prič. Tudi število ovac je menda "štimalo". Ampak sum še vedno ostaja. Planinci trdijo, da so tisto ovco, ki jo je oskrbnik vzel, že čez četrto ure spustili. Skrili so jo zato, ker pastir

ovce pušča same, trop se nagnete pred koč, jih moti pri delu, iztrebki se s čevlji nosijo v koč in povsod je zaradi tega ena sama slaba volja. Tako so mu tisti dan skrili še dve ovci, ki pa so ju vzeli prav z dvorišča. Planinci trdijo svoje in zahtevajo opravičilo predstavnikov Pašne skupnosti v Gorenjskem glasu in na tržiskem radiu. Pašna skupnost pa o opravičilu noče nič slišati. Zakaj le? Kdo jim jamči, da ovca res ni bila pojedena, da so bila tisto za večerjo res svinjska rebra? Tako ali tako jim na Kriški gori vsako poletje brez sledu zmanjka petnajst do dvajset ovac. Ne najdejo jih v nobenem breznu. Tokrat pa so tako dejanje videli, menda še celo posneli na kamero. In ovca je ovci podobna. Lahko se jo tudi nadoknadi. Kdo ve?

Je bila ovca pojedena ali ne, tule ne bomo rešili. Lahko je bilo vse skupaj le splet naključij - skoraj gotovo je bilo tako. Upajmo, da se bodo pametno pogovorili med seboj, saj so vendar vsi Križani in zaupati si morajo.

Ampak, kriški primer naj vam bo v opozorilo. Če vas bo kdaj zaskominalo po tuji lastnini, ni nujno, da so to ravno ovce, bodite oprezní. Najprej se prepričajte, če v zraku ni kakšen zmajar, ki se s čisto nove perspektive lahko gre tudi detektiva... ● D. Dolenc

ČVEK

Egon Krenz

je nezaposlen

Egon Krenz je v Vzhodni Nemčiji »vladal« le sedem tednov, ko je kar nekaj časa veljal za sposobnega voditelja, ki bo kos številnim problemom. Toda - Krenz je zdaj nezaposlen! Kratkotasi se tako, da redno telovadi okoli svoje hiše v Berlinu, nakupuje in piše spomine pod delovnim naslovom: Ko je padel zid.

Pred nedavnim so ga v neke knjižarni prepoznali: pristopil mu je neki mladenič in ga molče oklofotal. Krenz, ki je star komaj 53 let, pravi, da mu je največji problem, da živi brez dela, a upa, da se bo kmalu zaposlil.

Male gorenjske vasi:
ČABRAČE

Piše: M. Česnik

Na našem zadnjem potepanju po zeleni Poljanski dolini smo se ustavili na Visokem, v zadnjih časih znanem posestvu tudi pod imenom Tavčarjev dvorec. Tokrat pa smo se odpeljali še malo dlje, do Gorenje vasi, od tod do Hotavlj, ki so znane po marmornju. Ravno tu pri kamnolomu pa se dolina zelo zoža. Samo za cesto in sem ter tja tudi za kakšno hišo je prostora. Pot od tu naprej nas je po ožji makadamski cesti, ki je bila že v kar precej slabem stanju, vodila strmo v hrib, med pašniki, kjer se je paslo tudi nekaj živine. Kot pravi domačini je najbolje tako, kajti teren je zelo strm in težko ga je kositi. Sem ter tja je stala tudi kakšna samotna kmetija. Kmalu zatem se je svet le nekoliko zravnil in na obronku na položni terasi se je končno prikazala gručasta vasica. Šele s hišnih števil smo razbrali, da je to končno vas, ki smo jo tolikrat želeli obiskati - Čabrače. Morda to vas pozna kdo od planincev, ki gre večkrat od mimo, kajti skozi Čabrače vodi markirana planinska pot tam preko Osojnice, Špika (903),

spusti se v Hotavlj, potem dvigne zopet do Čabrač, dalje na Malenski vrh (1054), odtod na Stari vrh preko Koprivnika na Blegoš in še dalje po Škofjeloškem pogorju. Kar prijetno je hoditi tod.

Čabrače so torej vas z nekaj hišami, ki leži na južnem obronku Blegoša. K njej spadajo tudi samotna Izgorčeva kmetija, tam gori višje na slemenu; Logateva domačija, ki je nekoliko nižje, na desno ob potoku Logarščica ter še Kržišnikova domačija na levem bregu Logarščice. Hiše v vasi pa, kot da bi se koga bale, se stiskajo skupaj pod cerkvico sv. Jedrta, ki stoji tukaj že kar nekaj stoletij. Nihče od vaščanov ni vedel natančno od kdaj in tudi nam ni uspelo razbrati natančne letnice z nekega že skorajda popolnoma preperelga dokumenta. Lahko bi bilo 1361 ali pa 1561. Vsekakor je cerkviča preživela že vsaj pet stoletij in če bi znala govoriti bi verjetno vedela povedati ogromno število zgodb, predvsem pa to, kako so ljudje tod živeli trdo življenje hribovskih kmetov. Tudi to bi znala pojasniti, od

Cerkvica, pripravljena za popravilo, je podružnica gorenjevaške cerkve sv. Jedrta.

kod in od kdaj se na njenih vratih poznata dve podkvi konjskih kopit. Ljudje v vasi so nam povedali, da je to še iz časov, ko so naše kraje oblegali Turki. Pravijo, da so se ljudje tod zatekli pred njimi na varno in ko so Turki na vsak način hoteli do njih, niso mogli odpreti vrat in tako so jih poskušali razbiti kar s pomočjo konjskih kopit. Kakšna pa je bila usoda vaščanov takrat nihče ne ve. Danes cerkviča kaže precej bomo podobno, kajti prvič je bila popravljena in tudi baročno predelana v 18. stoletju, natan-

čneje tam okrog leta 1768, vsaj tako kažejo letnice na slikah, ki prikazujejo v dvanajstih delih križanje. Oltarno sliko pa je napravil takrat Stefan Šubic. Od takrat pa vse do nekaj let po vojni za cerkvico nihče ni storil ničesar, razen streho so nekoliko popravili. Danes pa se ji verjetno zopet pišejo boljši časi, saj je skoraj že vse nared za obnovo.

Torej na pobočju Boršta se stiska dvanajst hiš, vendar so nekatere od njih tudi že prazne. Ena najstarejših tipičnih kmečkih hiš v vasi ima letnico

1848, kasneje pa je bila obnovljena. Vse ostale hiše pa so veliko mlajše, kajti 1895 je vas nekdo zažgal in le ena hiša ni pogorela do tal. Ljudje so se preživljali predvsem s kmetijo - živinorejo, imeli so nekaj njiv. En del zaslužka pa jim je predstavljal tudi gozd. Poleg tega so ženske pozimi, ko je bilo več časa delale tudi čipke, ki so jih odkupovali spodaj v Hotavljah. Kot pravijo so zanje zelo slabo plačevali, to pa je bil v neki meri tudi vzrok, da je ta obrt zamrla. Mlajše ženske še znajo delati čipke, vendar jih

še zase ne, kajti zmanjkuje jim časa. Škoda.

Danes imajo še vedno žive kmetije, nekaj živine in njiv, ob tem pa se ljudje vozijo na delo tudi v bližnje kraje (Hotavlj, Žiri, Gorenja vas), kajti samo s kmetijo se ne da preživeti. Kljub temu da so nekatere hiše že zapuščene, se ljudje v vas vračajo in si tu gradijo nove hiše. Kaže, da vas, kljub temu da ima odročno lego, še vedno ne bo izumrla, kajti mladi se vračajo. Velja pa tudi omeniti, da v vasi nimajo vaščana, ki bi bil starejši od petinpetdeset let.

Skupaj, na južnem pobočju Blegoša, stisnjenih nekaj hiš hribovske vasice Čabrače.

Foto: J. Cigler

Tennis

Dve srebrni odličji Barbare Mulej

Zagreb, 30. julija - Na teniških igriščih v Zagrebu se je v nedeljo s finalnimi boji končalo letošnje evropsko mladinsko prvenstvo v tenisu za kategorijo mladincev in mladink do starosti 18 let in v obeh konkurencah v starosti do 16 let.

Edina Slovenka je v naši reprezentanci igrala v kategoriji do 16 let Kranjčanka Barbara Mulej (TK Triglav). Prav Barbara Mulej je bila najboljša od vseh jugoslovanskih reprezentantov. Kar dvakrat ji je uspelo, da je igrala v finalu. Vendar tokrat ni imela prave športne sreče. Med posameznicami jo je v finalu s 6 : 4 in 7 : 6 premagala Romunka Irini Spirlea. Prav tako druga je bila Mulejeva skupaj z Muričevno. Našo dvojico sta v finalu premagali Rusinji Ignatejeva in Suhova s 5 : 7, 4 : 6.

Vseeno je to za Barbaro Mulej res imeniten mednarodni uspeh. Za pravo moško teniško igro in za dve drugi mesti iskrene čestitke.

D. H.

Teniški turnir Dunlop

Zmagovalec Kranjčan Por

Podbrezje, 29. julija - V soboto zvečer so na novem teniškem igrišču sklenili prvi odprti turnir tenisa za nagrade Dunlop, ki se ga je udeležilo 30 igralcev, med njimi tudi dve ženski. Glede na udeležbo kar štirih tekmovalcev in številnih drugih ljubiteljev tenisa z Gorenjske je šlo za eno večjih tovrstnih prireditvev na zasebnih igriščih.

Tekmovanje se je začelo v petek popoldne. Zaradi dobre organizacije in velike razlike v kvaliteti igralcev je turnir potekal hitreje od predvidevanj, zato so bili boji končani že v soboto proti večeru. Zmagovalec turnirja je postal kranjski tekmovalac Marko Por, ki je premagal klubskega tovariša Primoža Starca, 3. mesto je zasedel Borut Urh iz Podvina, na 4. mesto pa se je uvrstil Damijan Klevišar iz Kranja. Tem tekmovalcem so pripadle praktične nagrade, drugi udeleženci pa so prejeli skromne spominke. V tolažilni skupini je v malem finalu zmagal Bobi Perhac iz Kranja. K dobremu vzdušju so s športnim navijanjem pripomogli tudi gledalci ob igrišču v Podbrezjah, kjer lastnik Sašo Štiherl v prihodnje načrtuje predvsem turnirje za rekreativne igralce. ● S. Saje

Kolesarstvo

Izbrana reprezentanca za svetovno prvenstvo

Kranj, 24. julija - Zvezni kapetan članske jugoslovanske kolesarske reprezentance Cvitko Bilič je izbral širok krog reprezentantov, ki bodo nastopili na letošnjem svetovnem ženskem prvenstvu, ki bo 2. septembra Fukoki na Japonskem. Za to prvenstvo je zveza zgotovila polovico denarja, v glavnem za pot na Japonsko. Priprave reprezentantov bodo petnajst dni. Za nastope na nekaterih dirkah bodo financirali klubi.

V članski reprezentanci je devet »Japoncev«, med njimi je tudi član KK Save Aleš Pagon, ostali pa so: Valter Bonča (Merx), Srečko Glivar, Sandi Papež (oba Krka), Miloš Rnjaković, Robert Pintarič, Boris Primožič (vsi Rog) ter Miča Brković (UNIS) in Aleksander Milenković (Beograd). D. H.

V campingu Šobec

Tradicionalni šahovski turnir

Lesce, 30. julija - Šahovsko društvo Murka Lesce razpisuje 17. mednarodni moštveni šahovski turnir v počastitev praznika občine Radovljica in krajevnega praznika Lesce. Turnir se bo začel to nedeljo, 5. avgusta, ob 10. uri, v moški in ženski konkurenci.

Turnirja se lahko udeležijo vsa prijavljena moštva, ki bodo razporejena v skupine po igralni moči igralcev. Zamudniki bodo dožrebani. Moštvo sestavljajo štirje igralci in dve igralki, prijave pa sprejema sodnik do pričetka tekmovalnega dne. Najbolje se uvrsti moštvo, ki osvoji največ meč točk (2, 1, 0). V primeru enakega števila točk so kriteriji za boljše uvrstitve: večje število točk posameznih partij, medsebojni izidi in žreb. Najboljši bodo prejeli prehodna pokala v obeh konkurencah, pripravljeni pa so tudi pokali za tri najboljše moštva v vseh skupinah. Vsako moštvo mora ob nastopu imeti dve brezhibni šahovski uri. Igralo se bo po hitropoteznem pravilniku FIDE, tako da ima vsak igralec ali igralka pet minut časa za razmišljanje za celo partijo. Odločitve glavnega sodnika so dokončne. Pristopnina za moško ekipo je 100 din, za ženske pa 50 din ter se plača organizatorju v gotovini ob prijavi. V primeru slabega vremena bo zagotovljen pokrit igralni prostor. ● V. S.

Kaveljci in korenine na Bledu

Bled, 30. julija - Letos je na sporedu že dvanaajsta akcija "Brazde vzdržljivosti", ki jo pripravlja RTV in Zavarovalnica Triglav. Za udeleženci akcije je že več maratonov, to nedeljo, 5. avgusta, pa bo plavalni maraton na Bledu. Organizacijski odbor akcije sporoča vsem udeležencem, da bo start 12. maratona iz Zake ob 10. uri. Avtobusi bodo prav tako kot lani vozili v Zako s križišča pred hotelom "Park". Prvi bo odpeljal ob 9.15, drugi pa ob 9.30. Prijave za start bodo sprejemali od osme ure zjutraj dalje pod Park hotelom v bližini cilja. ● V. S.

Turnir trojk

Škofja Loka, 28. julija - Škofjeloški košarkarji so pod pokroviteljstvom Avia cluba, v soboto dopoldne na košarkarskem igrišču za halo Poden v Škofji Loki, organizirali turnir trojk. Udeležilo se ga je devet ekip, najboljše pa so se izkazali košarkarji ekipe trgovine AS iz Kranja. Drugo mesto si je prislužila ekipa Avia club iz Škofje Loke, tretji pa so bili tekmovalci Etikete iz Žirov. ● V. S.

Bohinjski turistični delavci so organizirali 1. klasični triatlon

Plavanje, kolesarjenje in tek

Na prireditvi je nastopilo skoraj sto tekmovalcev iz Jugoslavije in tujine, najboljši čas pa je dosegel naš znani triatlonec Janez Tomšič.

Bohinj, 28. julija - "Triatlon jeklenih ima v Bohinju že dolgoletno tradicijo, zato tudi organizacija prvega klasičnega triatlona za nas ni predstavljala večjih težav. Treba pa je povedati, da smo imeli veliko podporo domačinov, saj je pri organizaciji sodelovalo okrog štiristo Bohinjcev. Spodbudno je tudi, da smo že tokrat imeli mednarodno udeležbo, kar pomeni, da se tudi na tem področju, z organizacijo klasičnega triatlona, skozi vrata Alpe Jadran prebijamo v Evropo. Nekateri gostje so se sicer pritoževali zaradi zapore ceste, vendar tekmovalci takšno zahtevo in so nas tudi pohvalili za dobro organizacijo," je po končanem tekmovalstvu povedal predsednik organizacijskega odbora "Triatlon Bohinj 90" Miro Mulej.

Vročina, ki je spremljala tekmovalstvo, je bila, kljub prijetnim sapicam izpod Triglava, za osemindeset udeležencev maratona gotovo še dodaten napor, saj je bilo pošteno vroče tudi številnim gledalcem, ki smo tekmovalce opazovali v senci, ob kozarcu hladne pijače. Če je prvi del tekmovalstva, 1500 metrov plavanja v prijetni vodi (22 do 23 stopinj) še pomenil malce osvežitve, je bilo kolesarjenje na nekaj manj kot 40 kilometrov dolgi progi že večji napor. Tekmovalcem, izmed katerih so bili mnogi tudi udeleženci Maratona Franja prejšnji teden, pa je bila vožnja prek Stare Fužine, Srednje vasi, Jereke, Bitnja, Bohinjske Bistrice (dva kroga) le eden izmed novih treningov. Občudovali smo jih, s koliko energije so se zapodili na zadnji del proge, ko so morali preteči pot okoli Bohinjskega jezera.

Po slabih dveh urah so bili na cilju pod Skalco prvi tekmovalci. "Zavedal sem se, da sem favorit, vendar pa nikoli ne smeš na progo s preveč rezerve. Proga mi je ustrezala, morda je bil malo hribovit kolesarski del, kajti trenutno mi kolesarje ne gre preveč dobro. Bal sem se, da bodo na progi vozila, vendar so se organizatorji izredno potrudili za varnost tekmovalcev. Vročina pa me ni ovirala, saj imam raje vročino kot dež," je povedal zmagovalec Janez Tomšič iz Tacna pod Šmarno Goro, ki se je pred kratkim uvrstil na 21. mesto v kvalifikacijah za svetovno prvenstvo v klasičnem triatlonu na Havajih (med 1200 tekmovalci), kjer bo tekmovalje 6. oktobra. Med boljšimi tekmovalci je bil tudi Brane Kalan iz Škofje Loke: "Lani sem sodeloval na vseh triatloneh, ki so bili pri nas. Tudi letos sem bil v Kamniku, grem še v Braslovce in pridem konec avgusta spet v Bohinj na triatlon jeklenih. Proga današnjega triatlona je dobra, čeprav je kolesarski del krajši od napovedanega. Všeč pa mi je, ker je zelo razgibana. Med tremi disciplinami sem najboljši v kolesarstvu, saj največ vozim kolo, letos sem se popravil tudi v plavanju, najmanj pa mi "leži" tek." Tudi tekmovalke so morale opraviti enako dolgo progo. Najhitrejša je bila Nataša Kosmač iz Nove Gorice, ki je povedala: "Vesela sem, ker sem zmagala, saj je bila na tekmovalstvu tudi zelo dobra Italijanka. V triatlonu tekmujem eno leto, za to pa me je navdušil mož, ki me je lani prvič prijavil za tekmovalstvo, tokrat pa sem bila celo hitrejša od njega. Vidimo pa se spet na Jeklenih!" Eden izmed redkih domačinov, ki je sodeloval na triatlonu, pa je bil Karel Medvešek: "Progo sem dobro poznal, saj sem poročil v Bohinju in živim tu 25 let. Organizacija je bil plus štiri, nekaj pripomb imam le na organizacijo teka, saj bi ob hudi vročini lahko fantje s kantami z vodo in gobami malo osvežili tekmovalce. Sodeloval sem na vseh triatloneh, trikrat na Bledu in petkrat na jeklenih v Bohinju."

Razen štirih so vsi tekmovalci v predpisanem času prišli na cilj,

Zmagoslavje kolesarjev Roga in Save

Kranj, 29. julija - Dva dneva triindvajsete mednarodne kolesarske dirke Po ulicah Kranja in deseti večerni kriterij, ki je bil hkrati že peti za točkovanje kriterija slovenskih mest, vzorna organizacija kolesarskih delavcev Save, zmagoslavje kolesarjev Roga iz Ljubljane in Save iz Kranja, okoli 15.000 gledalcev so glavne značilnosti dvodnevnih dirk. Za nameček pa je dirka Po ulicah Kranja ena najtežjih pri nas.

Nedeljsko triindvajseto mednarodno kolesarsko dirko Po ulicah Kranja, ki je bila za slovenske tekmovalce tudi republiško prvenstvo, so začeli mlajši mladinci. V tej disciplini je bila ogorčen boj za zmagovalca in za republiškega prvaka. V obeh dneh je nastopilo okoli tristo tekmovalcev iz Avstrije, Madžarske, Poljske, ZRN in Jugoslavije. Pri mlajših mladincih so bili v ospredju kolesarji iz Krke (Novo mesto) in Savčani, za presenečenje pa je poskrbel tekmovalce Reke. V predzadnjem krogu sta skupini pobegnili Rečan Vladimir Mihajlevič in Krčan Branko Filip. Le-ta je zmagal, medtem ko je bil Rečan drugi, na tretje mesto pa se je uvrstil tekmovalce iz ekipe zmagovalca Andrej Gimpelj.

V največji vročini, ob 11. uri, so s starta na 130 kilometrov dolgo krožno pot krenili člani in starejši mladinci. V pravi razgibani dirki tekmovalcev v obeh kategorijah je bil atraktiven boj. Kot dirkači sami pravijo, je 3.400 metrov dolgi krožni krog, peklenski krog. Še posebej Jelenov klanec. Po prvih otipavanjih so pri članih v napad krenili Rogovci, Celjani in Savčani. Vsi ti so kar spretno kontrolirali vsak pobeg. V petindvajsetem krogu, prevozili so jih morali 35, sta v ospredje prišla Rogovca Robert Pintarič in Samir Lizde. Prav Lizde je bil dan pred dirko v Banjiluki zmagovalec dirke Po poteh Avnoja. Oba sta že v devetem krogu pred ciljem prehitela vse ostale že za več kot krog. Glavna nagrada za tekmovalca pri članih je bila motorna kosilnica, darilo MIA Osijek. Nagrado si je z zmago prikolesaril Rogovec Robert Pintarič, drugi je bil Lizde in tretji Celjan Baloh.

Enako borbeno so tekmovali tudi starejši mladinci. V ospredju so bili Savčani, Rogovci in kolesarji Čukariškega (Beograd). Največ moči na cilju je imel Tomaž Petek iz Roga, ki je bil prvi pred Markom Beličem (Čukarički) in Savčanom Tomažem Poljanecem.

Ni dosti manj borbeno ni bila dirka desetega večernega kriterija za točke slovenskih mest. 600 m krožna proga je bila res hitra. Za nameček pa so tekmovali še otroci do deset let starosti z navadnimi kolesi in kolesi na prestave. V obeh kategorijah je dirkalo 15 otrok.

Rezultati - XXII. mednarodna dirka Po ulicah Kranja - ml. mladinci (20 krogov, povprečna hitrost 37,667 km/h) - 1. Filip (Krka) 1:07,37, 2. Mihajlovič (Reka) 1:58,00, 3. Gimpelj (Krka) 1:59,00, 4. ŠOOŠ (Pomurje), 5. Hauptman (Rog) vsi v času tretjega, 12. Zihert, 20. Bajt, 21. Konec (vsi Sava), st. mladinci (35 krogov - povprečna hitrost 38,988 km/h) 1. Petek (Rog) 3:24,15, 2. Belič (Čukarički) 3:24,17, 3. Poljanec (Sava) 3:24,54, 4. Lovše (Ptuj), 5. Bole (Rog) isti čas kot tretji, člani (35 krogov, 38,988 km/h), 1. pintarič 3:19,53, 2. lizde (oba Rog) 3:20,07, 3. Baloh (Celje) 3:29,19, 4. Miškulin (Rog) 3:24,28, 5. Bertonec 3:24,54, 7. Polanec, 11. Jauk (vsi Sava) 3:24,54.

večerni kriterij - otroci brez prestav - 1. Zupanec, 2. Cuznar, 3. Tičar, s prestavami - 1. Kolar, 2. Blatnik, 3. J. Valjavec, pionirji B - 1. Berce (Sava) 15, 2. Macele (Krka) 12, 3. Starc (Sava) 9, pionirji A - 1. Leban (HIT Casino NG) 15, 2. Kelner (Ptuj) 13, 3. Hrvatin (Kamen-Pazin), ml. mladinci - 1. Bajt (Sava) 25, 2. Burn (Krka) 22, 3. Pavli (Rog) 9, st. mladinci - 1. Pilar (Sava) 30, 2. Rotar (Bled) 23, 3. Bajc (Rog) 16, člani - 1. Premužič (Rog) 45, 2. Robič 27, 3. Papež (oba Krka) 25.

Dušan Humer

Na triatloneh se pogosto srečujejo isti tekmovalci, tako da so nekateri že stari znanci.

Najhitrejša med triatlonkami je bila simpatična Nataša Kosmač, ki se je enakopravno kosala z moškimi.

Janez Tomšič je bil najhitrejši v vseh treh panogah.

"Drugo leto bomo v Bohinju takšen triatlon spet organizirali, najbrž pa ne v tem času, morda že v predsezoni, saj nočemo, da bi prometni režim oviral goste. Zavedamo pa se, da Bohinj svoje goste lahko pridobi ravno zaradi svoje čistoče in z organizacijo športnih prireditev. Kajti lahko je danes, ko je Evropa tako blizu, organizirati koncert svetovno znanega ansambla in v kraj pripeljati 35 ali 40 tisoč obiskovalcev. Kakšne pa bodo posledice tega, je jasno. Z rekreativci pa medse dobimo goste, ki spoštujejo naravo in ekologijo," je ob prireditvi poudaril Miro Mulej.

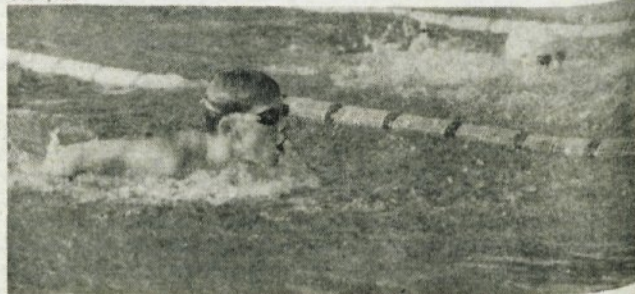
najboljši pa so bili: moški - Janez Tomšič 1:52:16,6, Igor Kogoj 1:52:40,1 in Brane Breznikar, ženske - Nataša Kosmač 2:08:42,5, Branka Debenjak 2:16:11,2 in Paola Sanson 2:17:55,5.

V. Stanovnik, slike: G. Šinik

Mednarodni plavalni miting v Radovljici

Radovljica, 28. julija - V soboto je bil na letnem kopališču v Radovljici mednarodni plavalni miting, ki ga je Plavalni klub Radovljica že deveto leto zapored organiziral v okviru radovljiškega občinskega praznika. Na mitingu so sodelovali plavalci in plavalke iz Italije, Madžarske, Češkoslovaške, Danske in Jugoslavije. Nastopilo je 113 tekmovalcev iz petnajstih klubov in iz JLA. Pokrovitelji prireditve so bila gorenjska trgovska, industrijska in turistična podjetja. Program tekmovalstva je obsegal 12 disciplin za absolutne in mladinske skupine. Najboljše rezultate so dosegli:

200 metrov kravl: moški - absolutno - Jure Bučar (Ljubljana) 1:53,57, moški mladinci - Iztok Škrabar (Ljubljana) 2:02,90, ženske - absolutno - Mojca Jamnik (Triglav Kranj) 2:14,93, mladinke - Špela Kubik (Biser Piran) 1:11,40
100 metrov prsno: moški - absolutno - Tomaž Slapernik (JLA) 1:11,97, mladinci - Silvano Kravos (Italija) 1:11,54, ženske - absolutno - Rita Varga (Madžarska) 1:23,50, mladinke - Jana Demšar (Radovljica) 1:18,97, mladinci - Borut Fabjan (Koper) 1:06,23, ženske Saška Robič (Radovljica) 1:12,29, mladinske - Tatjana Blatnik (Triglav Kranj) 1:14,12.

100 metrov delfin: moški - Nace Majcen (Ljubljana) 1:00,44, mladinci - Matej Feguš (Ilirija Ljubljana) 1:01,00, ženske - EMY BAUZON (Italija) 1:10,29, mladinke - Sanda Mladenović (Triglav Kranj) 1:11,40

200 metrov mešano: moški - Tomaž Slapernik (JLA) 2:21,02, mladinci - Krešo Božikov (Triglav Kranj) 2:17,80, ženske - Polona Rob (Radovljica) 2:27,28, mladinke - Jana demšar (Radovljica) 2:38,80
50 metrov kravl: moški - Tadej Zebec (Ilirija Ljubljana) 0:25,61, mladinci - Krešo Božikov (Triglav Kranj) 0:25,80, ženske - Saška Robič (Radovljica) 0:29,75, mladinke - Sanda Mladenović (Triglav Kranj) 0:29,97.

Po mednarodnih merilih so najboljše rezultate pri moških dosegli Jure Bučar (200 m kravl), Nace Majcen (200 m kravl) in Tadej Zebec (100 m delfin), pri ženskah pa Polona Rob (200 m mešano), Špela Kubik (200 m kravl) in Mojca Jamnik (200 m kravl).

Suzana Adžić slika: Gorazd Šinik

Pogled na križišča s projektantove mize

So kranjska križišča res zgrešena?

Pri načrtovanju križišč je projektant pogosto prisiljen iskati kompromise med prostorskimi omejitvami, lastninskimi interesi in finančnimi (ne)zmožnostmi investitorjev, kar pa seveda ne sme biti izgovor za slabe rešitve.

Kranj, 30. julija - V križiščih, kjer se prometni tokovi križajo, so trki z bolj ali manj hudimi posledicami pogostejši. Nesreče se dogajajo tudi v križiščih, za katere se pri analizah ugotovi, da so pravilno projektirana in zgrajena, da jih je izzval povzročitelj, ki ni spoštoval prometnih pravil. Žal analize nesreč vedno ne upoštevajo vseh vidikov, prezrejo, denimo, da neko križišče (ali cesta) ni grajeno tako kot je bilo projektirano. Tako imenovana strokovna javnost ima v takšnih primerih prešibek glas. Zato pa je glasnejša, včasih tudi po krivici, laična javnost, vozniki, prepričani, da so z vozniki izpitom postali tudi projektanti za ceste. Najprej dvomijo, nato kritizirajo, nazadnje pa glasno in ostro napadajo posamezne "zgrešene" objekte in njihove projektante (investitorjev začudeno).

Dokaj negativno javno mnenje se drži tudi nekaterih kranjskih križišč. Najpogostejše in najostreje je napadano "križišče smrti" na cesti Kranj-Brnik-delaški most-Britof, kar je po svoje tudi razumljivo, saj so prav v njem trki s hudimi posledicami najpogostejši. Večino križišč v Kranju so risali v Projektivnem podjetju Kranj - manj v novejšem času - zato smo za pogovor o križiščih zaprosili najbolj prekaljenega med njimi, Stanka Rebolja.

Dejal je, da pri načrtovanju križišč upoštevajo strokovne smernice tehničnega pravilnika Jugoslavije, v katerem

pa je malo uporabnega, zato raje posegajo po tujih strokovnih usmeritvah in po republiških, ki so jim podobne. Žal investitorji dostikrat raje izberejo projektanta, ki mu te smernice niso svete, ki je dojemljiv za investitorjeve želje in hitre rešitve. »Moje vodilo je vedno bilo, da so meje, katerih po strokovni plati ne smem prestopiti,« pravi Stanko Rebolj.

Pri načrtovanju križišč, zlasti v poseljenem okolju, projektanta običajno omejuje vsaj troje: prostor, lastniki zemljišč s svojimi interesi in finančna zmožljivost investitorja.

Seveda pa to ne sme biti izgovor za popuščanje oziroma slabo projektno rešitev. Zdi se, da je eno takih prav križišče na brniški cesti, kritizirano tako s strani voznikov kot policije.

»Na križišču dveh enakovrednih regionalnih cest sta možni dve rešitvi,« pravi Stanko Rebolj. »Ali izvennivojsko križišče (podvoz, nadvoz) ali umetna podreditev ene smeri drugi, prednostni. Z načrtovanjem tega križišča smo se v Projektivnem podjetju zelo veliko ukvarjali, končno izvedbo projekta je nato izdelal inž. Lojk. Projekt je bil narejen in križišče grajeno v okviru avtoceste. Z določenim zamikom je bil delan krak proti Britofu, že skoraj med samo gradnjo je bilo treba v križišče vnesti tudi kolesarske steze. Za prednostno cesto je bila izbrana brniška smer, ker je bolj prometna. S policijo smo o tem križišču zadnjič govorili po nesreči inšpektorja Gubine, pol leta

Stanko Rebolj

prej pa so nas z občine, na pobudo ljudi, vprašala za mnenje, kaj narediti z vsemi križišči od Brnika do Kranja. Povedal sem, kar še danes mislim: da je treba popraviti predvsem navade voznikov. Utripajoče luči, dodatne

zmedo in da ne ve, kdaj bo zgrajen severni krak obvoznice.

Precej kritik je bilo svoje čase deležno tudi križišče pri spodnji Iskri. Boljše rešitve, kot je, spričo različnih interesov železnice, Iskre, Merkurja in reke Save po mnenju Stanka Rebolja ni bilo mogoče ponuditi. Kritizirani so tudi otoki, ki ločijo vozne pasove, proti njim so policisti, vozniki, cestarji, ki plužijo sneg. Brez otokov bi se voznik v križišču izgubil, prečne črte bi bile v plundri in obledeli barvi slabo vidne. In še pomislek zaradi "hriba" v križišču pri mlekarji ob začetku (oziroma izteku) delavskega mostu. Gre le za 2-odstotni nagib, ki se zdi hrib le divjakom za krmilom.

Po mnenju projektanta Stanka Rebolja je torej varnost voznikov skozi kranjska križišča odvisna predvsem od njih sa-

Nove utripajoče luči, novi znaki, nove ovire. Zakaj ne vsaj semafor, če je že nadvoz odmaknjen v daljino prihodnosti? Križišče pri Iskri - kompromis omejenega prostora, lastninskih interesov in denarja.

table z omejitvami, ovire na prednostni cesti lahko koristijo večji varnosti, nikakršna rešitev pa ne more preprečiti nesreč, če vozniki kršijo pravila. Slišal sem za pobudo, naj bi se to križišče uredilo izvennivojsko. Tudi sam sem investitorju predlagal tako rešitev (rondo), vendar jo je zavrnil, češ da bi to povzročalo

mih. To je gotovo res, res pa je tudi, da bi jim lahko tudi "tehnik" bolj pomagala, kot jim. Ne mislim le na podvoze ali nadvoze, ampak predvsem na semaforje, ki jih v Kranju ni niti za prste ene roke in so za investitorja oziroma upravitelja cest očitno prehud strošek. ● H. Jelovčan, foto: G. Šinik

NA SONČNI STRANI ALP

Ohraniti gorsko podobo Kravca

Kranj, 27. julija - Po predstavitvi zamisli za nadaljnje širjenje rekreacijsko turističnega centra na Kravcu je bilo moč prebrati v dnevnem časopisu in planinskem glasilu mnenja za in proti tej ideji. O njej so razpravljali tudi v komisiji za varstvo okolja pri PD Kranj, kjer sodijo, da ni možen noben poseg v alpski svet brez strokovne presoje in zgolj zaradi interesov le ene vrste gostov na gori.

Planinci poudarjajo, da ne nasprotujejo razumnemu razvoju smučarstva in obnem za delavca sprejemljivim rekreacijskim sistemom. Glede Kravca pa ponovno opozarjajo, da že sedanje razmere dajejo dovolj razlogov za zaskrbljenost nad obremenitvijo narave. Gola pobočja zaradi izgradnje žičniških naprav in smučarskih prog vse bolj načenja erozija tal, objektj so brez čistilnih naprav, uskladiščena tekoča goriva pa so stalna nevarnost za zaloge pitne vode. Če bi smučiča razširili še na področje Dolgih njiv in Kalškega grebena, bi praktično ne ostal več noben koteček okrog Kravca nedotaknjen. Tudi zamišljena cesta na Kravac pomeni pravo katastrofo, saj bi promet vozil, ki pri nas povečini ne uporablja neosvinčenega bencina, dodatno obremenil okolje.

Samo strokovni elaborati in ekonomsko preverjene razvojne študije naj bodo osnova pri odločanju tudi za posege v visokogorski svet, terjajo kranjski planinci. Žal se je doslej vse prevečkrat dogajalo, da so zagovorniki "zimskih paradizov" prihajali tja le ob najidealnejših razmerah, ko je debela snežna odeja prekrila vse oskrunjenosti narave in vse probleme zaradi nečistoče. V prihodnosti ne bi nikakor smel ostati v ospredju interes samo enih obiskovalcev na gori, naglašajo v PD Kranj. Obenem razočarano ugotavljajo, da društva - kranjsko ima kar tri tisoč članov, postajajo kljub množičnosti vse bolj nevljavna pri odločanju o rabi gorskega sveta, zagovornike varstva narave pa ob slehernem nasprotovanju dvomljivim zamislim razglasijo za nergače. ● S. Saje

Zebre prihajajo s poletjem

Kaj imajo skupnega afriške živalske zebre in kranjske cestne zebre, boste vprašali. Veliko. Oboje so javne poletne vročine...

Pravilnik o vzdrževanju in varstvu cest sicer terja sprotno obnavljanje talne cestne signalizacije, vendar se v podjetjih, ki so zadolžena za to opravilo, izmotavajo, češ da občine skoparijo z denarjem, zastoj ali na up pa si stroškov ne morejo nakopati.

Polijski prometni inšpektorji govorijo drugače, namreč da bi se spodobilo obnavljati prehode za pešce, polne in prekinjene črte, vsaj dvakrat na leto, nikakor pa ne šele sredi visokega poletja, ko so stare oznake že skoraj povsem obledele, razen tega pa "malarji" še po nepotrebnem zadržujejo prometni vrvež. Napisali so že nekaj prijav sodniku za prekrške, da bi odgovorne ljudi spametovali, vendar je takšna "spodbuda" več ali manj bob ob steno.

Policisti imajo tudi pripombe na nestrokovnost opravljenega dela. Nista sporni le najbolj običajni primitivni orodji za ta posel, kangla z barvo in ročni valjar ali čopič, s kritiko cikajo predvsem na nepravilno označevanje, na polno črto, denimo, kjer bi lahko bila prekinjena, na zebro, kjer je najmanj primerno mesto zanj, skratka, na prepričanost, da mora biti tudi nova črta ravno tam in taka, kot je bila pred desetimi leti. Predlogi, priporočila za spremembe očitno romajo v koše.

Letos so zato prometni inšpektorji ubrali nekoliko drugačen način. Odgovorne ljudi so popeljali po cestah in jim na kraju samem pokazali, kaj naj naredijo drugače. Cestno podjetje, ki ima na skrbi oznake na magistralki in regionalnih, je svoje delo opravilo, čeprav se ga je tudi prepozno lotilo, medtem ko komunalci še kar veselo rišejo po mestu. Ne le v Kranju, da ne bo pomote, še slabše je, na primer, v Škofji Loki, kjer pešci večinoma prečkajo ceste po spominu. Žal vsi vozniki nimajo enako dobrega spomina. Kaj, če... ● H. Jelovčan

SEDEM DNI

S konjsko vprego v avto

Škofja Loka, 27. julija - Ob 11.15 je 75-letni Jože Miklavčič z Grenca s konjsko vprego peljal po regionalni ob Škofje Loke proti Kranju. V Grencu je neprevidno zavijal levo proti diskontu, ko je nasproti s 126 P pripeljala Romana Ribnikar, roj. 1965, iz Dorfarja. Po trčenju je Miklavčiča vrglo z voza, hujše ranjenega so odpeljali v UKC.

Bombi v Bohinjskem jezeru

Bohinj, 27. julija - 10-letni Primož P. iz Stare Fužine je med potapljanjem v Bohinjskem jezeru, dva do tri metre od obale, meter globoko, našel dve ročni bombi, dolgi 17 cm, z varovalko. Eno je prinesel domov, drugo skril v travo ob jezeru. Kasneje je povedal, da je v vodi še več bomb.

Nezgoda pri razžagovanju hlodov

Lenart, 27. julija - Pri razžagovanju hlodov na novem, sicer že rabljenem večlistnem sekularju, last Alojza Habjana iz Lenarta v škofjeloški občini, se je huje ranil sezonski delavec Joco Nikolič. Eden od listov sekularja je zagrabil približno meter dolg kos deščice in ga pod lamelami potisnil v njegov trebuh. Odpeljali so ga v UKC. Nezgodi je poleg nepoučenosti, kako varno ravnati s strojem, botrovala še tehnična nepopolnost stroja.

Planinec padel v navezi

Kr. Gora, 28. julija - Pri plezanju Severnega raza v severni steni Male Mojstrovke si je huje poškodoval nogo italijanski državljani Roberto Maschio, roj. 1948, iz Udina. Pri plezanju v navezi se mu je pod noge odlomil oprimek in padel je deset do petnajst metrov globoko. Soplezalca sta ga za silo oskrbela, nato pa odšla po pomoč v Tičarjev dom na Vršču. V reševalno akcijo je šlo šest članov GRS Kr. gora in helikopter, ki je ponesrečenca pripeljal v dolino.

Nevaren epileptični napad

Jezerko, 29. julija - 29-letni Franc Valjavec s Trstenika je kakšnih 30 metrov od Kranjske koče proti Skutinemu ledeniku doživel epileptični napad. Pri tem je padel in se huje ranil po glavi. Na zdravljenje v UKC ga je odpeljal reševalni helikopter. Podoben napad je Valjavec preživel že 12. julija v Cozjovi koči na Kokrškem sedlu, ko ga je helikopter prav tako prepeljal v UKC.

Odkrili tihotapca in trgovca z orožjem

Konec donosnega posla

Kranj, 30. julija - Kriminalisti UNZ Kranj v kazenski ovadbi javnemu tožilstvu bremenijo 70-letnega Škofjeločana tihotapstva in nedovoljene trgovine z orožjem, odgovarjal pa bo tudi zaradi carinskih prekrškov.

Možak, ki so ga zaradi sladkorne bolezni morali izpustiti iz pripora, se je z donosnim poslom očitno ukvarjal več let. Pri hišni preiskavi so kriminalisti zasegli štiri policijske puške na šibre, kakršne uporablja ameriška policija, lovsko puško z daljnogledom, razne dele orožja - od kopit do delov za sestavljanje revolverjev ipd. - ter 1588 kosov streliva.

Prileten, a še izredno krepak in vitalen mož, kot so ga opisali kriminalisti, je orožje sam tihotapil iz Avstrije. V domači delavnici za predelavo, opremljeni z vsemi potrebnimi stroji, je orožje tudi sam prirejal; iz kopita puške, na primer, je izdeloval nova kopita za pištole. Tudi prodajo orožja domačih kupcem je vodil sam. ● H. J.

GORENJSKA NOČNA KRONIKA

Policistov se je ustrašil

S. V. s Tavčarjeve ulice bo najbrž dobro premislila, preden bo izrekla doživljenjski "da". T. K. jo je namreč sredi noči, ko naj bi počela kaj bolj prijetnega, pretepal in razbijal stanovanje. Ni ji kazalo drugega, kot da na pomoč pokliče policijo. Korenjak se je šele tedaj zresnil in pobežnil pred policisti. Kljub temu mu sodnik za prekrške ne odide.

Brezobzirni voznik

Več ljudi je opozorilo policiste, da se po Prešernovi ulici brezobzirno vozi gor in dol avtomobilist z ljubljansko registracijo, da ogroža pešce, zlasti otroke. Voznika bo o vozniki kulturi podučil tudi sodnik za prekrške.

Podlegel maliganom

Uslužbenec bencinskega servisa na Zlatem polju je sporočil, da je nasproti servisa obležal neznan mož. Policisti so ugotovili, da gre za R. A. s Poljšice, ki so ga premagali maligani. Napotili so ga domov na zdravljenje, svoj recept pa mu bo zapisal še sodnik za prekrške.

Natakarica se je uštelala

Natakarica iz bifeja na Golniku je poklicala policiste, da bi pregnali goste, ki so nekaj pred drugo uro ponoči v lokalu razbijali in se pretepali. Ko so možje v modrem prišli, je bilo vse mirno, v bifeju pa še precej gostov. Natakarici so očitali, ker je gostom v tako poznih urah stregla, namesto da bi zaprla lokal. Tudi sodnik za prekrške ji bo med drugim najbrž svetoval, naj si kupi uro.

Klatež na dopustu

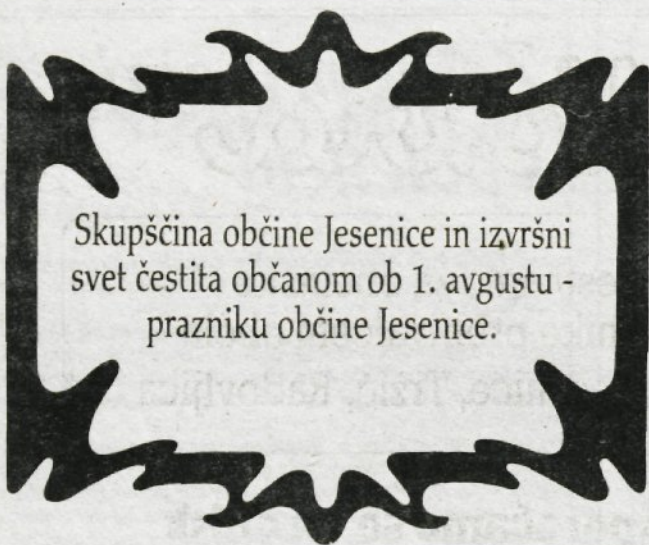
Polijska patrulja je popoldne zalotila S. K., ki je pijan obnemogel na avtobusni postaji. S. K. je njihova stalna stranka, klatež brez bivališča in zaposlitve. Najbrž si je zaželel dobro oskrbo v radovljenskih zaporih. Poleti je sicer takšna želja bolj redka, pozimi pa se klateži pogosto oglašijo na policiji in prosijo za tritedensko napotnico v Radovljico.

Družinski obračun

Proti večeru se je na policijo zatekel pijan D. M., ranjen po glavi. Dejal je, da je doma vse narobe, da se je tepel z ženo in sinom, zraven pa grozil, da bo vse poklal. Varuhi reda in miru so ga najprej spremeli v zdravstveni dom, nato pa pridržali na postaji milice, da bi ugotovili pravo resnico in preprečili morebitne nove krvave družinske obračune.

Dobrodošli sosedje

Če pretep v stanovanju na Tuga Vidmarja 8 ne bi motil sosedov, bi se razjarjeni M. M. najbrž še huje spozabil nad L. N. Že tako so policisti morali poklicati zdravnika. M. M. so pripeljali na policijsko postajo, proti njemu bodo napisali kazensko ovadbo tožilstvu.

Skupščina občine Jesenice in izvršni svet čestita občanom ob 1. avgustu - prazniku občine Jesenice.

1. AVGUST 1990

SKUPŠČINA
OBČINE KRANJ
ČESTITA OBČANOM
ZA OBČINSKI
PRAZNIK

**ELEKTROTEHNIŠKO
PODJETJE KRANJ**

p.o. KOROŠKA c. 53 c.p.p. 108

čestita občanom in poslovnim prijateljem za občinski praznik

Projektira in instalira vsa elektromontažna dela jakaga in šibkega toka.

Izdeluje el. razdelilce serijsko in po naročilu, opremlja obdelovalne in druge naprave.

Prodaja elektrotehnični material na debelo in drobno.

Servisira izdelke priznanih firm: ISKRA, Ei, Riz, Elind, Čajevec, Grundig in Sever.

- PROJEKTIRA ● SERVISIRA
- IZDELUJE ● PRODAJA
- INSTALIRA ● SVETUJE

Čestitamo svojim potrošnikom za občinski praznik

PETROL

Ljubljana
TOE KRANJ

Priporočamo obisk in nakup v naših trgovinah v Medvodah in Kranju ter v dobro založenih bencinskih servisih po vsej Gorenjski!

Nakup večjih količin nafte in naftnih derivatov vam priporočamo v skladišču v Medvodah, tel. 061/611-341!

SREČNO VOŽNJO!

Delovnim ljudem, občanom in poslovnim prijateljem čestitamo ob praznikih občin Kranj, Jesenice, Radovljica in Tržič

GRADITE HITRO, GRADITE SODOBNO,
GRDITE POCENI - GRADITE Z NAMI

lesnina

LGM

Trgovina z gradbenim materialom - Kranj
V AVGUSTU 10 % POPUST

Trgovsko podjetje za les in gradbeni material p.o.
Priskovo, Kranj

OBČANOM GORENJSKE
ČESTITAMO ZA OBČINSKE PRAZNIKE

IZDELUJEMO

- ☐ debelo, srednjo in tanko pločevino
- ☐ hladno valjane trakove in pločevino
- ☐ dinamo trakove in pločevino
- ☐ nerjavne trakove in pločevino
- ☐ vlečeno, brušeno in luščeno jeklo
- ☐ valjano in vlečeno žico
- ☐ patentirano žico
- ☐ pleteno patentirano žico za prednapeti beton
- ☐ hladno oblikovane profile
- ☐ kovinske podboje za vrata
- ☐ dodatni material za varjenje
- ☐ žičnike
- ☐ jeklene odlitke
- ☐ tehnične pline

NUDIMO TUDI USLUGE

- ☐ prevaljanja, vlečenja, iztiskanja in toplotne obdelave pločevin in žice

120 let
TRADICIJE
ZNANJA

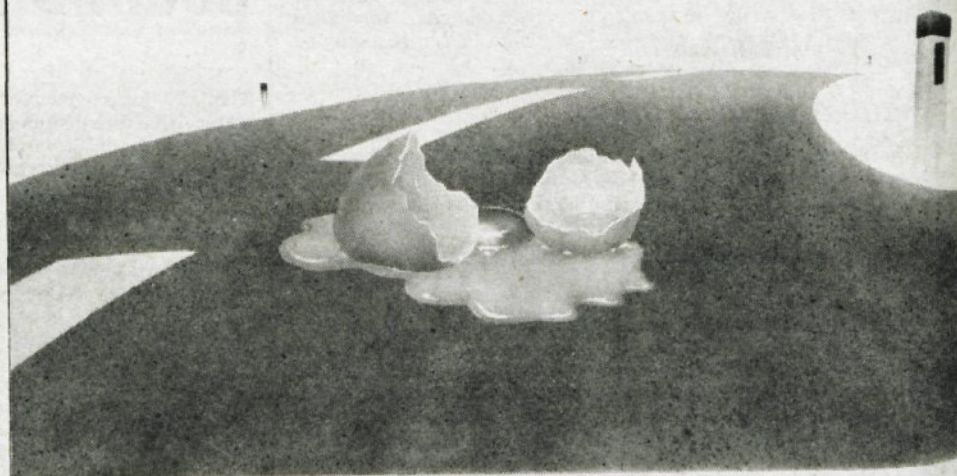
in
KAKOVOSTI
naših izdelkov

ŽELEZARNA JESENICE

64270 Jesenice, Cesta železarjev 8
telefon: (064) 81-231, 81-341, 81-441
telex: 34526 ZELJSN, Jugoslavija
telex: 83 395

NIČ
NI TAKO VARNO,
DA NE BI POTREBOVALO
ZAVAROVANJA

**zavarovalna skupnost
Triglav**

Gorenjska območna skupnost Kranj

občanom Jesenic, Kranja, Radovljice in Tržiča
čestitamo ob občinskem prazniku

domplan

Kranj, Cesta JLA 14

TOZD INŽENIRING
TOZD STANOVANJSKA DEJAVNOST
TOZD URBANIZEM
DSSS

Delovnim ljudem in občanom
občine Kranj čestitamo za
praznik občine 1. avgust —

Delavci DO DOMPLAN Kranj

Kokra

Čestitamo za občinske
praznike prebivalcem občin
Kranj, Jesenice, Tržič, Radovljica

**Priporočamo se za obisk
v naših poslovalnicah.**

STANOVANJSKA ZADRUGA KRANJ

Mladinska 2

Čestita svojim članom in sodelavcem ter
vsem prebivalcem občin Kranj, Jesenice,
Tržič in Radovljica za občinske praznike.

DELOVNIM LJUDEM IN OBČANOM
ČESTITAMO OB PRAZNIKU OBČINE
KRANJ!

**pekarna
kranj****POTROŠNIKI!**

Za vas že pečemo bogatejše in manj kalorične posebne
vrste temnega kruha:

- **BIO KRUH** - iz polnega pšeničnega zrna
- **ROGENA** - iz mešanice ržene, ječmenove
in pšenične moke
- **ALPIN** - iz ržene in pšenične moke
- **SUVITA** - visoko beljakovinski kruh z
dodatki sončnice
- **SOJIN KRUH** - z dodatki soje

Iz enakih mešanic pečemo tudi pecivo.

ZAHTEVAJTE PONUJENO OD VAŠEGA PRODAJALCA!

Občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in
Tržiča čestitamo za občinske praznike

USLUGA KRANJ
podjetje obrtnih storitev

*Za praznik občine Kranj
čestitamo vsem občanom in
poslovnim partnerjem*

»USLUGA«

Kranj, Delavska 2/b - v Stražišču z informa-
cijo, da vam poleg kemičnega čiščenja, pra-
nja, nudimo vse vrste žičnih ščetk za dimni-
ke, za kotle centralnih kurjav, za hoby in
ščetke posebnih izvedb.

**CESTNO PODJETJE
KRANJ, p. o.**

Kranj, Jezerska cesta 20.
tel.: 064/26-861
telex: 37720 CP KRN YU

Projektiramo, rekonstruiramo in gradimo ceste in
ostale objekte nizkih gradenj. Upravljamo in
vzdržujemo vse kategorizirane ceste na
Gorenjskem. Nudimo vam gramozne in druge
kamnite materiale. Opravljamo svetovalni inženiring
za gradnje in obnove prometnih objektov.

*Čestitamo občanom občin Kranj, Jesenice,
Tržič in Radovljica za občinske praznike.*

Obrtno podjetje za popravilo
in izdelavo tehtnic,
popravilo kavnih mlinčkov
in mesoreznic
ter ključavničarstvo

*Vsem delovnim ljudem
čestitamo za občinski praznik
Kranja.*

**NA CANKARJEVI 4, V
KRANJU, BOGATA IZBIRA
IN UGODEN NAKUP**

Tai Tai

VOLNA & PLETENINE

BIANKA**OMNIA**
šport

- intershop
- steklo, porcelan
- tekstil, nakit
- prodajna
galerija

- velika izbira prej
za pletenje
- unikatne
pletenine
- izredno ugodne
cene

(OMNIA ŠPORT)
PRI NAS SO CENE
PADLE NA
GLAVO!
Poletna razprodaja
do 18. avgusta 1990!

PRIDITE IN SE PREPRIČAJTE!

KOP
KOVINSKO
PODJETJE
KRANJ

čestita občanom in delovnim ljudem Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča za občinske praznike

**AGROCOOP — AIK
NOVI SAD**
z enotami:

TOZD TOZD NEOPLANTA
TOZD FARMACOO

čestita občanom Kranja, Jesenic, Radovljice in Tržiča za občinske praznike

V skladišču v Kranju, Cesta Staneta Žagarja 51, (tel.: 064-25-268 in 25-267) nudimo: sveže meso, mesne izdelke, mesne konzerve, sveža jajca in perutnino, sveže sadje in zelenjavo.

Čestitamo občanom občin Jesenice, Kranj, Tržič in Radovljica za občinski praznik

TP Elita **ODDA V NAJEM** poslovne prostore, ki jih sama trenutno ne uporablja. Informacije dobite v Eliti po telefonu (064)25-081, oz. osebno na upravi v Kranju, Tavčarjeva 31. Prijave zbira do 10. avgusta 1990.

Elita 35

PREGLED
TRGOVSKIH IN USLUŽBENIH STORITEV
NON - STOP tel.: 064/23-298

**V TOPLIH POLETNIH DNEH
POMISLITE NA MRZLE ZIMSKE NOČI**

Ne moremo vam zagotoviti, da sneg pozimi bo, lahko pa vam zagotovimo ugodne cene pri nakupu opreme za centralno ogrevanje. V Merkurjevih prodajalnah smo vam do 10. avgusta pripravili 15 in 20 odstotno znižanje cen posameznih vrst materiala

15 %

- peči TVT Maribor (količine so omejene)
- solarni bojlerji TVT (vsi tipi)
- strešna okna (Kovinoplastika Lož)

20 %

- garniture za cisterne (uvoz GOK)
- regulatorji vleke (Samson)
- ekspanzijske posode (uvožene in domače)
- obtočne črpalke (WILO, GRUNDFOS)
- odzračni lončki
- sobni termostati (z uro in brez)
- kotlovni termostati
- radiatorski ventili (Herz - količine so omejene)
- cevni termostati
- termo hidrometri in manometri
- izolacijske cevi (Purlen)
- notranji kamini
- dimniki Schiedel
- fitingi (Titan)
- kroglični ventili in pipe (Kovina - Šmartno pri Litiji)

Znižanje velja pri nakupu nad 500,00 din.

Podrobnejše informacije dobite pri prodajalcih v Merkurjevih prodajalnah

35 let - 35 let - 35 let - 35 let - 35 let - 35 let - 35 let - 35 let - 35 let

POSEZONSKO ZNIŽANJE

50 %

za nekatere tekstilne izdelke od 30. julija do 18. avgusta

Vsem Gorenjcem čestitamo za občinske praznike

Elita 35

v vseh prodajalnah
od 30. julija
do 11. avgusta

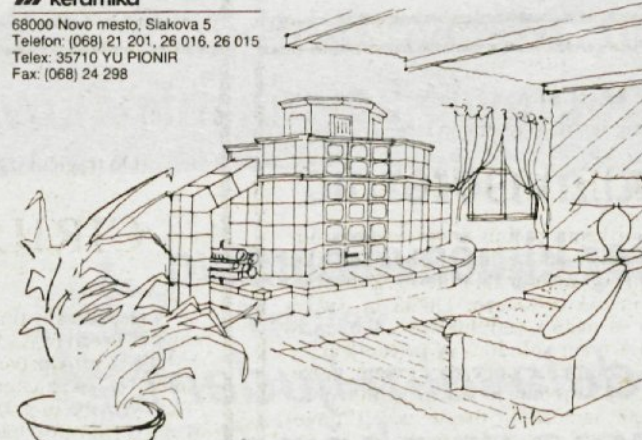
Netekma

konfekcija - pletenine - srajce - bluže
POSEZONSKO ZNIŽANJE
CEN
DO 50 %

PIONIR

TRADICIJA, STIL IN OBLIKA — IZ NAŠE HIŠE V VAŠ DOM

/// keramika
68000 Novo mesto, Slakova 5
Telefon: (068) 21 201, 26 016, 26 015
Telex: 35710 YU PIONIR
Fax: (068) 24 298

SEDAJ JE ČAS:
KERAMIČNE PEČI
IZ »KERAMIKE«
PIONIR

- kmečke peči
- toplozračne peči
- štedilniki
- kamini
- pizza peči
- prijetna toplota za vaš dom
- zdravo in ekonomično gretje
- ekološko čisto okolje
- lahko vzdrževanje, kakovost in trajnost peči, predvsem pa prihranek pri energiji

PRODAJA IN INFORMACIJE

LJUBLJANA
Vošnjakova 7
tel.: 061-317-984

LOŃENE PEČI, KAKRŠNE STE SI DOSLEJ LAHKO SAMO ŽELELI, VAM MI ŽE NUDIMO

VAŠE ZAUPANJE V NAŠE PEČI JE ZAUPANJE V NARAVO

ZAŽIVITE Z NJO IN MI VAM BOMO POMAGALI

Torek, 31. julija 1990

MALI OGLASI

27-960

Cesta JLA 16

APARATI STROJI

Prodaj nov, nerabljen FOTOAPARAT Olympus AZ-300 super zoom (35 - 110) z Olympus Data Cack AZ-300 in originalno TORBICO, za 1.300 DEM. ☎ 620-079 11034

Prodaj barvni TV Gorenje z daljinskim upravljanjem. ☎ 21-665 11229

Prodaj STROJ za brušenje krožnih in tračnih žag. ☎ 57-262 11268

Prodaj barvni TV Iskra. ☎ 26-998

Prodaj popolnoma nov električni 10-litrski BOJLER Gorenje Tiki (spodnji), 30 odstotkov ceneje. Sr. Bela 7, Preddvor, ☎ 45-222 11274

Prodaj drobnji KROMPIR. Jeglič, Podbrezje 192

GRADBENI MATERIAL

Prodaj PUNTE in BANKINE. ☎ 34-828 11117

Prodaj železna VRATA, dim. 85 x 200 cm, leva. ☎ 64-303 11224

Prodaj 250 kosov POROLITA, deb. 12 cm. Koder, Sp. Duple 45

Prodaj uvoženo plastificirano PLUTO. ☎ 83-727, po 20. uri 11247

Prodaj okenska KRILA - dvodelna in trodelna. Cvetka Zaletel, Hladnikova 20, Križe, ☎ 57-665 11249

Kupim starejši, večji OSEBNI AVTO, do 30.000,00 din, z možnostjo plačila na 10 obrokov. Šifra: DOGOVOR NA SODIŠČU 11253

Kupim KNJIGE za I. lestnik Srednje šole za turizem. ☎ 34-672, zvečer 11257

ELEKTRO SERVIS - popravilo malih gospodinskih aparatov in električnega ročnega orodja, napeljevanje nove elektroinstalacije ali obnovim staro. Huje 19, Kranj, ☎ 37-427 9668

Najmočnejša Avstrijska firma za življenjsko in nezgodno ZAVAROVANJE (nepremičnine) vam ponuja sigurnost, visoko devizno varčevanje in še veliko ugodnosti. Pričajte se - možnost honorarnega dela! ☎ 37-430 11243

OSTALO

Prodaj KUMARICE za vlaganje. Pilar, Sušnikova 15, Šenčur 11244

Prodaj suho PŠENICO v zrnju. Sr. vas 48, Šenčur 11250

Prodaj belo dolgo POROČNO OBLEKO, števil. 38 - 40, unikatna. Štirn, Britof 311, Kranj 11259

RAZNO PRODAJ

Prodaj Z 750, letnik 1985, toplotno ČRPALKO VTČ 2 YU - LTH in solarni BOJLER SAT 302, še naračilen. Cena po dogovoru. Informacije na ☎ 622-492 11246

Prodaj brejo KRAVO in PERLIT za fasado. Volaka 6, Gorenja vas, ☎ 68-385 11255

OBVESTILA

TV - VIDEO - HI FI SERVIS hitro in kvalitetno! Informacije na ☎ 39-886. SE PRIPOROČAMO!

nama

Morda iščete poletno oblačilo, pa vas motijo previsoke cene. Od 30. julija je pravi čas za nakup,

do 30 %

posezonsko znižanje cen poletnih oblačil za vso družino.

PRIDITE V NAMO

VELEBLAGOVNICA NAMA ŠKOFJA LOKA

VOZILA

GOLF, letnik junij 1980, prodaj. ☎ 75-827 11225

Prodaj Z 750, letnik 1978. ☎ 52-131 11226

Prodaj JUGO 45, letnik 1982. ☎ 66-143 11228

Ugodno prodaj Tomos AVTOMATIK. Informacije na ☎ 34-340, popoldan 11240

Ugodno prodaj R 5. Golniška 48, Kranj - Mlaka 11241

Ugodno prodaj R 4, letnik 1978. ☎ 35-145 11248

Ugodno prodaj FIAT 126 P, letnik 1981, dobro ohranjen. Cena po dogovoru. Papler, Begunje 26/b, ☎ 73-659 11252

Prodaj VW 1200, letnik 1976, registriran do marca 1991. Bizjak, Gorenja vas 213 11256

Z 750, letnik 1984, lepo ohranjena, prevoženih 41.000 km, prodaj. ☎ 36-831 11262

Prodaj ŽAROMETE, STEKLA, odmično GRED, BATE, ALTERNATORJE in ostale rezervne DELE za Mazdo 1200. Janez Košir, Trnje 9, Železniki 11263

NISSAN MICRA GL, letnik 1986, prodaj. ☎ 84-571 11267

FORD Fiesta, starejši letnik, ohranjen, prodaj. ☎ 77-100 11275

ZAJEMLITVE

Takoj zaposlim KV ali PKV PLESKARJA. ☎ 23-143 11073

Zaposlimo mlajšega KV KUHAJA. OD 7.000,00 din. Informacije na ☎ 35-904 11162

Iščemo AKVIZITERJE ali skupino. ☎ 79-933 11242

Iščem redno ali honorarno zaposlitev - frizerstvo ali podobno. Naslov v oglašnem oddelku. 11273

ŽIVALI

Prodaj PSE - mladiče novofundance, odličnih staršev, z rodovniškom. Stare, Zg. Bitnje 186, Žabnica

Ugodno prodaj KOZO z mladim (kozica). ☎ 81-896, dopoldan

Rjave JARKICE ter manjše in večje PRAŠICE, prodaj. Stanonik, Log 9, Škofja Loka 11184

Prodaj 8 mesecev brejo TELICO. Olševik 52, Preddvor 11223

AVTOIMPORT UDOVČ

Lesce d.o.o.
Begunjska 17, 64248 Lesce
tel.: 064 74-207

POSREJUEMO PRI PRODAJI NOVIH IN RABLJENIH AVTOMOBILOV VSEH VRST

Prodaj čistokrvne nemške OVČARJE, brez dokumentov. Doroteja Langus, Breg ob Savi 59, Mavčiče 11238

Prodaj 6 mesecev brejo TELICO. Meja 4, Mavčiče, ☎ 40-102, zjutraj 11239

Prodaj dve TELICI simentalci, stari 19 in 15 mesecev. Hlebce 40, Lesce 11258

Prodaj dva BIKCA simentalca, stara 10 dni. ☎ 78-617 11260

ZELO UGODNO PRODAJ

- trosilec hlevskega gnoja
- nakladalka za seno
- rotacijska kosilnica
- silokombajn
- puhalnik za seno
Inf.: 068/85-985

Stroji so vsi uvoženi in zelo malo rabljeni.

Prodaj TELIČKO, za nadaljno rejo ali zakol, po izbiri. Velesovo 22, Cerklje 11261

Ugodno prodaj mlado KRAVO s teletom in 9 mesecev brejo KRAVO. Papler, Žirovnica 52, ☎ 80-832

TELIČKO frizirko, težka 100 kg, za nadaljno rejo ali zakol, ugodno prodaj. Hraše 39, Smednik 11269

Prodaj KRAVO, tik pred telitvijo ali 5 mesecev brejo KRAVO. Ročac, Zg. Lipnica 4, Radovljica

GORENJSKI GLAS

Sporočamo žalostno vest, da je umrla

DORA SAJOVIC

roj. Mrak šivilja v pokoju

Pogreb drage pokojnice bo v torek, 31. julija 1990, ob 16. uri na pokopališču v Kranju.

VSI NJENI

ZAHVALA

Ob izgubi naše drage žene, mame, babice, prababice

PAVLINE BREGAR

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, delavcem, znancem in prijateljem za izrečeno sožalje in darovano cvetje ter spremstvo na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo dr. Sajevevi in Dani Rozman za skrb med njeno boleznijo, g. župniku Francu Godcu za lepo opravljen pogrebni obred. Vsem, ki ste jo imeli radi, prisrčna hvala!

VSI NJENI

Kranj, 21. julija 1990

Prezgodaj nam je umrl naš oče, oka

FRANC ČRETNIK, st.

iz gostilne »Pri Cilki« iz Zg. Brnika

Od njega se bomo poslovili v sredo, 1. avgusta 1990, ob 16. uri izpred mrliške vežice v Cerkljah.

VSI NJEGOVI

ZAHVALA

V 80. letu nas je zapustil naš dragi oče, stari oče in brat

FRANC JEŠE

iz Drulovke

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem za izrečeno sožalje in podarjeno cvetje. Posebno se zahvaljujemo Francu Hvastiju za nesebično pomoč in g. župniku za lepo opravljen pogrebni obred.

ŽALUJOČI: Vsi njegovi

ZAHVALA

Ob tragični izgubi moža, očeta in starega očeta

CIRILA MAGDIČA

roj. 14. 3. 1930

se najlepše zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem, sosedom iz Brezij in Radovljice za pomoč ter vsem za izrečeno sožalje in spremstvo na zadnji poti. Zahvaljujemo se tudi kolektivu Iskre Otoče, osebju kirurškega oddelka bolnišnice Jesenice in g. župniku za opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, posebno sosedom Rozmanovim, Knafeljnovim, Potočnikovim, Prašičkovim in Marjanu Plutu.

ŽALUJOČI: žena Betka, sinova Brane in Zdravko z družino

ZAHVALA

Ob smrti dragega moža, očeta, dedka in brata

JOŽETA JELENCA

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem za pomoč, izrečeno sožalje, darovano cvetje in spremstvo na njegovi zadnji poti. Zahvaljujemo se dr. Možganu za zdravljenje na domu in zdravstvenemu osebju Travmatološke klinike v Ljubljani. Hvala tudi g. kaplanu za lep pogrebni obred in pevcem zbora Niko za zapete žalostinke.

VSI NJEGOVI

Železniki, julija 1990

ZAHVALA

Ob smrti naše sestre, svakinje in tete

ANICE VOVK

se zahvaljujemo zdravniškemu osebju Zdravstvenega doma v Radovljici in v bolnišnicah na Jesenicah in Golniku za zdravljenje in lajšanje ob njeni težki bolezni. Zahvaljujemo se tudi osebju in oskrbovancem Doma dr. Janka Benedika v Radovljici za nego v zadnjih dneh. Ob smrti pa gre posebna zahvala vsem sosedom in prijateljem za požrtvovalno pomoč, sorodnikom za cvetje in vsem, ki ste jo v tako velikem številu spremili na njeni zadnji poti. Posebej se zahvaljujemo Samostanu Brezje za lep obred in pevcem bratov Zupan za zapete žalostinke. Vsem in vsakemu posebej še enkrat hvala!

V imenu sorodstva sestra Angelca
Črnivec, 15. julija 1990

Na Kranjski noči več tisoč ljudi

Pijača je tekla v potokih...

Kranj, 28. julija - Tradicionalna Kranjska noč je tudi letos privabila številne Kranjčane in okoličane. Zasebna agencija Pan, ki je bila letos organizator prireditve, pa je poskrbela za zabavo in gostinsko ter trgovsko ponudbo, ki je bila glede na prejšnja leta res dobra. Sicer pa so zabave željni Kranjci na Trgu revolucije ogrevali fantje iz skupine Spekter, ki je nastopila namesto Adrie dixielanda, na Mestnem trgu pa so mehove raztegovali Gašperji. Seveda pa ni manjkal tudi Andrej Šifrer. Skratka, kranjska noč je minila veselo in tako bo verjetno tudi naslednja.

M. G.
Foto: Jure Cigler

Skupina California je do zgodnjih jutranjih ur ogrevala predvsem mladino.

Andrej Šifrer si je za svoj nastop sposodil stol iz ženine gostilne, med ostalimi sočnimi domislicami pa je izjavil tudi, da je cowboy girl.

Skupina Spekter, ki je nastopila namesto Adrie dixielanda, je občinstvo pritegnila predvsem s svojo prikupno pevko.

Rekordno število šahistov

Zmagovalec turnirja, ki je bil posvečen praznovanju občinskega praznika, je trikratni slovenski prvak, mednarodni mojster Leon Gostiša.

Kranj, 28. julija - Konec minulega tedna je Šahovski klub Primsko-vo organiziral 4. tradicionalni odprti mednarodni šahovski turnir, ki je potekal v Avli herojev Skupščine občine Kranj. Udeležilo se ga je več kot sto šahistov iz Jugoslavije in tujine.

Šahovskega turnirja v Kranju se je udeležilo več kot sto šahistov, gost pa je bil Bruno Parma.

Da je bila udeležba na turnirju res kakovostna govori podatek, da so na njem sodelovali mednarodni mojstri Dražen Sermek iz Osjeka, Leon Gostiša iz Vrhnike in Stanko Košanški iz Zagreba. Mojštrov FIDE

je bilo enajst: Horvat iz Madžarske, Muhić iz Reke, Kiš iz Madžarske, Črepan iz Celja, Mencinger z Jesenic, Gerenčar iz Lendave, Zupe iz Maribora, Podvršnik s Ptuja, Podlesnik iz Ljubljane, Iveković iz Zagreba

in Kolar iz Litije. Na turnirju sta nastopila tudi dva mojstra (Jerič iz Borovnice, Orel iz Škofje Loke) in kar 42 mojstrskih kandidatov. Zmagovalec turnirja je trikratni slovenski prvak Leon Gostiša, na drugo mesto se je uvrstil Bogo Podlesnik, na tretje Dražen Sermek, na četrto Marjan Kastelic, na peto Miran Zupe in šesto Simon Jerič.

Najmlajši udeleženec na turnirju je bil enajstletni Primož Šolan iz Brezovice pri Ljubljani, pri dekletih pa je bila najmlajša tekmovalka štiriinajstletna Petra Ipavec iz Komende. Najstarejši udeleženec turnirja je bil Peter Zupančič iz Domžal, star 64 let. Na turnirju pa sta sodelovala tudi dva zakonska para: Orel iz Škofje Loke in Muhić iz Reke. Naj kot zanimivost zapišemo še, da je svoje šahovsko znanje dokazoval tudi šahovski računalnik MEFISTO, ki je zasedel med sto tremi tekmovalci petnajsto mesto. Gost turnirja je bil Bruno Parma.

Kot so povedal organizatorji, je bila letošnja udeležba na turnirju nad pričakovanji, tekmovalci pa so si ogledali tudi Kranjsko noč. ● V. Stanovnik

Na Tominčevi požirajo prah

Stražišče, 27. julija - Po 17 letih je prebivalec krožne Tominčeve ulice v Stražišču slednjič prekipelo. Makadamsko cesto, ob kateri živi 60 družin in se poleti strašansko praši, so sklenili zapreti, če krajevna in občinska oblast ne bosta hoteli prisluhniti stiski.

Ko so nas v petek poklicali, da bi nam zaupali svojo pol-druugo desetletje trajajočo stisko, so nad cesto obesili transparent z opozorilom: vozi počasi - požiramo prah - plačujemo mestno zemljišče 45 let. Kot nam je v imenu prebivalcev te 300 metrov dolge makadamske ulice povedal Marjan Ovin, so pred leti v Stražišču za ceste plačevali samoprispevek, ki pa je Tominčevo ulico obšel. Zanj se je menda zavezala občina, da jo uredi.

»Sprva so se krajevne in občinske oblasti sklicevale na neurejena lastninska razmerja,

zaradi katerih da ne morejo asfaltirati ceste,« je dejal Marjan Ovin. »Toda lastniki ne delajo nikakršnih težav. Ko so pred leti gradili Iskro na Laborah, so se lastniki zemljišč dobesedno metali pred buldožerje, pa je zaradi prevladujočega družbenega interesa tovarna vseeno zrasla. Zdaj ko se v primeru Tominčeve ne morejo več izgovarjati na lastnike, se na kanalizacijo, češ da ne bo mogla požirati vode, ki bi se zasfaltirane ceste stekala vanjo. Da se ne bi prašilo, bi prebivalci cesto poli-

li, vendar zaradi ekoloških razlogov tega ne storimo. Zaenkrat smo dosegli le toliko, da po njej ne vozijo tovornjaki. Za ponedeljek se je delegacija stanovcev napovedala pri predsedniku kranjskega izvršnega sveta. Opozorili bomo na naš problem. Če še po tleh ne bo posluha, bomo cesto dokončno zaprli, pa naj potem pride cestni inšpektor!«

Na včerajšnjem obisku pri predsedniku izvršnega sveta Vladimirju Mohoriču je delegacija s Tominčeve v Stražišču dobila predsednikovo zagotovilo, da bodo letos pri urejanju cest mislili tudi nanje. Le še od odločitve cestarjev ta teden je odvisno, ali bo v Stražišču prej na vrsti rekonstrukcija Škofjeloške ali asfaltiranje Tominčeve ulice.

● D. Z. Žlebir, Foto: G. Šinik

TURISTIČNO ZAVAROVANJE Do odhoda je še pet minut

Če doma niste pozabili nič od tega,
potem imate s seboj vse
za mirno potovanje
in lagodne počitnice.

1. Potni list in osebna izkaznica
2. Vozovnice
3. Denar in denarnica
4. Zelena karta
5. Zobna ščetka
6. Igla, sukanec
7. Sončna očala
8. Žepna knjiga
9. Fotoaparat in film
10. Zavarovalna polica
Turističnega zavarovanja

Posebej pazite, da se pred potovanjem ali letovanjem ne boste pozabili zavarovati pred vsemi neugodnimi in neprijetnostmi, ki vas lahko doletijo. Če vas v potovalni agenciji niso opozorili na zavarovalno polico turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglar, stopite do najbližjega poslovnega mesta Zavarovalnice Triglar in nemudoma izpolnite zavarovalno polico. Z njo si boste zagotovili povrnitev stroškov, ki bi na potovanju nastali zaradi okvare ali tatvine avtomobila, prometne nesreče, izgube ali poškodovanja prtljage, nenadne bolezni, prekinitve potovanja in podobnih neprijetnosti. Zavarujete se lahko sami, s celo družino ali v organizirani skupini. Možnosti za nezgodo je veliko, pred vsemi se lahko zavarujete z eno samo zavarovalno polico Turističnega zavarovanja Zavarovalnice Triglar.

Za varno potovanje — Turistično zavarovanje

zavarovalnica triglar

KER ŽIVLJENJE POTREBUJE VARNOST